

Årsredovisning 2024

Titel: Årsredovisning 2024
Rapportnummer: 2025:4
Utgivare: Boverket, februari 2025
ISBN pdf: 978-91-89581-76-0
Processnummer: 1.1.9
Diarienummer: 6594/2024

Innehållsförteckning

1	GD har ordet.....	4
2	Boverkets årsredovisning 2024.....	5
	2.1 Om Boverket	5
	2.2 Läsanvisning	6
3	Resultatredovisning	8
	3.1 Förutsättningar för Boverkets resultat under året	8
	3.2 Bygglov och detaljplaner.....	13
	3.3 Byggregler och livscykelperspektiv	17
	3.4 EU-rättsakter och standardisering	24
	3.5 Marknadskontroll.....	28
	3.6 Nationell, regional och kommunal utveckling.....	30
	3.7 Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur	37
	3.8 Boende och bostadsmarknad	41
	3.9 Energi.....	48
	3.10 Bidrag.....	53
	3.11 Garantier	61
	3.12 Internationellt arbete	64
	3.13 Sektorsövergripande verksamhet	67
	3.14 Samverkan med andra myndigheter och organisationer	69
	3.15 Övergripande kommunikation	72
	3.16 Resultatindikatorer	73
4	Övrig återrapportering.....	76
	4.1 Kompetensförsörjning och personalstatistik	76
	4.2 Intern styrning och kontroll.....	79
	4.3 Anpassning till ökad digitalisering och fler lagkrav	82
5	Finansiell redovisning	83
	5.1 Resultaträkning	83
	5.2 Balansräkning	84
	5.3 Anslagsredovisning.....	85
	5.4 Tilläggsupplysningar och noter	88
	5.5 Väsentliga uppgifter	98
	5.6 Garantiverksamhet.....	99
6	Beslut om årsredovisning.....	100
7	Bilagor	101
	7.1 Bilaga 1. Sammanställning över regeringsuppdrag.....	101
	7.2 Bilaga 2. Delrapportering av regeringsuppdraget Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderpolitiken 2021-2031 ...	105
	7.3 Bilaga 3. Förenklingsarbete, återrapportering i enlighet med regleringsbrev 2024	106

1 GD har ordet

Foto: Hanna Franzén

När jag blickar tillbaka på 2024 kan jag konstatera att Boverket på flera sätt har bidragit till ett hållbart samhälle med bra boende i livskraftiga miljöer. Vi har slutfört det komplexa fleråriga uppdraget att ta fram nya byggregler som på sikt kommer förenkla och ge möjligheter till ett ökat och mer flexibelt byggande i Sverige. Vi har varit proaktiva och våra experter har värnat Sveriges bästa i flera EU-sammanhang som rör våra expertområden där särskilt EU-direktivet om byggnaders energiprestanda varit betydelsefullt. Vi har hanterat olika former av stöd och bidrag på ett effektivt och korrekt sätt. Boverkets ansvar i frågor om miljö och klimat är brett, och i år har vi exempelvis slutfört uppdraget om cirkulär ekonomi i byggsektorn. Med ny kunskap och informationsspridning har Boverket gett goda förutsättningar till byggbranschens klimatomställning.

Trots att Boverket har påverkats av säkerhetsläget i omvärlden och minskade satsningar inom myndighetens verksamhetsområden har vi på ett ansvarsfullt sätt levererat nytta till samhället enligt förväntningarna från vår uppdragsgivare; Sveriges riksdag och regering. Vi har lyckats göra detta tillsammans och det gör mig stolt. Boverket har varit och kommer fortsätta att vara expertmyndigheten som kommer med förslag på lösningar kring komplexa frågor och samhällsutmaningar.

Anders Sjelvgren
generaldirektör

2 Boverkets årsredovisning 2024

2.1 Om Boverket

Vårt uppdrag

Boverket arbetar för visionen ett hållbart samhälle med bra boende i livskraftiga miljöer.

Boverket är myndigheten för hållbart samhällsbyggande. Vi verkar för att alla i Sverige ska kunna bo och vistas i en byggd miljö som är miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar.

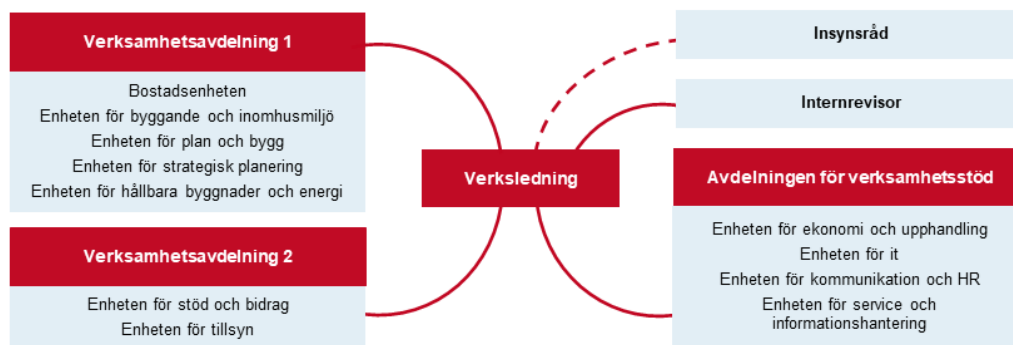
Enligt förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket ansvarar vi för frågor om:

- byggd miljö
- hushållning med mark- och vattenområden
- fysisk planering
- byggande och förvaltning av bebyggelse
- boende
- bostadsfinansiering.

Vårt uppdrag utförs främst genom att sprida kunskap, ge vägledning, verka för samordning och utöva tillsyn. Även följa och analysera lagtillämpning, skapa regler och vara expertstöd åt Regeringskansliet ligger inom vårt ansvarsområde. Dessutom ansvarar Boverket för den centrala administrationen av statliga stöd, bidrag och register inom vårt verksamhetsområde. Boverket ska även verka för kunskapsspridning om funktionshinderfrågor, följa miljömålet god bebyggd miljö och vara aktiv i internationellt arbete inom sektorsområdet. Grunden för arbetet är bland annat plan- och bygglagen (2010:900) PBL, delar av miljöbalken, lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, även kallad bostadsförsörjningslagen, lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader och lagen (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader.

Boverkets organisation

Figur 1 Boverkets organisation 2024

Boverkets organisation, januari 2024

Boverket leds av generaldirektör Anders Sjelvgren. Boverkets verksamhet bedrivs i Karlskrona och Malmö. Huvudkontoret ligger i Karlskrona. Vår verksamhet är organiserad i tre avdelningar. Vid myndigheten finns en internrevision. Det finns också ett insynsråd som är utsett av regeringen. Vid utgången av 2024 var 229 personer anställda på Boverket.

2.2 Läsanvisning

Årsredovisningen är indelad i tre delar:

Resultatredovisning omfattar Boverkets uppdrag från instruktionen samt mål och krav angivna i regleringsbrev, lagar och förordningar eller regeringsbeslut. Boverket delar in alla uppdrag inom sitt ansvarsområde i tio verksamhetsområden.

Vi inleder varje verksamhetsområde med en kort beskrivning av vilka uppgifter som verksamhetsområdet innefattar. De underliggande avsnitten redovisar årets verksamhet och resultat. Rapporterade och pågående regeringsuppdrag presenteras samlat under respektive verksamhetsområde med egen rubrik. Varje verksamhetsområde avslutas med en sammanfattande analys av årets arbete i förhållande till våra mål och en bedömning av resultatet. Utgångspunkten för resultatbedömningen är Boverkets uppgifter och mål enligt instruktion och regleringsbrev, krav i lagar och förordningar, regeringsbeslut eller andra bedömningsgrunder.

Enligt instruktionen ska Boverket arbeta med internationella frågor och vi ska verka för ökad kunskap om hela vårt område hos kommuner, regioner, statliga myndigheter med flera. Resultat inom dessa områden redovisas under rubrikerna Internationellt arbete respektive Sektorsövergripande verksamhet och Samverkan med andra myndigheter och organisationer. Även här avslutas avsnitten med en resultatanalys och bedömning. Redovisningsmässigt är detta arbete placerat inom aktuellt verksamhetsområde och återfinns därmed i kostnadstabellerna under avsnitt 3.1.2 Resursförbrukning.

Sist i resultatredovisningen presenteras de uppmätta resultaten av Boverkets resultatindikatorer.

Övrig återrapportering omfattar Boverkets interna arbete såsom kompetensförsörjning, arbetsgivarroll, kvalitetsledning, effektiviseringar och intern styrning och kontroll samt arbete mot korruption och andra oegentligheter.

Finansiell redovisning presenterar balans- och resultaträkning samt andra resultat i ekonomiska termer.

Vissa återrapporteringskrav är omfattande och ligger därför placerade som bilagor i slutet av årsredovisningen. I texterna har vi valt att ibland använda ordet ”vi” vilket genomgående innebär Boverket.

Ställningstagande

Boverket gjorde bedömningen inför årsredovisningen 2020 att inga av de ärendeslag Boverket handlägger kan anses vara ett stort antal ärenden som måste redovisas som styckkostnader. Denna bedömning kvarstår. Några ärendeslag som Boverket hanterar, exempelvis vissa stöd, kan bedömas vara ett stort antal ärenden. Dock handläggs dessa av annan instans och kan därför inte bedömas som Boverkets handläggning.

3 Resultatredovisning

3.1 Förutsättningar för Boverkets resultat under året

Det allvarliga säkerhetsläget tillsammans med en lågkonjunktur har påverkat Boverkets ekonomiska utrymme och vi har gjort tuffa prioriteringar och bortprioriteringar i verksamheten. Vi har haft en stor volym av regeringsuppdrag att hantera med färre resurser vilket har varit en utmaning.

2024 var året då de nya byggreglerna skulle färdigställas och Boverket har därför prioriterat att lägga mycket kraft och resurser på detta. Reglerna ska bidra till att främja nya tekniska lösningar och öppna upp för användandet av nya material och metoder vilket på sikt ska leda till lägre kostnader och ökat byggande i Sverige.

Det ekonomiska läget med höga räntor och höjda byggkostnader har medfört att intresset för Boverkets byggprognoser har varit stort. Vi ser att många aktörer hänvisar till våra prognoser och vi fortsätter därför vårt utvecklingsarbete. Otryggheten och bekämpningen av den grova kriminaliteten har ökat intresset för utanförskap och konsekvenserna av det. Därför har arbetet med att vidareutveckla verktyg för statistik och analys på områdesnivå av människors livsvillkor varit viktigt.

Vi har behövt minska vår ambitionsnivå inom tre väsentliga områden; digitalisering, gestaltad livsmiljö och vägledning inom plan- och bygglagen. Följden av ambitionssänkningen inom digitalisering i samhällsbyggnadsprocessen kan bli att Sveriges mål om en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess tappar fart eller inte blir verklighet och att förenklade byggprocesser inte blir en realitet. Konsekvenser av sänkt ambition inom vägledning i plan- och bygglagen kan vi se redan idag och det är bland annat att det tar längre tid att fatta beslut eftersom tillräcklig kunskap saknas.

Säkerhetsläget har satt fokus på ett behov av en ny beredskapssektor för ökad försörjningsberedskap där Boverket i en utredning pekats ut som en ny beredskapsmyndighet inom den nya sektorn. Flera förberedande åtgärder har vidtagits bland annat arbete med informationssäkerhet. Vi beaktade tidigt behovet av att stärka upp resurserna inom området och att säkra upp vår hantering av information för att skydda den mot risker och hot.

3.1.1 Finansiella förutsättningar

Boverket finansieras genom förvaltningsanslag från Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet, anslag från andra departement samt genom

administrationsersättningar och bidrag.

Disponibelt förvaltningsanslag för 2024 uppgick till 303 miljoner kronor, inklusive ett anslagssparande från 2023 på 2,6 procent. Under 2024 var utfallet på förvaltningsanslaget 298 miljoner kronor och Boverket tar med sig ett anslagssparande om 1,5 procent in i 2025. Anslagssparandet beror på regeringsuppdrag som kom in sent på året med tillhörande finansiering, vilket påverkade medelsförbrukningen samt vår prioritering och planering av verksamhetens genomförande.

Myndighetens tilldelade administrationsersättningar om 41 miljoner kronor hör ihop med hanteringen av stöd och bidrag, det vill säga kostnaden för att handlägga och administrera stöden. Eftersom vi hanterar stöd från flera utgiftsområden och departement, är tilldelningen av administrationsersättning diversifierad och ges ofta på en kortsiktig basis, vilket försvårar ett mer resurseffektivt genomförande av verksamheten. Boverkets transfereringar för 2024 uppgick till 3 973 miljoner kronor.

Större anslagstilldelningar under 2024 rörde åtgärder mot segregation, 7 miljoner kronor, och åtgärder kopplade till byggnaders energiprestanda, 25 miljoner kronor. Utöver anslag via regleringsbrev fick vi flera regeringsuppdrag under året med tillhörande medel och bidrag för olika projekt. Dessa bidrag uppgick till totalt 18 miljoner kronor.

3.1.2 Resursförbrukning

I förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag framgår att verksamhetens totala intäkter och kostnader ska fördelas enligt den indelning som myndigheten bestämmer. Boverket har valt att fördela verksamhetens totala intäkter och kostnader utifrån våra verksamhetsområden. De gemensamma kostnaderna fördelas utifrån tidrapportering enligt vår modell för kostnadsfördelning.

Tabell 1 Totala kostnader och intäkter per verksamhetsområde (tkr)

	2024 Kostnader	2024 Intäkter	2023 Kostnader	2023 Intäkter	2022 Kostnader	2022 Intäkter
Bygglov och detaljplaner	-37 244	37 244	-38 061	38 080	-59 098	59 098
Byggregler och livscykelperspektiv	-97 869	97 869	-104 062	104 109	-99 896	100 268
EU-rättsakter och standardisering	-8 148	8 148	-10 597	10 603	-9 572	9 573
Marknadskontroll	-6 099	6 552	-6 083	6 191	-6 705	6 705
Nationell, regional och kommunal utveckling	-33 412	33 412	-31 457	31 474	-23 530	23 530
Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur	-39 778	40 429	-51 278	52 044	-56 557	57 244
Boende och bostadsmarknad	-44 218	45 084	-31 676	31 693	-30 360	30 360
Energi	-52 097	52 217	-35 622	35 638	-31 630	31 630
Bidrag	-44 947	4 029 563	-56 495	5 268 575	-53 950	9 327 696

	2024 Kostnader	2024 Intäkter	2023 Kostnader	2023 Intäkter	2022 Kostnader	2022 Intäkter
Garantier	-151 436	136 328	-10 089	154 378	-5 334	93 458
Totalt	-515 246	4 486 845	-375 417	5 732 784	-376 633	9 739 563

Källa: Agresso. Kostnader och intäkter avseende 2023 och 2022 har korrigerats jämfört med Årsredovisning 2023.

Tabell 2 Intäkternas fördelning per verksamhetsområde (tkr)

	2024 Intäkter av anslag	2024 Övriga intäkter	2023 Intäkter av anslag	2023 Övriga intäkter	2022 Intäkter av anslag	2022 Övriga intäkter
Bygglov och detaljplaner	35 873	1 370	35 975	2 105	58 899	199
Byggregler och livscykelper- spektiv	93 164	4 705	101 462	2 647	96 095	4 173
EU-rättsakter och standardise- ring	8 018	131	10 343	260	9 526	47
Marknadskontroll	6 019	533	6 014	177	6 669	36
Nationell, regional och kommu- nal utveckling	33 069	343	29 239	2 235	23 457	73
Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur	31 774	8 655	44 573	7 471	50 982	6 262
Boende och bostadsmarknad	40 408	4 676	30 139	1 554	24 541	5 819
Energi	51 173	1 043	35 133	505	31 358	273
Bidrag	4 016 779	12 784	5 261 837	6 738	9 138 784	188 912
Garantier	2 213	134 115	2 069	152 308	1 590	91 868
Totalt	4 318 490	168 355	5 556 783	176 001	9 441 901	297 662

Källa: Agresso.

3.1.3 Resursernas fördelning

Boverkets basverksamhet styrs främst av instruktionen. Vårt ansvar har stor bredd och omfattar flera områden. Utöver uppgifterna i instruktionen får vi särskilda uppdrag i regleringsbrevet, och vi tilldelas även regeringsuppdrag löpande under året. Med en förändrad politik förändras också uppdragens karaktär. Att löpande prioritera, planera om verksamhet och anpassa våra resurser efter nya förutsättningar är en naturlig del att förhålla oss till.

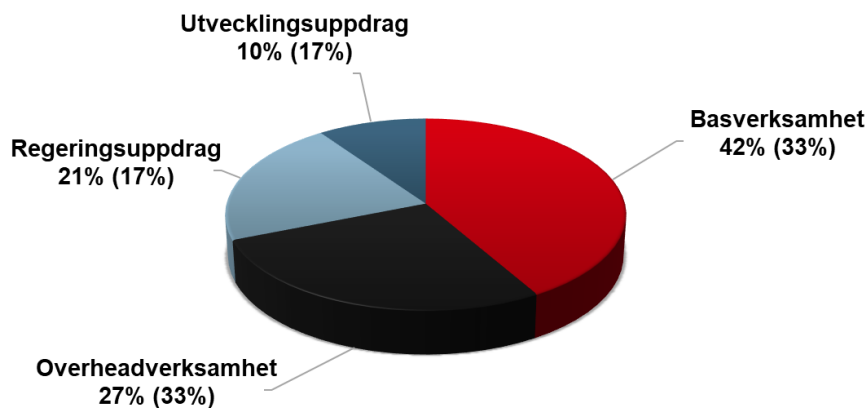
Under året hade Boverket 43 aktiva regeringsuppdrag. Det är i nivå med antalet 2023. Hela 20 regeringsuppdrag avrapporterades under 2024 vilket återspeglas i resursfördelningen i figur 2. Ett regeringsuppdrag som kommer in till Boverket under året har ofta en relativt kort leveranstid, och i vissa fall följer även ekonomiska medel med. Sammantaget innebär detta att regeringsuppdragens genomförande i de flesta fall prioriteras framför basverksamheten i instruktionen. De medföljande medlen inverkar ibland även på förvaltningsanslagets förbrukning.

Tabell 3 Boverkets regeringsuppdrag 2024

	2024	2023	2022
Totalt antal aktiva regeringsuppdrag	43	44	50
Varav avrapporterade regeringsuppdrag	20	16	18
Pågående regeringsuppdrag vid årets slut	23	28	32

Regeringens styrning med regeringsuppdrag och instruktion gör att det ibland är svårt att ange en fast definition av vad som utgör ett regeringsuppdrag. Uppdrag kan förändras över tid och från det ena året till det andra delas upp eller slås samman. Det kan även vara svårt att avgöra om ett uppdrag är nytt eller utgör ett fortsättningsuppdrag.

Figur 2 Resursförbrukning per kategori i procent. Fördelning 2023 inom parentes.

Resursförbrukning per kategori i procent

Ett sätt att följa upp resursförbrukning relaterat till verksamhetsresultat är att granska vad som initierat en genomförd verksamhet. Boverket tillämpar därför en kategoriindelning där all verksamhet placeras i en av fyra olika kategorier och följs upp löpande.

Kategorierna är:

- basverksamhet utifrån främst instruktionen
- regeringsuppdrag från regleringsbrev eller utanför regleringsbrev
- egeninitierade utvecklingsuppdrag
- overheadverksamhet.

Under 2024 har Boverket lagt en större andel av resurserna på vår basverksamhet jämfört med 2023. Samtidigt har regeringsuppdragen ökat resursmässigt. Både utvecklingsuppdragen och overheadverksamheten har procentuellt minskat jämfört med förra året.

Av basverksamheten har ungefär en fjärdedel använts till förvaltning av system. Den mest resurskrävande systemförvaltningen har varit för klimatdeklarationer, energideklarationer och vårt bidragssystem. Övriga större uppdrag resursmässigt sett inom basverksamheten har varit tillsyn av energideklarationer och arbete med nationell planering inklusive Boverkets planråd.

De två största regeringsuppdragen resursmässigt sett är uppdrag kopplade till EU-direktivet om byggnaders energiprestanda¹, EPBD, och cirkulär ekonomi. De står för 22 procent respektive 13 procent av samtliga resurser inom kategorin regeringsuppdrag. Boverkets samlade bidragsverksamhet består av ett stort antal regeringsuppdrag som styr hur bidragen ska administreras av Boverket. Sammantaget står arbete med bidragsverksamhet för 15 procent. Precis som 2023 har regeringsuppdragen om Segregationsbarometern och Boverkets energiguide krävt stora resurser.

Boverket har inte drivit lika många utvecklingsuppdrag som förra året. I stället har fokus legat på ett par få uppdrag. Det projekt som dominerat resursmässigt har varit Boverkets nya byggregler som tagit 54 procent av utvecklingsuppdragens resurser i anspråk. Två andra utvecklingsuppdrag har varit dels Boverkets framtida nya arbetsplats där vi skapar en modern och klimatsmart byggnad, dels ett uppdrag med syfte att utveckla ett nytt modernare bidragssystem. Vi har även genomfört ett uppdrag som studerat hur vi kan använda AI inom vår verksamhet.

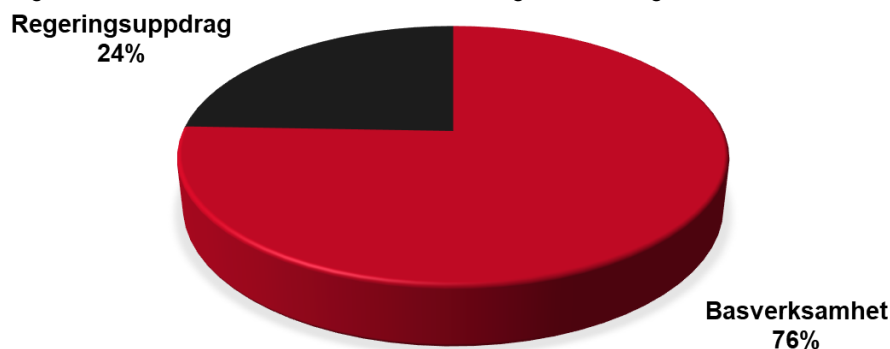
Overheadkostnaderna har minskat från 33 procent till 27 procent i förhållande av totala resurser jämfört med 2023. Inom overheadverksamheten är förvaltning av nödvändiga administrativa system en stor andel av kostnaderna, cirka 21 procent. Hyra för lokaler utgörs av 16 procent av overheadkostnaderna.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda (omarbetning).

3.2 Bygglov och detaljplaner

Verksamhetsområdet innefattar uppgifter och uppdrag inom detaljplanering samt lov- och byggprocessen som främjar en god tillämpning av plan- och bygglagen. Det innefattar utbildande och kompetenshöjande åtgärder för att sprida kunskap inom plan- och bygglagens område samt även förvaltning av tjänster för en digitaliserad plan- och byggprocess. Inom verksamhetsområdet ingår även uppgifter och uppdrag som följer utvecklingen av plan- och bygglagen och om vi föreslår åtgärder för att syftet med regler och andra styrmedel ska uppnås.

Figur 3 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

3.2.1 Boverkets vägledning om plan- och bygglagstiftningen

Enligt Boverkets instruktion ska vägledning ges i frågor som berör myndighetens alla ansvarsområden. Boverket arbetar därför sedan 2011 med en webbhandbok, PBL kunskapsbanken, där all vägledning om plan- och bygglagstiftningen är samlad. PBL kunskapsbanken vänder sig till målgruppen som arbetar med plan- och bygglagen till exempel på kommun, länsstyrelse eller privata företag. Genom att samla vägledning, webbutbildningar och e-tjänster i PBL kunskapsbanken ökar möjligheten till en mer enhetlig tillämpning i hela landet. Eftersom PBL kunskapsbanken är välbesökt är det av största vikt att materialet är aktuellt och uppdaterat. Mätbar statistik visar att PBL kunskapsbanken har minst 1 miljon besök per år.

Under 2024 har arbetet främst koncentrerats till att hålla vägledning och webbutbildningar uppdaterade huvudsakligen utifrån de ändringar i plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, som skett under året. Exempel på detta är vägledning om certifierade byggprojekteringsföretag², ändring av bygglov³, uppdatering av tema

² Boverket (2024). Certifierade byggprojekteringsföretag. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/certifierade-byggprojekteringsforetag/> Hämtad 2024-11-11.

³ Boverket (2024). Ändring av bygglov. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/lov--byggande/handlaggning/andring-av-bygglov/> Hämtad 2024-11-11.

kulturvärden⁴ samt klimatpåverkan i översiktsplaneringen⁵.

Boverket har även genomfört ett omfattande arbete med att skriva vägledning till Boverkets nya föreskrifter om byggregler som träder i kraft 1 juli 2025. Närmare 200 artiklar publicerades i mitten av december⁶, vilket ger branschen möjlighet att förbereda sig inför kommande ändring.

Vi har också haft ett uppskattat digitalt möte om bygglovsbefriade åtgärder i detaljplan med över 300 åhörare.

En viktig kanal för att nå ut med nyheter inom PBL-området är vårt digitala nyhetsbrev, PBL kompetens, som kommer ut fyra gånger per år.

Svårigheter att möta målgruppens behov av vägledning

Målgruppen har ett ständigt behov av vägledning och webbutbildningar inom PBL, dels eftersom lagstiftningen är komplex, dels eftersom sektorn växer och nya medarbetare introduceras på sina arbetsplatser. Behovet av vägledning ökar också hela tiden i och med att plan- och bygglagstiftningen har förändrats flera gånger sedan den nuvarande lagstiftningen infördes 2011.

Boverket har under 2024 inte haft resurser att uppdatera och anpassa befintliga vägledningar och inte heller leverera ny vägledning och webbutbildning i den omfattning som målgruppen efterfrågar. Risken är överhängande att målgrupperna fortsätter att tillämpa äldre regler och att en icke enhetlig och rättsosäker praxis utvecklas. Vid större författningsändringar kommer befintliga vägledningar och webbutbildningar från PBL kunskapsbanken ersättas med kortare informationstexter, i stället för att materialet uppdateras och löpande hålls korrekt och aktuellt.

3.2.2 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats under året

- **Redovisning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen**
Boverket (2024). Redovisning av plan- och bygglagstiftningens tillämpning år 2023. https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/PBL_tillampning_2023/ Hämtad 2024-10-24.
- **Uppdrag att ta fram ett stöd för offentliga aktörer avseende byggnadsinformationsmodellering**
Boverket (2024). BIM.

⁴ Boverket (2024). Nya exempel om kulturvärden. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/nyheter-pa-pbl-kunskapsbanken/nya-exempel-om-kulturvarden/> Hämtad 2024-11-11.

⁵ Boverket (2024). Ämnesspecifika vägledningar ÖP. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/vagledningar-op/> Hämtad 2025-02-06.

⁶ Boverket (2024). Om Boverkets nya byggregler. <https://www.boverket.se/sv/byggande/regler-for-byggande/om-boverkets-nya-byggregler/> Hämtad 2025-02-06.

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/digitalisering/bim/>
Hämtad 2024-10-24.

- **Uppdrag att se över regelverket för ändring av detaljplaner och olagliga planbestämmelser**
Boverket (2024). Uppdrag om översyn av regelverket för ändring av detaljplan och av olagliga planbestämmelser. https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/rapport_andring_detaljplan/ Hämtad 2024-10-24.
- **Uppdrag att ta fram en vägledning för arbete med exploateringsavtal**
Boverket (2024). Uppdrag att ta fram vägledning för arbete med exploateringsavtal. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/uppdrag-att-ta-fram-vagledning-for-arbete-med-exploateringsavtal/> Hämtad 2024-10-24.
- **Utvärdering av systemet med avgiftsreduktion**
Boverket (2024). Utvärdering av reglerna om handläggningstider och avgiftsreduktion. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/handlaggningstider-och-avgiftsreduktion/> Hämtad 2024-10-24.

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag till Boverket att skapa en klassificeringsstruktur för och utreda förutsättningar för ett nationellt system för hantering av ärenden enligt plan- och bygglagen (2010:900)**
Boverket fick uppdraget under sommaren 2024 och den inledande fasen i arbetet har fokuserat på att ta reda på de förutsättningar som finns för att utveckla och implementera nationellt framtagna system och tillgängliggöra dessa för byggnadsnämnderna. Frågorna har utretts främst ur konkurrens- och upphandlingsrättsliga perspektiv. Vidare har Boverket utrett frågan om frivilliga krav eller om det föreligger behov av tvingande reglering för att uppnå en nyttorealisering av kommande förslag. Dessa inledande utredningar redovisades för Regeringskansliet under hösten.⁷ Slutsatserna i delredovisningen är att det finns behov av tvingande reglering på området samt att det med stöd av tvingande reglering inte föreligger några hinder för att utveckla kompletterande eller ersättande system för handläggning av ärenden inom PBL-området. Mot bakgrund av den slutsatsen går Boverket vidare i sitt utredningsarbete med de delar i uppdraget som avser kravställning och estimat för nationella system. Vidare kommer Boverket leverera en klassificeringsstruktur för ärenden och

⁷ Boverket (2024). Klassificeringsstruktur för och förutsättningar för ett nationellt system för hantering av ärenden enligt plan- och bygglagen. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/klassificeringsstruktur/> Hämtad 2024-11-27.

tillgängliggöra denna på ett strukturerat sätt för implementering i den kommunala förvaltningen samt stötta nationella och lokala myndigheter för en förbättrad hantering av statistik inom PBL-området.

3.2.3 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Sammantaget gör vi bedömningen att målen för verksamhetsområdet till viss del uppnåtts.

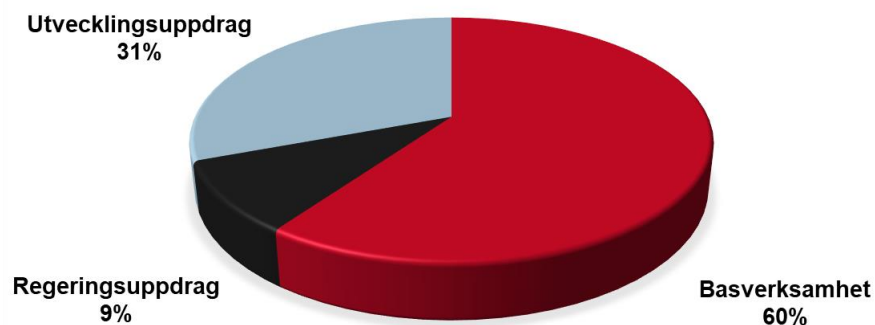
Boverket ansvarar för att verka för ökad kunskap hos bland annat kommuner, regioner och andra statliga myndigheter. Vi ska även ge vägledning i frågor inom vårt område. Vägledningar som har publicerats under året har främst kopplat till regeringsuppdrag. Det kan konstateras att behovet av ytterligare vägledning från våra intressenter är mycket stort men Boverket har inte kunnat tillgodose behovet på grund av otillräckliga resurser. Konsekvensen blir att en ökad risk för att målgrupperna fortsätter att tillämpa äldre regler och att en icke enhetlig och rättsosäker praxis utvecklas.

Boverket har under året följt och analyserat tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen, främst genom ett årligt regeringsuppdrag med samma syfte och vars resultat presenterades under första halvåret. Boverket har gjort en översyn av regelverket för ändring av detaljplan och kommit med författningsförslag. Ett stöd för offentliga aktörer avseende byggnadsinformationsmodellering har också tagits fram under innevarande år. Boverket har levererat ett antal ytterligare rapporter till Regeringskansliet och besvarat remisser från domstol och regering som kopplar till verksamhetsområdet. Vi har genomfört ett webbseminarium och samverkat med andra myndigheter för att öka kunskapen och vägleda kring detaljplaner och bygglov.

3.3 Byggregler och livscykelperspektiv

Verksamhetsområdet innefattar främst uppgifter och uppdrag om byggande och förvaltning av bebyggelse samt krav på byggnadsverk enligt lag och förordning. Området innefattar även uppgifter och uppdrag som att ta fram kostnadseffektiva enkla regler, kunskapsunderlag i samarbete med andra myndigheter, byggbransch, byggsektorn, akademien och standardiseringsorgan. I verksamhetsområdet ingår även kunskapsbyggande och kunskapsspridning om sektorns miljö- och klimatpåverkan samt tillämpning av klimatdeklarationer för byggnader. Även förvaltning av en nationell databas för beräkning av klimatpåverkan inom bygg- och fastighetssektorn ingår i området. Verksamhetsområdet innefattar även nordiskt samarbete inom byggsektorn.

Figur 4 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

3.3.1 Översyn av Boverkets bygg- och konstruktionsregler

Boverket har under året fortsatt sitt arbete med översynen av Boverkets bygg- och konstruktionsregler⁸ och strax före årsskiftet fattades det beslut om nio nya grundförfattningar som ska ersätta dem. Boverkets nya föreskrifter träder i kraft 1 juli 2025. Det finns övergångsbestämmelser med en övergångsperiod på ett år. Undantag är föreskrifterna om aktsamhet⁹ som börjar gälla 1 januari 2025 samt nya föreskrifter om energihushållning som kommer senare eftersom de ska samordnas med det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD). Resultatet är ett tydligt och sammanhållet regelverk där Boverkets ambition är att inte reglera mer än nödvändigt för att uppfylla kraven som framgår av plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen. Till varje föreskrift har det tagits fram vägledning som stöd för att förstå och tillämpa föreskrifterna. Vägledningar finns publicerade på PBL kunskapsbanken.

⁸ Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd samt Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder).

⁹ Boverkets föreskrifter (2024:4) om aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder.

Under året har delar av förslagen till nya grundförfattningar varit ute på en extra remiss hos flera remissinstanser. Detta med anledning av att inkomna synpunkter på remissförslagen under hösten 2023 föranledde ändringar av förslagen. Under sensommaren skickades förslagen till EU-kommissionen för att ge medlemsländerna möjlighet att lämna synpunkter på om något av förslagen skulle innebära handelshinder. Inga synpunkter kom in.

Det har varit ett stort intresse från externa parter att följa Boverkets arbete och det har även varit debatt kring utvecklingen i olika forum. Dialogen med omvärlden har varit viktig och under året har det genomförts informationsutbyten om de nya reglernas utveckling mellan Boverket och Samhällsbyggandets regelforum, Svenska institutet för standarder (SIS), Regelforum – IQ samhällsbyggnad och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Exempel på aktörer i vars sammankomster Boverket har deltagit är Föreningen för byggnadsinspektörer, Föreningen Sveriges bygglovhandläggare och nämndsekreterare, Föreningen Nordiskt brandskyddat trä, Byggforum, Naturvårdsverket, Länsstyrelsen Gävleborg och Stockholms stad. Översynen av byggreglerna var också ett av huvudämnena under Boverkets egen konferens – Boverksdagen 2024 – under hösten. I slutet av året har vi delat med oss av våra erfarenheter av arbetet till bland annat Boverkets motsvarighet i Danmark.

Efterfrågan på information har varit stor under året och Boverket har genomfört ett flertal kampanjer via sociala medier. Kampanjerna har främst riktat sig mot privata aktörer inom samhällsbyggnadssektorn. Där har bland annat kommunicerats att det finns utbildningar och vägledningar samt att de är ett bra sätt att förbereda sig. Kampanjerna har varit mycket uppskattade och välbesökta med över 200 000 visningar och ett stort antal har valt att gå vidare till utbildningar och vägledningar på Boverkets webbplats.

3.3.2 Nya föreskrifter om certifierade byggprojekteringsföretag

Under våren tog Boverket fram föreskrifter och allmänna råd (2024:1) om certifierade byggprojekteringsföretag. De reglerar möjligheten för företag att certifiera sig för att kunna göra motsvarande bedömning som byggnadsnämnderna gällande utformningskraven om lämplighet och tillgänglighet samt tekniska egenskapskrav kopplat till bygglov och startbesked för vissa typer av nya bostadshus. De reglerar också på vilka bostadshus som detta kan tillämpas på.

3.3.3 Klimatdeklaration av byggnader

För att minska klimatpåverkan från byggnader som uppförs infördes

regler om klimatdeklaration för byggnader¹⁰ 2022. Boverket har i uppdrag att ge vägledning, utöva tillsyn och ha uppsikt i enlighet med lagen om klimatdeklaration för byggnader.

Boverket ger vägledning om regler om klimatdeklaration för byggnader genom den digitala handboken om klimatdeklarationer på Boverkets webbplats¹¹. Under året har uppdateringar genomförts som bland annat förtydligar vilka byggdelar som ingår i klimatdeklarationen. Boverkets klimatdatabas har kompletterats med nya byggprodukter samt revideringar av befintliga byggprodukter. Uppdateringarna som genomförts är baserade på dels önskemål från aktörer inom byggbranschen, dels där Boverket sett behov av förtydliganden för att underlätta för byggherren att göra rätt.

Boverket är ansvarig för att bedriva tillsyn av de klimatdeklarationer som registrerats. Tillsynen har i ett inledande skede varit av en vägledande karaktär, exempelvis inte tillämpat sanktionsavgifter, för att stödja omställningen för branschen. Boverket har dock under året gjort uppföljning av regelverket och tillsynshandläggningen. I uppföljningen har vi kunnat konstatera brister i regelefterlevnaden, kvalitetsbrister i inkomna deklarerationer och processbrister som medför långa ledtider. Vi har inlett arbete för att öka effektiviteten i handläggningen samt avhjälpa identifierade brister. Bland annat har vi frångått den vägledande tillsynen och nyttja framgent möjligheten att ta ut sanktionsavgifter i enlighet med lagen för att öka incitamentet hos byggherren att tillhandahålla nödvändigt underlag. Andra åtgärder som vidtagits är tester av AI-lösningar. Testerna har omfattat en chatbot för frågor och svar samt AI-skanning av inkomna handlingar för bedömning om komplett underlag inkommit. Under året har en ny e-tjänst publicerats där man kan hämta klimatdeklarationer. Tjänsten syftar till att höja servicenivån i samband med begäran om allmän handling.

Boverket har arbetat med nordisk harmonisering av klimatregler för byggnader. En särskild insats i år var att arrangera det årliga Nordic Climate Forum for Construction.¹²

3.3.4 Bygg- och fastighetssektorns miljö- och klimatpåverkan

Boverket ansvarar för att bygga upp och sprida kunskap om bygg- och fastighetssektorns miljö- och klimatpåverkan enligt Boverkets instruktion. Detta görs med hjälp av sju miljöindikatorer som utgår från de nationella miljö kvalitetsmålen och som täcker in sektorns mest betydande

¹⁰ Lagen om klimatdeklaration för byggnader.

¹¹ Boverket (2024). Om deklarerationen. <https://www.boverket.se/sv/klimatdeklaration/om-klimatdeklaration/> Hämtad 2025-02-18.

¹² Boverket (2024). Rapport från Nordic Climate Forum for Construction 2024. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/nyheter/rapport-fran-nordic-climate-forum-for-construction-2024/> Hämtad 2024-12-10

miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv

Bygg- och fastighetssektorns miljöpåverkan står för en betydande del av samhällets miljöpåverkan. Sammanslaget står sektorn för 6 till 40 procent av miljöpåverkan i Sverige inom de områden som följs upp med Boverkets miljöindikatorer. När både inhemsk produktion och import läggs ihop visar den senaste beräkningen av bygg- och fastighetssektorns miljöpåverkan olika trender för de olika indikatorerna. Under perioden 2008–2022 visar utvecklingen på följande:

- en **minskning** av växthusgasutsläpp och kväveoxidutsläpp
- en **ökning** av partikelutsläpp, total energianvändning, användning av miljö- och hälsofarliga kemikalier och mängden uppkommet avfall.

Under samma period har förädlingsvärdet och sysselsättningen i bygg- och fastighetssektorn och dess värdekedja ökat med 21 respektive 34 procent.

Utveckling 2022 jämfört med 2021

Jämfört med året innan, 2021, har utsläpp av växthusgaser, kväveoxider, partiklar, total energianvändning samt användning av miljö- och hälsofarliga kemikalier minskat. Även mängden uppkommet avfall från byggsektorn har minskat.

Sysselsättningen kopplad till bygg- och fastighetssektorn och dess värdekedja ökade med 3,3 procent 2022 jämfört med 2021. Förädlingsvärdet i sektorn och dess värdekedja ökade med 2,4 procent under samma period.

Det är en positiv utveckling att miljöpåverkan har minskat i alla områden som omfattas av Boverkets miljöindikatorer mellan 2021 och 2022 samtidigt som att den ekonomiska produktionen och sysselsättningen har ökat. Bakomliggande faktorer till denna utveckling är svåra att fastställa, men kan bero på en minskad energianvändning i fastigheter för uppvärmning och varmvatten, som beror till stor del på en effektivare energianvändning, och användning av en högre andel biobränslen i transport- och arbetsfordon.

Utsläpp av växthusgaser minskar

Bygg- och fastighetssektorn svarade 2022 för inhemska utsläpp av växthusgaser på cirka 10,8 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket motsvarade 22,1 procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. Sektorn bidrar dessutom till stora utsläpp utomlands genom importvaror. Dessa utsläpp låg på cirka 6,9 miljoner ton koldioxidekvivalenter. De totala utsläppen av växthusgaser låg på 17,7 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Under perioden 2008–2022 har utsläppen av växthusgaser minskat med 12,2 procent vilket är en positiv utveckling.

Av de totala utsläppen, inhemska och import, från sektorn står nybyggnad för 21 procent år 2022, uppvärmning för 28 procent, fastighetsförvaltning

för 24 procent och renovering, om- och tillbyggnad för 28 procent. Jämfört med 2021 minskar utsläppen i alla fyra delbranscherna.

3.3.5 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats under året

- **Analys av hinder för nya och hållbara konstruktionslösningar**
Boverket (2024). Analys av hinder för hållbara och innovativa konstruktionslösningar. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/analys-av-hinder-for-hallbara-och-innovativa-konstruktionslosningar/> Hämtad 2024-12-04.
- **Uppdrag till Boverket att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder**
Boverket (2024). Uppdrag att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/uppdag-att-foresla-lattnader-pa-byggkraven-for-studentbostader/> Hämtad 2024-10-24.

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag till Boverket att informera om enkelt avhjälpna hinder**
Boverkets arbete med att informera om reglerna om enkelt avhjälpna hinder har innefattat en fördjupad målgruppsanalys som visat att det är fastighetsägare och kommuner i tillsynsrollen som är de primära målgrupperna att informera. Analysen har även identifierat de viktigaste kommunikationskanalerna. En webbguide är under utveckling och en kommunikationsstrategi har tagits fram för att kampanjen ska få stor genomslagskraft. Illustrationer har tagits fram för att förstärka budskapet och exemplifiera vad enkelt avhjälpna hinder kan vara. Utkast till illustrationer samt texter till webbguiden och kampanjen har presenterats för de funktionshindervisorganisationer som ingår i Boverkets samråd. Likaså har SKR och Myndigheten för delaktighet deltagit i ett möte med Boverket och haft möjlighet att lämna synpunkter på framtaget material samt kommunikationsplan.
- **Uppdrag att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag**
I juni 2024 fick Boverket i uppdrag av regeringen att föreslå en vidareutveckling av reformen för certifierade byggprojekteringsföretag och ska resultera i att Boverket lämnar förslag på ändringar i plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen, samt en redovisning över vilka föreskrifter och allmänna råd som kan komma att behövas. Vi har bland annat verkat för att inkludera flera delar av lov- och byggprocessen, sett över vilka typer av byggnader som kan ingå och undvika att parallella kontroller utförs.

En intervjustudie med både byggnadsnämnder och sektorn har genomförts. Ett resultat är att inkluderingen av slutsamrådet och

slutbeskedet är väsentligt för Boverkets kommande förslag.

- **Bättre projektkultur genom upphandling**

Under 2024 har Boverket och Upphandlingsmyndigheten fortsatt samarbetet med att utveckla stödmaterial som består av upphandlingskriterier, en vägledning och en guide, för att skapa en god projektkultur som främjar ökat engagemang och ökad motivation. Ett initiativ som gynnar ett bredare ansvarstagande och även bidrar till att motverka arbetslivskriminalitet. Under försommaren kompletterades¹³ med en guide för god projektkultur. Boverket och Upphandlingsmyndigheten har också haft ett antal möten där vi har träffat olika branschorganisationer som resulterat i nyttigt erfarenhetsutbyte samt att vi kunnat stödja varandras arbete i dessa frågor.

Ett annat initiativ som vi har fortsatt arbeta med är att åstadkomma en korrekt tillämpning av kontrollsystemet i plan- och bygglagen med fokus på riskbedömning och hantering av risker. Boverket har deltagit och informerat om den vägledning¹⁴ som Boverket publicerade 2020, på konferenser och utbildningar där byggnadsinspektörer och kontrollansvariga varit målgrupper. Genom detta har fler kommunala tjänstemän och aktörer fått kunskap och förståelse för hur kontrollsystemet enligt plan- och bygglagen ska tillämpas på ett korrekt sätt. Vi har också besökt ett antal kommuner som har börjat tillämpa vägledningen. Resultatet och nyttan med dessa besök är att Boverket har fått ta del av kommunernas erfarenheter vid tillämpningen av vägledningen och att vi kunde uppmuntra kommunerna i deras arbete med att minska omfattningen av fel, brister och skador, samt att vi har hittat goda exempel som kan inspirera och hjälpa andra kommuner som inte kommit lika långt i sitt arbete.

I början av 2024 inträffade återigen ett antal större takras. Dessa ligger till grund för några pågående utredningar avseende bärförmåga, för att se om det går att identifiera några systematiska fel i projektering eller produktion. Resultatet och erfarenheter från dessa utredningar kommer förhoppningsvis även vara till nytta vid framtagande av kontrollplan enligt PBL.

Under 2024 har kunskapsplattformen Fel, brister och skador utvecklats med fler riskområden. Med anledning av förra vinterns höga energipriser prioriterades en komplettering med risker vid

¹³ Boverket (2024). Förändra projektkulturen i byggbranschen. <https://www.boverket.se/sv/byggande/forebygg-fel-brister-skador/stod-forandring/forandra-projektkulturen/> Hämtad 2024-11-19.

<https://www.upphandlingsmyndigheten.se/nyheter/2022/nytt-stod-for-god-kultur-inom-byggprojekt/> Hämtad 2024-11-19.

¹⁴ Boverket (2022). Börja bygga. <https://www.boverket.se/sv/byggande/forebygg-fel-brister-skador/stod-forandring/korrekt-tillampning/borjabygga/> Hämtad 2024-11-21.

energieffektivisering¹⁵.

- **Uppdrag att föreslå lättnader i byggkraven vid ändring och ombyggnad**

Boverket fick uppdraget under oktober och en förstudie har påbörjats med inriktning på att få underlag gällande den praktiska tillämpningen av kravnivån vid ombyggnad och ändring i plan- och bygglagen, som sedan kan användas för att föreslå ändringar som gör skillnad i praktiken.

3.3.6 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Sammantaget gör vi bedömningen att målen för verksamhetsområdet har uppnåtts.

Arbetet inom verksamhetsområdet har kraftsamlats på att färdigställa de nya byggreglerna som ska ersätta gällande bygg- och konstruktionsregler. De nya reglerna ska främja nya tekniska lösningar och öppna upp för användandet av nya material och metoder. För att sprida kunskap har Boverket dessutom publicerat vägledningen till de nya byggreglerna i förväg för att det ska bli smidigare att tillämpa reglerna när de börjar gälla. Boverket har därutöver i enlighet med instruktionen följt utvecklingen inom verksamhetsområdet och haft löpande samverkan och dialog med byggsektorn. Under året har vi bistått regeringen med både analyser och utredningar.

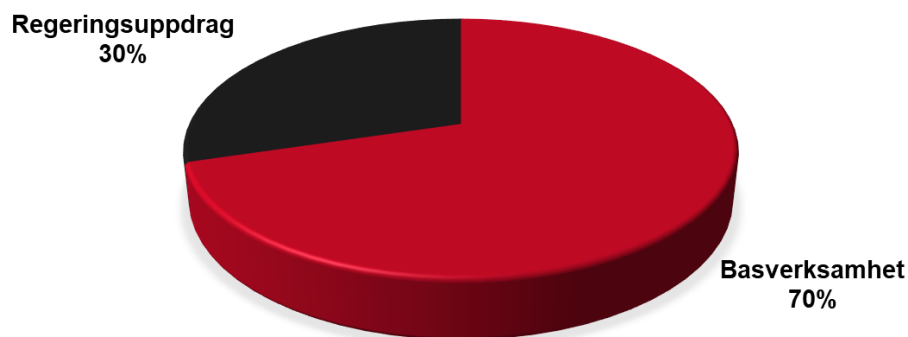
Livscykelperspektivet är ett område där Boverket har lyckats integrera hållbarhet och miljöhänsyn i byggprocessen. Boverket har verkat för att främja användningen av förnybara material, energieffektiva lösningar, cirkulär ekonomi och återvinning av byggavfall. Vi har även spridit kunskap om klimatdeklaration för byggnader och analyserat tillämpningen av dessa. Med vägledningar och stöd till sektorn på detta område har vi stakat ut vägen till en mer hållbar byggbransch. Vi bedömer att Boverkets arbete inom området byggregler och livscykelperspektiv har lett till positiva effekter inom byggsektorn. Boverkets insatser har bidragit till att byggbranschen har utvecklats i en mer hållbar riktning.

¹⁵ Boverket (2024). Risker vid energieffektivisering. <https://www.boverket.se/sv/byggande/forebygg-fel-brister-skador/risker/risker-energieffektivisering/> Hämtad 2024-11-20.

3.4 EU-rättsakter och standardisering

Inom området ansvarar Boverket för samordning och stöd vid arbete med rättsakter inom byggområdet som bestäms på EU-nivå. EU-rättsakter är förordningar, direktiv eller beslut som medlemsländerna ska följa. Verksamhetsområdet innefattar även vårt ansvar att samverka med myndigheter och organisationer i andra länder och bedriva utvecklingssamarbeten. Vi ska dessutom följa, redovisa och medverka i internationella samarbeten som syftar till att harmonisera regler för byggnader och byggprodukter. Boverket ska bidra i olika arbeten kring standardisering inom byggsektorn som sker genom att olika parter tar fram gemensamma och kostnadseffektiva lösningar på återkommande problem.

Figur 5 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

Boverket berörs av flera EU-rättsakter och i följande avsnitt beskrivs fyra av de vi arbetat med under året. Därutöver har Boverket även arbetat med att förbereda införlivandet av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda. Det arbetet beskrivs under rubrik 3.9 Energi.

3.4.1 Byggproduktförordningen

Boverket representerar Sverige i EU-kommissionens ständiga kommitté för byggproduktförordningen¹⁶ och dess rådgivande grupp. Under 2024 har arbetet i stor utsträckning fokuserat på förberedelser för övergången till den nya byggproduktförordning som publicerades i december 2024¹⁷.

Byggproduktförordningen kompletteras av harmoniserade standarder som anger metoder för bedömning av byggprodukters väsentliga egenskaper. Dessa standarder är i många fall föråldrade, och har tagits fram utifrån ännu äldre beställningar från EU-kommissionen till standardiseringen.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2024/3110 av den 27 november 2024 om fastställande av harmoniserade regler för saluföring av byggprodukter och om upphävande av förordning (EU) nr 305/2011.

Hela systemet med standarder håller därför på att ses över på EU-nivå i ett mångårigt projekt som går under arbetsnamnet CPR Acquis. Boverket koordinerar det svenska deltagandet i denna översyn.¹⁸

Boverket har även ansvar för den nationella kontaktpunkten för byggprodukter. Det innebär hantering av frågor från ekonomiska aktörer om dokumentation och märkning av byggprodukter som sätts på marknaden och nationella krav vid användning av byggprodukter i Sverige. Det kommer in ett hundratal frågor om året, och statistik som preciserar varifrån frågorna ställs och vilka specifika produkter det handlar om rapporteras till EU-kommissionen två gånger om året.

3.4.2 Hissdirektivet och linbaneförordningen

På regeringens uppdrag representerar Boverket Sverige i EU-kommissionens expertgrupper till hissdirektivet¹⁹ och förordningen om linbaneanläggningar²⁰. Vi ansvarar även för genomförandet av hissdirektivet och förordningen om linbaneanläggningar i Sverige och svarar på frågor från branschaktörer genom de nationella kontaktpunkterna. Boverket rapporterade under året till Regeringskansliet från EU-kommissionens expertgruppsmöten om hissar och linbaneanläggningar.

Internationellt möte om linbaneanläggningar

Under hösten arrangerade Boverket ett internationellt möte mellan myndigheter om säkerhet med linbaneanläggningar (ITTAB). På mötet deltog 44 deltagare från 16 länder. Deltagandet vid mötet är en del av Boverkets omvärldsbevakning inom området. Vid mötet rapporterar medlemmarna om olyckor och tillbud som inträffat med linbaneanläggningar i respektive land. Likaså diskuteras tekniska säkerhetsfrågor och nationella regler som kan vara av intresse för övriga medlemmar.

Ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om hissar och vissa andra motordrivna anordningar

Boverket genomförde under 2024 en ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar genom införandet av en ny bestämmelse. Ändringen gjordes med anledning av förordningsändringen i 3 kap. 11 § 5 plan- och byggförordningen som trädde i kraft under hösten 2023. Den nya bestämmelsen preciserar säkerhetskravet för befintliga hissar för persontransport. Regeländringarna har tagits fram till följd av en olycka där ett barn omkom. De

¹⁸ Länk till: Webbplats https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/construction/construction-products-regulation-cpr/acquis_en EU-kommissionens sida för CPR Acquis. Hämtad 2024-11-29.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar (omarbetning).

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 av den 9 mars 2016 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG.

nya reglerna ska motverka att liknande olyckor inträffar igen.

3.4.3 Dricksvattendirektivet

Det nya dricksvattendirektivet²¹ är en EU-rättsakt som syftar till att säkerställa att dricksvattnet är både hälsosamt och rent. Direktivet infördes i svensk rätt i april 2024. En nyhet är en gemensam reglering för material i kontakt med dricksvatten. Senast 31 december 2032 måste alla byggprodukter i kontakt med dricksvatten vara dricksvattenmärkta.

EU-kommissionen har förtydligat kraven på dricksvattenmärkning i delegerade förordningar som börjar tillämpas 31 december 2026. Boverket medverkade som expert i en av EU-kommissionens två arbetsgrupper under 2024. Ett viktigt resultat av arbetet är införandet av en övergångsperiod då det är möjligt att fortsätta använda nationellt godkända produkter. Detta ger industrin tid att anpassa sina produkter och utveckla nya material som är godkända och anpassade för svensk vattenkvalitet.

Boverket har fått i uppdrag att samordna information och vägledning om byggprodukter i kontakt med dricksvatten. Arbeta pågår med analys av regelverket, utveckling av vägledning och samverkan med berörda aktörer. Det finns ett stort behov av vägledning till tillverkare, importörer och distributörer för att säkerställa att produkter kan tillhandahållas på marknaden och användas i byggnadsverk när reglerna för dricksvattenmärkning börjar gälla. Regelverket är komplext och innebär en betydande omställning för industrin.

3.4.4 Standardisering

EU-rättsakter kompletteras i många fall av standarder som kan vara mer detaljerade än lagtexten. Standardiseringsorganisationen SIS utarbetar standarder inom samhällsbyggnadsområdet, och är den svenska representeranten i europeiska standardiseringen, CEN.

Boverkets deltagande i standardiseringen har under året varit begränsat till områdena brandsäkerhet, eurokoder och miljömässig hållbarhet. I tillägg har Boverket på begäran deltagit vid särskilda diskussioner inom andra områden exempelvis angående revideringen av byggproduktförordningen.

3.4.5 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats under året

- **Uppdrag att förbereda Sveriges arbete med revidering av EU:s byggproduktförordning och Sveriges arbete med CPR Acquis**
Uppdraget att förbereda Sveriges arbete med revideringen av EU:s byggproduktförordning och Sveriges arbete med att utveckla

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/2184 av den 16 december 2020 om kvaliteten på dricksvatten (omarbetning).

systemet med harmoniserade tekniska specifikationer rapporterades tillsammans med Boverkets årsredovisning för 2023.

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag till Boverket att nominera experter till undergrupper som bildas för Europeiska kommissionens arbete med att utveckla systemet med harmoniserade tekniska specifikationer för byggprodukter.**

Boverket nominerar experter efterhand då EU-kommissionen efterfrågar dem. Officiella uppstarter av nya undergrupper inväntar publicering av den nya byggproduktförordningen. Inga nya nomineringar under 2024.

3.4.6 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Sammantaget gör Boverket bedömningen att målen för verksamhetsområdet har uppnåtts.

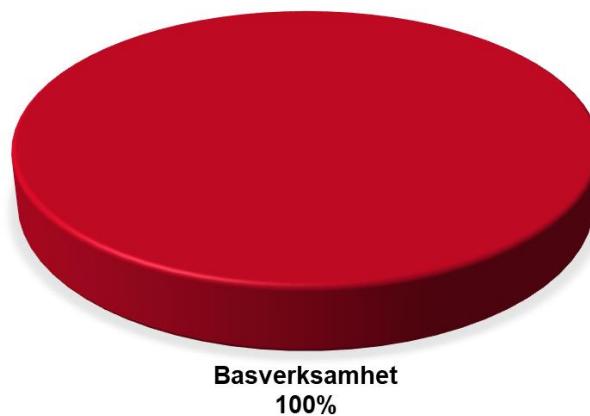
Boverket har under året haft en aktiv roll och bistått Regeringskansliet under beslutsprocessen av EU:s byggproduktförordning vilket är en uppgift i instruktionen. I det långsiktiga arbetet med att utveckla systemet med harmoniserade standarder, det vill säga CPR Acquis, har Boverket samordnat det svenska deltagandet i arbetet som leds av EU-kommissionen samt redovisat resultatet av arbetet till Regeringskansliet. Myndigheten har arrangerat en stor internationell konferens om säkerhet kopplat till linbaneanläggningar (ITTAB). Boverket har också uppmärksammat förslag till nya och ändrade EU-regler och följt rättsutveckling som kan ha betydelse för byggande och boende i Sverige.

Boverket har deltagit och arbetat med uppdrag kopplat till EU-rättsakter inom vårt verksamhetsområde, såsom nya dricksvattendirektivet. Resultaten av arbetet har lett till att målen har uppnåtts. Myndigheten har kontinuerligt bidragit med underlag och expertkunskap samt deltagit i olika möten som har återkopplats till Regeringskansliet. Boverket har i arbetet med byggproduktförordningen samverkat med myndigheter i andra länder. Nationellt har samverkan skett med berörda myndigheter som Swedac och branschorganisationer samt standardiseringsorganisationen SIS.

3.5 Marknadskontroll

Verksamhetsområdet innefattar uppgifter och uppdrag som innebär att Boverket kontrollerar att byggprodukter, som tillhandahålls på den svenska marknaden, uppfyller gällande lagstiftning och att de är märkta och kontrollerade på föreskrivet sätt. Inom området genomför Boverket planerade kontroller för en produktgrupp i taget och utreder anmälningar av produkter. Här ingår även Boverkets tillsynsvägledning och uppsikt i enlighet med lagar och förordningar.

Figur 6 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

3.5.1 Marknadskontroll av byggprodukter

Sverige har som medlem i EU ett åtagande att bedriva marknadskontroll av produkter på den svenska marknaden. Boverket är ansvarig myndighet för marknadskontroll av byggprodukter, av vissa hiss- och säkerhetskomponenter till hiss- och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar. Boverkets marknadskontroll utgår både ifrån inkomna anmälningar samt omvärldsbevakning och marknadsanalyser som leder till att olika produktområden väljs ut för tillsyn.

Under 2024 har Boverket avslutat tillsyn inom tre produktområden²².

1. Flera **ytterdörrar med brandskyddande egenskaper** har genomgått dokumentkontroll och provning har genomförts för att säkerställa att produkterna uppfyller den prestanda som deklarerats. Resultatet av provningen visar att korrekt montering krävs för att säkerställa de brandskyddande egenskaperna. Alla produkter har dock inte haft tydliga monteringsanvisningar vilket har behövt kompletteras till följd av tillsynen.
2. Dokumentkontroll har genomförts av **brandvarnare**. Vissa brister har upptäckts och de berörda ekonomiska aktörerna har då fått

²² Boverket (2025). Avslutad marknadskontroll. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/byggprodukter/marknadskontroll/avslutad-marknadskontroll/> Hämtad 2025-02-13.

tillfälle att vidta lämpliga åtgärder. I de ärenden där allvarliga brister upptäckts har Boverket förelagt de berörda aktörerna om begränsande åtgärder. I vissa fall har det inneburit försäljningsförbud och i andra fall att redan sålda produkter behövt återkallas.

3. Dokumentkontroll har genomförts av **bitumen och bituminösa bindemedel**. Boverket kunde tidigt konstatera att det fanns en hög grad av regelefterlevnad inom detta produktområde.

Under året har Boverket påbörjat tillsyn av två nya produktområden²³.

1. I samverkan med andra marknadskontrollmyndigheter inom EU genomför Boverket kontroll av **värmeisoleringsprodukter** för byggnader. Kontrollen har påbörjats och omfattar såväl dokumentkontroll som provning av flera produkter.
2. Dokumentkontroll av **keramiska plattor** har påbörjats i slutet av 2024. Information om gällande regler har sänts ut och begäran om dokumentation har skickats till ett brett urval av aktörer.

Samarbete med svenska och europeiska myndigheter

Boverket samverkar med andra nationella marknadskontrollmyndigheter genom Marknadskontrollrådet som samordnas av Sveriges ackrediteringsorgan, Swedac. På EU-nivå samverkar vi med andra europeiska marknadskontrollmyndigheter inom respektive produktområde, så kallade AdCo-grupper. Syftet är en likartad tillämpning av regelverket genom att diskutera uppkomna frågeställningar och i vissa fall genomföra gemensamma marknadskontroller.

Under året har det tillkommit en möjlighet till EU-finansiering av gemensamma marknadskontrollprojekt. AdCo-gruppen för byggprodukter har i det syftet inlett ett projekt för marknadskontroll av värmeisoleringsprodukter, som beskrivits ovan. I projektet deltar Boverket tillsammans med ett tiotal andra länder.

Boverket har länge använt informationssystemet ICSMS för kommunikation och spridning av information till andra marknadskontrollmyndigheter på den inre marknaden, något som nu till följd av införandet av marknadskontrollförordningen²⁴ tillämpas av alla marknadskontrollmyndigheter.

²³ Boverket (2025). Pågående marknadskontroll. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/byggprodukter/marknadskontroll/pagaende-marknads-kontroll/> Hämtad 2025-02-13.

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

3.5.2 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag att genomföra den nationella strategin för marknads- kontroll**

Boverket är en av 17 marknadskontrollmyndigheter som har i uppdrag att genomföra den nationella strategin för marknadskontroll. Boverket rapporterar årligen sitt program för marknadskontroll respektive sin uppföljning av genomförd marknadskontroll till Swedac som är den samordnande myndigheten.

3.5.3 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Sammantaget gör Boverket bedömningen att myndigheten har nått målen inom verksamhetsområdet.

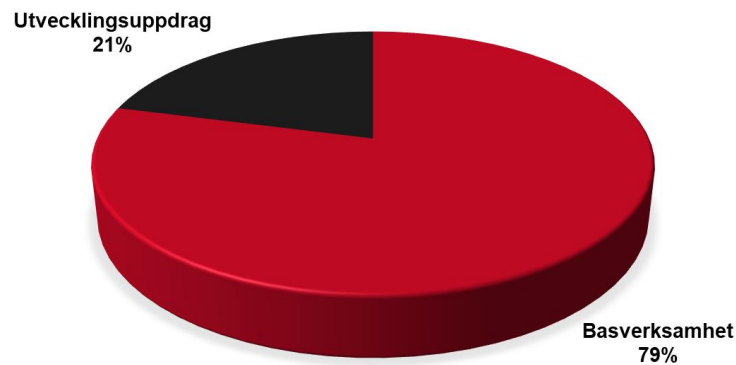
Boverket ska enligt instruktionen utöva tillsyn, inklusive marknadskontroll, ge tillsynsvägledning och ha uppsikt i enlighet med lagar och förordningar. Målet med marknadskontrollen är att bidra till att skapa en bättre fungerande inre marknad. I sin tur leder det till en öppnare och mer rättvis konkurrens på marknaden för byggprodukter. I förlängningen bidrar det till ett mer kvalitativt och kostnadseffektivt byggande och säkrare byggnader.

Myndigheten har under året avslutat tre marknadskontrollprojekt som fokuserat på bitumen, brandvarnare samt ytterdörrar med brandskyddande egenskaper. Projekten har bidragit med information till aktörer inom dessa produktgrupper samt att det för produkter med brister har vidtagits korrigerande åtgärder. Två nya projekt har också startats upp kopplat till isolering och keramiska plattor.

3.6 Nationell, regional och kommunal utveckling

Verksamhetsområdet innefattar arbetet med att främja en god tillämpning av plan- och bygglagen för nationell, regional och kommunal planering och spridande av tillförlitlig kunskap. Verksamhetsområdet innefattar även Boverkets ansvar för att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön och verka för att den fysiska planeringen bidrar till att klimatmålen nås vilket ingår i verksamhetsområdet.

Figur 7 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

3.6.1 Förberedelser inför ökad beredskap

Boverket har under året analyserat tillgången till kritiska byggmaterial och byggprodukter under krisförhållanden och även satt sig in i frågor om hur en ny byggnads- och reparationsberedskap för civilförsvaret kan utvecklas. Arbetet sker i samarbete med sektorns aktörer och görs mot bakgrund av förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap samt i anslutning till de förslag om Boverket som beredskapsmyndighet som utredningen om näringslivets försörjningsberedskap lämnade i delbetänkande²⁵ om en ny beredskapssektor för industri, bygg och handel. Bland annat har en scenarioövning genomförts tillsammans med branschaktörer, andra myndigheter samt försvarshögskolan.

3.6.2 Smartare samhällsbyggnadsprocess

Boverket ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten ansvarar för är kostnadseffektiva och enkla att förstå och följa för medborgare och företag. Boverkets arbete med smartare samhällsbyggnadsprocess är inriktad på att genom digitalisering realisera sådana nyttor. Boverket har under året inte haft något övergripande regeringsuppdrag för att samlat kunna ta tillvara digitaliseringens möjligheter i samhällsbyggnadsprocessen. Takten har begränsats av förvaltningsanslagets storlek och att särskilda medel endast avsatts till specialinriktade uppdrag om ändring av detaljplan och klassificeringsstruktur och ärendehanteringssystem för PBL-ärenden. BIM²⁶-uppdraget som påbörjades 2023 avrapporterades under februari.

Boverket har prioriterat fortsatt arbete med föreskrifter om översiktsplan²⁷ och regionplan med de specifikationer och kompletterande verktyg som är nödvändiga för sådana planer. Boverket har också medverkat tillsammans med andra berörda myndigheter samt SKR i Lantmäteriets

²⁵ En ny beredskapssektor, SOU 2024:19

²⁶ Byggnadsinformationsmodellering.

²⁷ Boverkets föreskrifter (2024:2) om översiktsplan.

färdplansuppdrag inom samhällsbyggnadsprocessen som avrapporterades under våren.

För att med begränsade resurser kunna följa och så effektivt som möjligt medverka i arbetet med en smartare samhällsbyggnadsprocess har fokus under året varit intern och extern omvärldsbevakning samt att ta fram en handlingsplan för omvärldsbevakning. Vi har också tittat på förutsättningarna för användandet av AI.

Utvecklingsarbetet har sedan 2017 anpassats till Boverkets personella och finansiella resurser. Samtidigt är det uppenbart att medborgare och företag förväntar sig en högre arbetstakt än vad som medges inom de finansiella ramarna. För Boverkets del betyder det också att förvaltningskostnaderna för digitala tjänster ökar år från år. Nödvändiga besparingar har inneburit att ett antal nationella digitala tjänster har avvecklats vilka på sikt ändå bedömts som nödvändiga för en digital samhällsbyggnadsprocess. Det görs alltså idag inga ekonomiska prioriteringar utifrån samhällsnytta, utan i stället utifrån kostnaderna hos den enskilda förvaltningsmyndigheten.

Boverket kommer bland annat inom ramen för klassificeringsstrukturuppdraget fortsätta lyfta behovet av gemensamma förutsättningar i den nationella infrastrukturen, Ena. De så kallade byggblocken inom den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen måste komma på plats och integreras i de reglerade processerna. Ett robust samhälle kräver rätt information i rätt situation. I en digital miljö förutsätter detta nationella lösningar. Boverket är i sitt fortsatta arbete beroende av att Sverige uppfyller de internationella åtagandena om en offentlig infrastruktur som medger utbyte av data mellan offentliga förvaltningar, EU:s krav på öppna- och värdefulla data samt kraven i förordningen Single Digital Gateway²⁸, SDG, om nationella ansökningstjänster och bevisutbyte samt kraven på digitala identiteter i eIDAS-förordningen²⁹.

3.6.3 Samordning av programområdet Ramverk för nationell planering

Boverket samordnar, utifrån sitt ansvar för fysisk planering och hushållning med mark- och vattenområden, Miljömålsrådets programområde Ramverk för nationell planering. Under 2024 har arbetet inom programområdet fokuserat på fortsatt konkretisering och fördjupning av ramverkets former och funktioner med utgångspunkt i tidigare framarbetat

²⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012.

²⁹ Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2024/1183 av den 11 april 2024 om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av ett europeiskt ramverk för digital identitet.

förslag. Arbetet har under året fokuserat på tre delleveranser som gett kunskap om hur ramverkets former och funktioner kan utvecklas kopplat till den nationella nivån.

- **Lägesbild för nationell planering**
Arbetet leds av Boverket och syftar till att beskriva metoder och övergripande arbetssätt för vad som krävs för att ta fram, visualisera och använda en nationell lägesbild. I arbetet ingår att resonera kring vad en nationell rumslig lägesbild kan vara, vad den kan behöva innehålla och nyttan med den. Lägesbilden är tänkt att bli ett stöd för att öka den gemensamma förståelsen av sektorsövergripande nationella planeringsfrågor och komplexa sammanhang.
- **Kumulativa effekter på renskötsel och samisk kultur**
Arbetet leds av Länsstyrelsen i Västerbotten och Sametinget. Boverket deltar i arbetsgruppen. Målsättningen är att sammanställa en överskådlig rumslig bild av renens föredragna landskap utifrån samarbete med Statens lantbruksuniversitet och dialog med projekt Norrbottniabanan. Syftet är att undersöka om statliga aktörer med denna bild kan få bättre gemensamma förutsättningar till att synliggöra, förstå och hantera kumulativa effekter i relation till renskötsel och samisk kultur.
- **Stora solcellanläggningar på mark**
Arbetet leds av länsstyrelsen och Boverket deltar i arbetsgruppen. Syftet med temat är att belysa hur nationell planering kan hantera målkonflikter, liksom synergieffekter och förutsättningar för en fortsatt storskalig expansion av solcellsparker på mark inom befintlig lagstiftning.

Genom dessa tre delleveranser testas olika arbetssätt och metoder för samverkan och samordning mellan deltagande myndigheter med kartan som verktyg för att förstå rumsliga mål- och intressekonflikter samt att beskriva alternativa framtidsbilder. I arbetet ingår att kartlägga både möjligheter och hinder för samverkan och samordning mellan statliga myndigheter utifrån olika arbetssätt, metoder och rumsliga underlag.

Utöver de tre delleveranserna har Boverket under året tagit fram en fördjupad internationell studie i syfte att få en mer konkret bild av hur ett antal nordiska och europeiska länder arbetar med hantering av målkonflikter inom den nationella planeringen. Studien kommer att fungera som ett stöd i ramverkets fortsatta arbete.

Boverket ansvarar för regelbunden uppföljning och årlig utvärdering av ramverkets arbete. Årets utvärdering gav nya insikter och lärdomar till det fortsatta arbetet, bland annat utifrån behov av en tydligare beskrivning av samverkansformer och av målbilden framåt på kort och lång sikt.

3.6.4 Boverkets planråd

Boverket har, utifrån sitt ansvar som förvaltningsmyndighet för frågor om hushållning med mark- och vattenområden samt fysisk planering, inrättat ett nytt samverkansorgan, Boverkets planråd.³⁰ Deltagare i planrådet är de myndigheter som har ett riksintressedirektiv samt myndigheter som ansvarar för frågor kopplade till nationella riktlinjer för fysisk planering.

Dagens stora samhällsutmaningar kräver att den statliga nivån arbetar och samverkar på nya sätt kring frågor som berör mark- och vattenanvändning och rumslig planering för att överbrygga intressekonflikter och finna lösningar för samexistens mellan olika anspråk på mark och vatten. Syftet med planrådet är att fungera som en plattform för att skapa handlingskraft kring olika samhällsutmaningar kopplat till hushållning med mark- och vattenområden samt fysisk planering. Målsättningen är att på nationell nivå bidra till ett mer robust samhälle genom att åstadkomma förflyttningar i en hållbar riktning. Rådet är nära kopplat till Boverkets tre samordningsuppdrag: riksintressesystemet, klimatanpassning och Ramverk för nationell planering.

Boverket genomförde det första planrådsmötet med myndighetschefer under hösten. Boverket har fått en positiv respons på initiativet utifrån den nytta som myndigheterna ser att arbetet inom planrådet kan göra. En gemensam skrivning, som bygger på samtalen under planrådets första möte, är under framtagande och syftar till att tydliggöra inriktningen och formerna för planrådets fortsatta arbete samt att visa på prioriterade fokusområden för verksamhetsåret 2025.

3.6.5 Drönartrafik

Under våren deltog Boverket i Transportstyrelsens och SKR:s tematiska workshops och analyserade parallellt hur en utvecklad drönartrafik kan inverka på markanvändning, bebyggelse och fysisk planering. Boverket lämnade därefter ett yttrande till Transportstyrelsen med anledning av deras regeringsuppdrag om hur användandet av drönare i Sverige kan utvecklas. Boverket har därefter fortsatt att delta i SKR:s workshoppar om hur regioner och kommuner kan planera för framtidens vertikalflygplatser.

Flygplatsers instrumentbanor är inte bygglovspliktiga anläggningar enligt plan- och bygglagen, men det är ändå lämpligt att kommunerna beaktar dessa i översiktsplan och i detaljplan, eftersom de inverkar på omgivningen genom trafikrörelser i luften och på marken och sannolikt även kompletteras med bebyggelse och parkeringsplatser. Behovet av fysisk planering kan variera beroende på om vertikalflygplatser placeras i anslutning till industriområde, kollektivtrafiknoder, bostäder eller

³⁰ Boverket (2024). Boverket bildar ett planråd. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/uppdrag/boverket-bildar-ett-planrad/> Hämtad 2024-11-18.

centrummiljö, men det råder ännu oklarheter kring detta och hur frågorna integreras med samråd enligt annan lagstiftning. Boverket kommer därför att fortsätta arbeta med frågan.

3.6.6 Regional planering

Boverkets har enligt instruktionen i uppdrag är att verka för en ökad kunskap hos kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra berörda. Boverket ser att den regionala nivån blir allt viktigare som brygga mellan nationella mål och intressen och kommuners planering av mark- och vattenanvändningen. Som ett led i att öka kunskapen inom området startade Boverket 2023 ett nytt regionalt samverkansforum. Vi hade även fått starka önskemål från regionala företrädare om utökat stöd kopplat till regional rumslig planering. Boverket arrangerade tillsammans med Tillväxtverket och Trafikverket Regionalt samverkansforum 2024 med temat erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande kring en fungerande samverkan mellan stat och region. Deltagare var samhällsplanerare inom regioner och länsstyrelser. Boverket har fått positiv respons på forumet och kommer på detta sätt fortsätta stödja den regionala planeringsnivån.

Boverkets förslag till föreskrifter för digitala regionplaner remitterades från december 2023 till mitten av april 2024. Synpunkterna har därefter sammanställts och förslaget till föreskrifter reviderats och anmälts som tekniska regler till EU-kommissionen. En kommentar gällande den svenska anmälan har lämnats och Boverket har tagit fram ett underlag till svar. Nu behandlas responsen på förslaget av Utrikesdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Boverkets målsättning är att föreskriften ska kunna beslutas under 2025.

3.6.7 Kommunal planering

Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplaner remitterades från april 2023 till augusti 2023. Synpunkterna har därefter sammanställts och förslaget till föreskrifter reviderats och anmälts som tekniska regler till EU-kommissionen. Föreskrifterna reglerar hur informationen i digitala översiktsplaner ska identifieras. Boverkets föreskrifter (2024:2) om översiktsplaner beslutades i september och trädde i kraft 1 november 2024.

Boverket har under 2024 tagit fram vägledning om grönskans arkitektur och kulturmiljövården som kompletterar tidigare vägledningar om grönsplaner och hållbar livsmiljö. Kunskapsstödet är primärt riktat till kommunala planerare och har tagits emot positivt.

3.6.8 Klimatanpassningsåtgärder för byggd miljö

Enligt instruktionen ska Boverket samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön. Som ett led i arbetet har Boverket tillsammans med länsstyrelserna, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), SMHI och Statens geotekniska institut sammanställt en översikt om hantering av stigande hav och översvämning vid fysisk

planering³¹ som publicerades under hösten på Boverkets webbplats. Alla medverkande myndigheter, inklusive alla länsstyrelser, ger information om och länkar till den myndighetsgemensamma översikten på sina webbplatser. I samband med publiceringen gjorde myndigheterna också en koordinerad kommunikationsinsats för spridning i deras olika informationskanaler. Myndighetssamarbetet leddes av Boverket.

Sammanställningen ger övergripande information om:

- förutsättningar för riskbedömning
- kommuner och myndigheters ansvar och roller
- tillgängliga vägledningar och kunskapsunderlag
- hantering av framtida extremnivåer.

Sammantaget bedömer vi att översikten underlättar såväl kommuners som länsstyrelserns arbete med hantering av stigande hav och översvämning i fysisk planering, både vid planläggning och planering av skyddsåtgärder för befintlig bebyggelse. Den myndighetsgemensamma översikten ger en samlad bild av vilket stöd som tillhandahålls av olika myndigheter och förmedlar enhetliga budskap och samstämmighet mellan myndigheterna. Den ger också ökad förståelse av hur översvämningsrisken hanteras utifrån plan- och bygglagen och förordningen (2009:956) om översvämningsrisker samt de samband som finns.

3.6.9 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Boverket har inte haft några regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet under 2024.

3.6.10 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Sammantaget gör vi bedömningen att målen för verksamhetsområdet har uppnåtts.

Som ansvarig förvaltningsmyndighet för frågor om byggd miljö, hushållning med mark och vatten samt fysisk planering har Boverket samordnat det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön och även samordnat de myndigheter som har ett riksintresseansvar. Vi har tagit fram en översikt som underlättar såväl kommuners som länsstyrelserns arbete med hantering av stigande hav och översvämning i fysisk planering som ett led i vårt ansvar kopplat till klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön. Med målet att utveckla stödet för riksintressemyndigheter samt myndigheter som ansvarar för frågor kopplade till nationella riktlinjer för fysisk planering har vi inrättat ett nytt samverkansorgan benämnt

³¹ Boverket (2024). Myndigheters stöd om stigande hav och översvämning i bebyggd miljö och planläggning. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/uppdrag/klimatanpassningsarbete-for-den-byggda-miljon/resultat-i-uppdraget/myndighetsstod-stigande-hav-oversvamning/> Hämtad 2024-11-21.

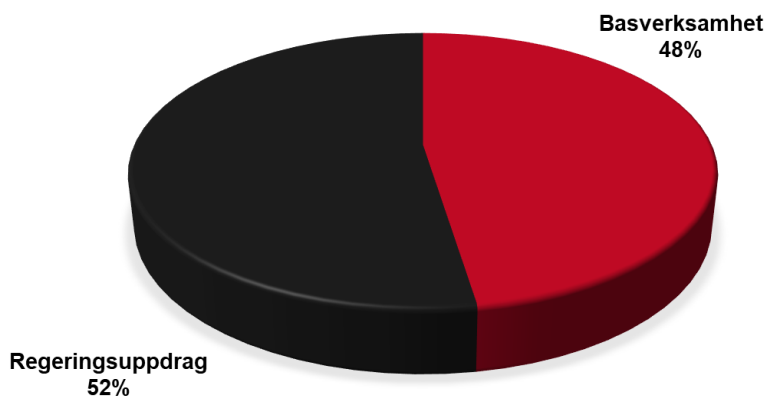
Boverkets planråd.

Utifrån vårt ansvar för fysisk planering och hushållning med mark- och vattenområden har vi samordnat Miljömålsrådets programområde Ramverk för nationell planering. För att särskilt stödja den regionala planeringsnivån arrangerade vi tillsammans med Tillväxtverket och Trafikverket Regionalt samverkansforum 2024. Vi har på olika sätt deltagit i myndighetssamverkan där fokus har legat på aktuella frågor som drönartrafik, beredskap och robust samhälle. Arbetet med att ta fram föreskrifter för digitala kommunala och regionala översiktsplaner fortskrider medan föreskrifter för digital kommunal planering har trätt i kraft under 2024.

3.7 Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur

Verksamhetsområdet innefattar uppgifter och uppdrag som innebär att Boverket ska säkerställa att vår bebyggda miljö ska fylla människors och samhällets behov; bra livsmiljöer och bidra till en hållbar utveckling. Området innehåller även arbetet med arkitektur, form och design som har avgörande betydelse för vår gemensamma samhällsbyggnad. Det innefattar samordning av berörda myndigheters arbete samt kompetensstöd till och främjande insatser för andra offentliga aktörer på nationell, regional och lokal nivå.

Figur 8 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

3.7.1 Arkitektur och gestaltad livsmiljö

Boverket ska enligt instruktionen verka för en god arkitektur och en ändamålsenlig utformning av den bebyggda miljön och bedriva ett samlat arbete med arkitektur och gestaltad livsmiljö. Boverkets arbete lyfter hur byggd miljö kan bidra till hållbarhet ur alla perspektiv. I syfte att höja kvaliteten i det som förvaltas och byggs arbetar Boverket med att öka kompetensen och med att på olika sätt inspirera och engagera våra målgrupper för att främja utvecklingen i samhället.

Integrera frågor om gestaltad livsmiljö

Under året har Boverket fortsatt arbetet att internt integrera arbetet med hållbara och attraktiva livsmiljöer i flera andra sakområden, exempelvis klimatanpassning, segregation, ekosystemtjänster och cirkulär ekonomi samt har tagit fram vägledningar och exempelsamlingar.^{32,33} Ett exempel är filmen Robust, funktionellt och vackert – lärorika exempel på gestaltning av klimatanpassningsåtgärder³⁴, som visar på olika lösningar för att hantera stigande vattennivåer, ökade regn och skyfall samt ökade temperaturer och värmeböljor.

Samordning och samverkan

Sedan 2018 samverkar Boverket, Riksantikvarieämbetet, Statens centrum för arkitektur och design (ArkDes) och Statens konstråd inom politikområdet för gestaltad livsmiljö. Det långsiktiga målet är att öka kunskapen om och främja arbetet med arkitektonisk kvalitet och omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer hos såväl offentliga som privata aktörer. Under hösten publicerades en utbildning tillsammans med ett skräddarsytt stöd, öppen för alla att ta del av.

Boverket har genomfört främjande och kunskapshöjande aktiviteter genom föreläsningar för offentliga aktörer på främst regional och kommunal nivå. Genom nätverk inom och utanför Sverige samverkar Boverket även med statliga myndigheter och bolag, länsstyrelser, regioner, akademi och kommuner samt med andra länder, exempelvis genom EU-nätverket European Directors for Architecture Policies.

Omvandla befintliga byggnader

Det finns en stor utvecklingspotential i det befintliga byggnadsbeståndet för att omvandla byggnader till andra funktioner. Boverket har under 2024 gjort en förstudie med förslag på åtgärder för att främja omvandling från framför allt kontor till bostäder. Inom ramen för projektet har Boverket tillsammans med Riksantikvarieämbetet och föreningen Fastighetsägarna bjudit in branschaktörer från både offentlig och privat sektor, akademi och myndigheter till rundabordssamtal. Slutsatsen av projektet är att ekonomiska incitament för omvandling behöver stärkas och att såväl kompetens som graden av medvetenhet behöver höjas.

³² Boverket (2024). Grönskans kulturvården. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetsatt/gronstruktur/kulturvarden/> Hämtad 2024-12-05.

³³ Boverket (2023). Cirkularitet och gestaltning. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetsatt/cirkularitet-och-gestaltning/> Hämtad 2024-12-12.

³⁴ Boverket (2024). Klimatanpassning och stadens gestaltning. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/argument-nyttor/samhallsutmaningar/miljoer-som-samspelar-med-natur-och-klimat/klimatanpassning-och-stadens-gestaltning/> Hämtad 2024-12-12.

3.7.2 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats under året

- **Uppdrag att utveckla arbetet med omställning till en cirkulär ekonomi i byggsektorn**
Boverket (2024). Uppdrag om cirkulär ekonomi i byggsektorn.
<https://www.boverket.se/sv/byggande/uppdrag/uppdrag-om-cirkular-ekonomi-i-byggsektorn/> Hämtad 2024-11-27.

Pågående regeringsuppdrag

- **Delta i genomförande av regionalfondsprogram under programperioden för 2021–2027**
Elva av myndigheterna i Rådet för hållbara städer har under året deltagit i arbetet i samverkansplattformen Svensk modell för hållbar urban utveckling inom ERUF (Europeiska regionala utvecklingsfonden). Syftet med myndighetssamverkan är att stötta kommuner och regioner i deras omställningsarbete och att förbättra samverkan mellan de ingående myndigheterna. Under april bedömde myndigheterna nya inkomna strategier samt stämde av med Tillväxtverket som i juni beslutade vilka sju strategier som går vidare. Totalt har nu tolv territoriella strategier godkänts. Dessa omfattar tillsammans sju regioner eller kommunalförbund och drygt 85 kommuner.
- **Ändring av uppdraget om inrättande av Rådet för hållbara städer och av anknytande uppdrag**
Boverket ingår som en av 14 medlemmar i regeringens Råd för hållbara städer och har även i uppdrag att bistå rådet med ett kansli. Under året stöttade kansliet rådet genom möteskoordinering, framtagande av underlag och verksamhetsplan, nyhetsmaterial till rådets gemensamma kommunikationsinsatser samt kontakter med rådets kommunikationsnätverk. Boverket har varit drivande i arbetet med att identifiera och hantera målkonflikter mellan myndigheterna kopplat till hållbar stads- och samhällsutveckling, med målet att minska målkonflikter och underlätta kommunernas omställning. Ett kunskapsunderlag färdigställdes i början av året, vilket bekräftade att rådets grunduppdrag och roll är essentiell i arbetet för att svara på de identifierade behoven.
- **Uppdrag att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken**
Under 2024 har fokus legat på att stödja Tillväxtverket i att starta upp och organisera arbetet med regeringsuppdraget att stödja regionerna i strategisk planering kopplat till det regionala utvecklingsarbetet. Arbetet leds av Tillväxtverket som genomför detta i samverkan med bland annat Boverket och Trafikverket.

3.7.3 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

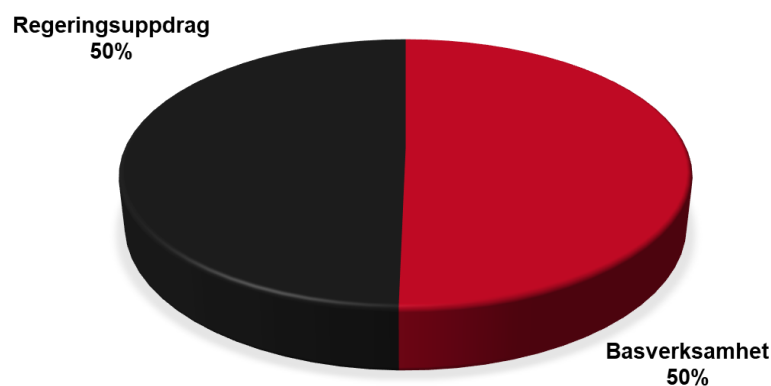
Sammantaget gör vi bedömningen att målen för verksamhetsområde hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur har uppnåtts.

Mycket av arbetet som görs inom området gestaltad livsmiljö görs med tydligt fokus på samverkan vilket svarar mot instruktionen. Arbetet inom verksamhetsområdet bedöms i hög grad bidra till myndighetens förvaltningsuppgifter för byggd miljö, hushållning med mark- och vattenområden och fysisk planering. Den förstudie som gjorts och som framför allt redovisar förslag på åtgärder för att till exempel främja omvandling av kontor till bostäder bygger viktig kompetens och medvetenhet kring verksamhetsområdet.

3.8 Boende och bostadsmarknad

Verksamhetsområdet innefattar uppgifter och uppdrag där Boverket följer och analyserar utvecklingen på bostadsmarknaden, hur tillgång och efterfrågan på bostäder utvecklas i olika delar av landet och för olika grupper, även kopplat till ett nordiskt perspektiv. Området innefattar även hur vi stödjer länsstyrelserna och kommunerna i arbetet med bostadsförsörjningsfrågor. I detta ingår även att komma med ny kunskap och utveckla arbetet kring bostadssociala frågor av olika slag. I verksamhetsområdet ingår även tillsyn över intygsgivare samt att följa kommunernas arbete med bostadsanpassningsbidrag.

Figur 9 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

3.8.1 Bostadsmarknadens funktionssätt

Boverket har i uppgift att aktualisera statistik, följa och ur olika perspektiv analysera utvecklingen på bostadsmarknaden, dess olika segment och funktionssätt samt bedöma och redovisa vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden. För att möta denna uppgift tar vi årligen fram olika prognoser och analyser.

Boverkets byggprognos

Boverkets byggprognos³⁵ innehåller beskrivningar och analyser av bostadsmarknaden, samhällsekonomi och befolkningsutvecklingen samt prognoser över bostadsbyggande. En målsättning med produkten är att genom analys och ett flertal indikatorer bidra till en lägesbild över bostadsmarknad och byggande. Under 2024 har prognoser publicerats i juni och december.

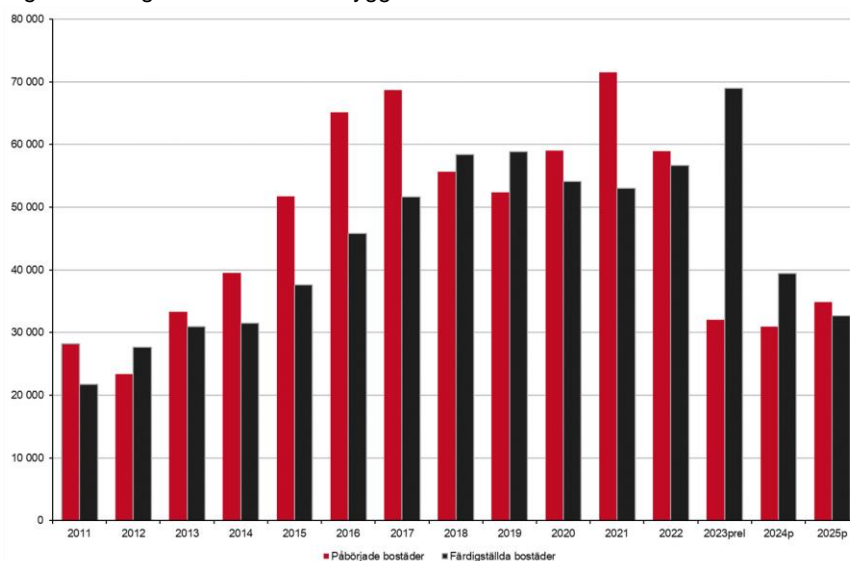
Bostadsbyggandet har fortsatt att bromsa in under 2024, samtidigt som marknadsläget har förbättrats, vilket tyder på att botten nu är nådd för byggandet och att det finns möjligheter till en vändning under 2025. I

³⁵ Boverket (2025). Byggprognos. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/bostadsmarknaden/byggprognos/> Hämtad 2025-02-12.

byggprognoserna har fokus varit på att följa och beskriva de faktorer som bidragit till inbromsningen av antalet påbörjade bostäder samt att analysera hur de faktorerna förväntas utvecklas under det kommande året. Analysen i kombination med Boverkets prognoser ger en bild över hur många bostäder som kommer påbörjas och färdigställas under 2024 och 2025.

Boverkets prognosuppdatering i december 2024 visar att bostadsbyggandet når botten under 2024, då cirka 31 000 förväntas ha påbörjats och sedan vända uppåt under 2025 med cirka 35 000 bostäder.

Figur 10. Diagram över bostadsbyggandet

Boverkets byggbehovsberäkning

Boverkets byggbehovsberäkning³⁶ är en produkt som Boverket använder för att analysera bostadsmarknaden. I december 2024 publicerade Boverket nya beräkningar av det nationella och regionala bostadsbyggnadsbehovet fram till och med 2033. Beräkningen baseras främst på statistikmyndigheten SCB:s befolkningsframskrivning, men också till exempel på statistik och information om förändringar i bostadsbeståndet. Totalt sett beräknas bostadsbehovet på nationell nivå till 523 000 bostäder till 2033 vilket motsvarar i genomsnitt 52 300 årligen de kommande tio åren.

Det relativt stora behovet av nya bostäder beror dels på en förväntad befolkningsökning under perioden, dels ett lågt byggande i förhållande till befolkningsökningen under den senaste 15-årsperioden, vilket skapat ett underskott på bostäder. De senaste åren har antalet färdigställda bostäder överstigit befolkningsutvecklingen. Även om färdigställandet av bostäder just nu hålls uppe på relativt höga nivåer så signalerar de kraftigt minskande byggstarterna att vi inom ett par års tid återigen kommer ha en

³⁶ Boverket (2024). Byggbehovsberäkning. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/byggbehovsberakning/> Hämtad 2025-02-12.

situation där befolkningsutvecklingen överstiger bostadsbyggandet. Risken är således överhängande att det latenta behov som byggts upp under lång tid består även bortom Boverkets beräkningshorisont.

3.8.2 Bostadsförsörjning

Boverket gör årligen en uppföljning av läget på bostadsmarknaden och detta sker bland annat genom bostadsmarknadsenkäten (BME). Den innehåller kommunens bedömningar av det aktuella läget på bostadsmarknaden, men också kommunernas bedömning av omfattning och inriktning på bostadsbyggandet under de kommande åren. I enkäten ingår frågor om kommunernas arbete med bostadsförsörjning och de bostadspolitiska verktyg som kommunerna förfogar över samt frågor om situationen för olika grupper på bostadsmarknaden.

Bostadsmarknadsenkäten 2024 besvarades av 288 av landets 290 kommuner och av dessa bedömer 148 kommuner att de har underskott på bostadsmarknaden som helhet. Antalet kommuner som bedömer underskott har minskat med 32 kommuner jämfört med föregående år och det är sjunde året i rad som antalet kommuner som bedömer underskott på bostadsmarknaden som helhet minskar. Trots att underskottet minskar är det svårt för vissa grupper att tillgodose sitt bostadsbehov. Det handlar framför allt om grupper som är nya på bostadsmarknaden såsom unga, studenter och nyanlända, men även personer med funktionsnedsättning och äldre personer som vill eller behöver byta bostad har det svårt.

Det ska påpekas att i 2024 års bostadsmarknadsenkät har frågan om underskott, överskott och balans på bostadsmarknaden förändrats, varför jämförelserna med tidigare resultat kan vara osäkra.³⁷

Boverket ska enligt förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar stödja länsstyrelserna i deras uppdrag att ta fram regionala analyser av bostadsmarknaden samt göra en sammanfattning och analys av resultaten i dessa. Av årets sammanfattning framgår att bostadsbyggandet kraftigt bromsar in till följd av ett försämrat ekonomiskt läge. Hög inflation och höga räntor försämrar hushållens köpkraft och driver upp produktionskostnaderna. Färdigställandet av nya bostäder ligger fortsatt på en hög nivå till följd av de senaste årens många byggstarter, men antalet bostäder som påbörjas är lågt.

Den kraftiga inbromsningen i bostadsbyggandet slår särskilt hårt mot regioner där behovet av nya bostäder är stort till följd av att arbetsmarknaden är i tillväxt. Det handlar framför allt om industrietableringar i norra delen av landet men också om län där såväl näringslivet som försvarsindustrin

³⁷ Boverket (2024). Lägen på bostadsmarknaden i riket. <https://www.boverket.se/sv/samhallspanering/bostadsmarknad/bostadsmarknaden/bostadsmarknadsenkaten/region-kommun/riket/> Hämtad 2024-11-28.

har stora rekryteringsbehov. Även storstadsregionerna påverkas och riskerar att tappa fart som tillväxtmotorer och problematiken för de grupper som står längre ifrån bostadsmarknaden förstärks.

En fortsatt trend i vissa regioner är en ökad konkurrens mellan permanentboende, fritidshusboende och säsongboende. Sambandet mellan besöksnäringen och bostadsförsörjningen lyfts som komplicerad då säsongsvisa variationer medför kraftigt ökade påfrestningar på infrastrukturen och samhällsservice i form av vatten och avlopp, vägnät, avfallshantering, vård och omsorg och som medför stor påverkan på den lokala bostadsmarknaden.³⁸

Sedan 1 oktober 2022 har Boverket ansvaret att ta fram underlag till kommunerna som de ska använda som stöd i sitt arbete för att bedöma vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på marknaden. Boverket har under 2024 uppdaterat måtten i bedömning av bostadsbrist med siffror för 2022. Underlagen består av åtta olika mått som kan jämföras på olika geografiska nivåer och som beskriver hushållens boendesituation. Dessa beskriver exempelvis om hushållen har en ansträngd boendekonomi, om de är trångbudda eller om det finns hemmaboende vuxna barn i hushållet. Måtten kan jämföras regionalt och över tid men även mellan kommuner, regionala statistikområden, hushållstyper, boendeformer, kön och åldersgrupper. Under året har Boverket deltagit och presenterat måtten på möten som länsstyrelserna har anordnat för sina kommuner.

3.8.3 Uppföljning av allmännyttan

Enligt förordningen (2011:1159) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag ska Boverket varje år sammanställa uppgifter om värdeöverföringar från de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen. Med värdeöverföring menas exempelvis vinstutdelning och överföring av koncernbidrag till moderbolag. De flesta allmännyttiga bostadsbolag gör ingen värdeöverföring och i de fall det görs så följer de flesta reglerna. Boverket ska också årligen följa de allmännyttiga och kommunala bostadsaktiebolagens utveckling och roll på bostadsmarknaden genom en skriftlig rapport till regeringen.

Boverket har under året publicerat två rapporter om värdeöverföringar en för räkenskapsåret 2022 som publicerades i maj och en för räkenskapsåret 2023 som publicerades i december. Anledningen till att det publicerats två rapporter under 2024 beror på att Boverket ändrat på tiden för publicering av rapporten från våren till slutet av året. Genom att publicera i december månad blir rapporten mer aktuell och nära det räkenskapsår som det redogörs för.

³⁸ Boverket (2024). Sammanfattning av bostadsmarknadsanalyserna 2024. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/bostadsmarknaden/regionala-bostadsmarknadsanalyser/analyser-i-korthet/> Hämtad 2024-11-28.

Boverkets sammanställning för räkenskapsåret 2022 visar att summan av otillåtna värdeöverföringar uppgår till cirka 15,6 miljoner kronor. Summan av de otillåtna värdeöverföringarna är marginellt högre än vad de var för räkenskapsåret 2021. Under räkenskapsåret 2022 överförde 97 av de 257 allmännyttiga kommunala bostadsbolag som lämnat uppgifter om värdeöverföringar sammanlagt cirka 616 miljoner kronor till ägarna. Av de 257 bostadsbolagen hade 63 procent inte lämnat någon värdeöverföring, medan 35 procent hade lämnat värdeöverföringar med tillåtet belopp och 2 procent utöver tillåtet belopp.

Boverket sammanställning för räkenskapsåret 2023 visar att summan av otillåtna värdeöverföringar uppgår till nästan 3 miljoner kronor. Summan av de otillåtna värdeöverföringarna är därmed betydligt lägre än vad de var för räkenskapsåret 2022. Under räkenskapsåret 2023 överförde 80 av de 257 allmännyttiga kommunala bostadsbolag som lämnat uppgifter om värdeöverföringar sammanlagt cirka 582 miljoner kronor till ägarna. Av de 257 bostadsbolagen hade, sammanfattningsvis, 69 procent inte lämnat någon värdeöverföring, medan 29 procent lämnat värdeöverföringar med tillåtet belopp och 2 procent utöver tillåtet belopp.

I rapporten Uppföljning allmännyttan 2021–2022³⁹ följer Boverket upp de allmännyttiga och kommunala bostadsaktiebolagens utveckling och roll på bostadsmarknaden. Rapporten visar bland annat att allmännyttans bestånd ökar nominellt men de privata hyresvärdarnas bestånd ökar ännu mer och sedan 2019 har de privata hyresvärdarna passerat de allmännyttiga bolagen vad avser antalet lägenheter i flerbostadshus.

3.8.4 Tillsyn avseende bostadsanpassningsbidraget

Bostadsanpassningsbidraget, reparationsbidraget och återställningsbidraget är kommunala bidrag som regleras i lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Boverket har tillsyn över hur lagen tillämpas.

Boverket utförde under året en tillsynsaktivitet riktad mot kommuner som i bostadsmarknadsenkäten 2023 hade uppgett att de aldrig eller sällan fattar beslut om bostadsanpassningsbidrag innan anpassningen utförs.⁴⁰ Det är en rutin som både Boverket och Justitieombudsmannen anser är felaktig. Beslut ska fattas innan åtgärderna utförs, om inte sökanden ansöker om bidrag i efterhand. Vid intervjuer framkom att det inte längre är någon kommun som har som rutin att aldrig fatta beslut i förväg. Det är 24 kommuner som sällan fattar beslut i förväg. De

³⁹ Boverket (2024). Uppföljning allmännyttan 2021–2022. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/uppfoljning-allmannyttan-20212022/> Hämtad 2025-02-06.

⁴⁰ Resultaten om bostadsanpassningsbidraget från BME 2023 finns i rapport 2024:16. Boverket (2024). Bostadsanpassningsbidragen 2023. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/bostadsanpassningsbidragen-2023/> Hämtad 2024-11-26.

intervjuade kommunerna motiverade detta med att handlägningsprocessen på så sätt blir smidigare och snabbare.⁴¹

3.8.5 Tillsyn intygsgivare

Innan en bostadsrättsförening upplåter lägenheter med bostadsrätt ska styrelsen upprätta en ekonomisk plan. En sådan ska även upprättas vid ombildning till kooperativ hyresrätt genom förvärv av hus. Planen ska granskas av två intygsgivare som utses av föreningen. Boverket ger behörighet som intygsgivare och utövar tillsyn över dem.⁴² Sedan 1 januari 2024 ska Boverket godkänna föreningens val av intygsgivare. Boverket kontrollerar då att de föreslagna intygsgivarna har behörighet och att föreningen i sin ansökan har uppgett att det inte finns någon omständighet som kan rubba förtroendet för intygsgivarnas opartiskhet eller oberoende. Dessutom prövar Boverket att intygsgivarna inte har samarbetat i för stor utsträckning. Det kom in 536 ansökningar om godkännande under året, varav nästan samtliga bifölls.

Boverket ska se till att det finns ett lämpligt antal intygsgivare. Som en följd av det under året införda behörighetskravet att intygsgivarna måste ha en särskild ansvarsförsäkring blev det tio färre intygsgivare. Det fanns vid årets slut 85 intygsgivare för bostadsrättsföreningar, varav 32 hade behörighet också för kooperativa hyresrättsföreningar. Boverket har inte fått några signaler om att detta är otillräckligt, vilket kan bero på det låga bostadsbyggandet. Under året inleddes arbetet med att ta fram föreskrifter om ekonomiska planer, kostnadskalkyler, intygsgivare och intygsgivning. De beräknas träda i kraft under våren 2025.

3.8.6 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats under året

- **Trygga och jämställda stads- och boendemiljöer (regleringsbrev)**
Boverket (2024). Trygga och jämställda stads- och boendemiljöer.
<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publicationer/2024/trygga-och-jamstalld-boendemiljoer/> Hämtad 2024-12-20.
- **Verktyg för statistik och analys på områdesnivå**
Boverket (2024). Verktyg för statistik och analys på områdesnivå.
<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publicationer/2024/verktyg-for-statistik-och-analys-pa-omradesniva/>
Hämtad 2024-10-24.

⁴¹ Boverket (2024). Beslut. <https://www.boverket.se/sv/babhandboken/bostadsanpassningsbidrag/handlaggning/guide-for-handlaggning/beslut/> Hämtad 2024-12-04. Se "Dokument" under "Relaterad information".

⁴² Bostadsrättsförordningen (1991:630) och förordningen (2002:106) om kooperativ hyresrätt.

- **Uppdrag att ta fram underlag för ökat småhusbyggande**
Boverket (2024). Uppdrag att ta fram underlag för ökat småhusbyggande. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/underlag-okat-smahusbyggande/> Hämtad 2024-10-24.
- **Uppdrag att förbättra prognoser och scenarier för byggande**
Boverket (2024). Uppdrag att förbättra prognoser och scenarier för bostadsbyggande. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/battre-prognoser-for-bostadsbyggande/> Hämtad 2024-10-24.
- **Uppdrag att genomföra en fördjupad analys om utanförskap (SCB och Boverket)**
Boverket (2024). Fördjupad analys om utanförskap, slutrapport regeringsuppdrag 2024:2. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/fordjupad-analys-om-utanfor-skap-slutrapport-regeringsuppdrag-20242/> Hämtad 2024-11-18.

Pågående regeringsuppdrag

- **Stärka det sociala perspektivet i samhällsplaneringen**
Boverket har detta tvååriga uppdrag tillsammans med Socialstyrelsen. Under året har myndigheterna kartlagt insamlingar av data och analyserat hur väl de svarar mot behovet att ge en övergripande bild av hemlöshetens omfattning och karaktär. En delredovisning lämnades 20 januari 2025.

3.8.7 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Boverket ger genom sitt arbete inom boende och bostadsmarknad ett bra kunskapsunderlag till regeringen, myndigheter och andra aktörer. Sammantaget gör vi bedömningen att målen för verksamhetsområdet har uppnåtts.

Boverket är förvaltningsmyndighet för frågor om boende och bostadsfinansiering och vi ska även analysera utvecklingen på bostadsmarknaden. Under 2024 har vi lämnat byggprognoser över antalet påbörjade och färdigställda bostäder vid två tillfällen. Arbetet har varit efterfrågat från såväl Regeringskansliet som myndigheter och andra aktörer mycket på grund av den vikande konjunkturen och den stora minskning som det har blivit i antalet påbörjade bostäder det senaste året. Vi har även rapporterat en regional byggbehovsberäkning för perioden 2024–2033.

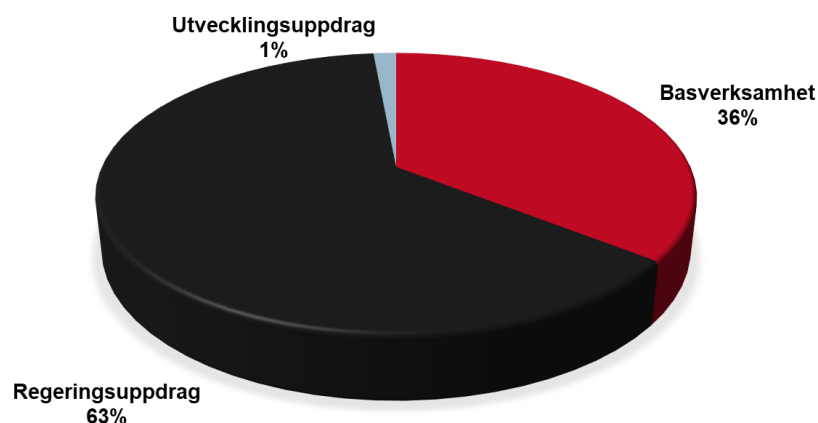
Boverket har fortsatt utveckla arbetet kring de bostadssociala frågorna. Inom ramen för uppdraget har vi även haft extern samverkan med andra myndigheter, kommuner och privata aktörer som arbetar med bostadssociala frågor. Arbetet har också kompletterats genom redovisning av det med statistikmyndigheten SCB gemensamma uppdraget om att göra en fördjupad analys av utanförskap. Boverkets bostadsmarknadsenkät

tillsammans med sammanställningen av de regionala bostadsmarknadsanalyserna och Boverkets underlag kopplat till behov av bostadsbyggande ger utökad kunskap och ett bra underlag till inte minst kommunernas arbete med bostadsförsörjningsfrågor.

3.9 Energi

Verksamhetsområdet innefattar uppgifter och uppdrag där Boverket ska bidra till omställningen till ett fossilfritt samhälle och ett ekologiskt uthålligt energisystem. I området ingår även arbetet med att verka för en god hushållning med energi i bebyggelsen och en ökad användning av förnybara energikällor. Verksamhetsområdet innefattar även Boverkets arbete med hur vi följer och analyserar tillämpningen av lagen om energideklaration för byggnader. Även Boverkets deltagande i EU-kommissionens arbete inför nya direktiv beskrivs här.

Figur 11 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

Avsnittet i Boverkets byggregler som hanterar energikrav⁴³ gäller alltså och har inte ändrats i samband med den större översynen av byggreglerna. Detta förklaras av att det även kommer omfattande ändringar från det reviderade EU-direktivet om byggnaders energiprestanda, EPBD. EU:s medlemsländer har till sista maj 2026 på sig att genomföra direktivsändringarna som härstammar från 55-procentpaketet. Direktivets implementering kommer att medföra ändringar både på kraven på byggnaders energiprestanda i byggregelverket och medföra ändringar i energideklarationssystemet och troligtvis påverka klimatdeklarationerna. Inför de nya ändringarna har Boverket samverkat med Regeringskansliet, andra myndigheter i Sverige och myndigheter från andra länder, framför allt inom Norden.

⁴³ Avsnitt 9 Energihushållning i Boverkets byggregler – föreskrifter och allmänna råd.

Boverket arbetar kontinuerligt med att informera om hållbar energieffektivisering i Energiguiden. Detta år har fokus lagts på mindre fastighetsägare av flerbostadshus och bostadsrättsföreningar.

3.9.1 Direktiv om byggnaders energiprestanda

Den 28 maj 2024 trädde det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda, EPBD, i kraft. Det ska vara införlivat i nationell lagstiftning senast 29 maj 2026. Direktivet är en del av 55-procentspaketet, som syftar till att EU senast år 2050 ska nå klimatneutralitet.

Boverket har under året arbetat med att förbereda införlivandet av EPBD. Från och med mitten av juni har arbetet bedrivits inom ramen för de fyra regeringsuppdrag myndigheten fått, att ta fram vissa underlag till genomförandet av direktivet. Läs mer i avsnitt 3.9.3. Arbetet har främst bestått i att analysera och utreda hur direktivet på ett ändamålsenligt och samhällsekonomiskt effektivt sätt kan genomföras i svensk lagstiftning. Boverket har även i enlighet med myndighetens instruktion bidragit med underlag och expertkunskap till Regeringskansliet inför möten i Kommittén för byggnaders energiprestanda samt deltagit som experter på dessa möten och på möten i Expertgruppen för byggnaders energiprestanda. De underlag Boverket har bidragit med har varit till stor nytta i förhandlingar och för att tydliggöra direktivets texter så att målet att en samhällsekonomisk effektiv implementering av direktivet, med särskilda hänsyn till landets särskilda behov, kan komma till stånd.

Den 1 januari 2025 ska alla lokalbyggnader, även befintliga, med en nominell effekt på minst 290 kilowatt för uppvärmning och komfortkyla ha ett styr- och reglersystem som uppfyller krav på funktioner som specificeras i 1 kap. 3a § och 3 kap. 15 § plan- och byggförordningen. Kraven är en del av genomförandet av EU:s direktiv om byggnaders energiprestanda, i den omarbetning som beslutades 2018. Boverket har under 2024 uppfattat signaler från fastighetsbranschen att kravet är bristfälligt känt. Boverket har för att säkerställa implementeringen av direktivet under hösten 2024 ökat informationen kring kravet, riktat mot fastighetsägare, via olika kanaler.

3.9.2 Tillämpningen av lagen om energideklaration för byggnader

Boverket är ansvarig myndighet för tillsyn över att energideklarationer upprättas, visas, överlämnas och annonseras i enlighet med gällande regelverk, samt för tillsyn av certifierade energiexperter oberoende. Boverket ska följa och analysera tillämpningen av lagen om energideklaration för byggnader.

Energideklarationen upprättas av en oberoende energiexpert på uppdrag av byggnadsägaren och har en giltighetstid om tio år. Boverkets tillsynsarbete över detta sker proaktivt och reaktivt. Den proaktiva tillsynen innebär att Boverket, efter kontroll i energideklarationsregistret, skickar

förelägganden om att energideklarera till aktuella byggnadsägare. Den reaktiva tillsynen innebär att Boverket tar emot anmälningar från enskilda. Under året förelades ägarna till totalt 3 937 byggnader att upprätta energideklarationer. Av dessa var 3 038 proaktiva och 899 reaktiva tillsynsären den.

Det finns ett stort intresse från allmänheten att ta del av data från energideklarationsregistret. Förutom den information som Boverket lämnar ut via manuell hantering sker även datauttag från allmänheten via Boverkets e-tjänst Sök och hämta energideklaration⁴⁴ samt Boverkets API-tjänst för energideklarationer⁴⁵. Under år 2024 deklarerades 78 042 byggnader i Boverkets energideklarationsregister. Antalet byggnader som har en giltig energideklaration uppgår därmed till 737 639. Detta innebär en ökning från 2023, då antalet uppgick till 716 195. Ju fler deklarerade byggnader som finns i registret desto bättre underlag och kunskap fås om energiprestandastatus i byggnadsbeståndet.

Tabell 4 Antal energideklarerade byggnader.

	2024	2023	2022
Antal per år	78 042	68 831	76 522
Ackumulerat antal	737 639	716 195	707 413

Källa: Energideklarationsregistret.

Validitetskontroll av energideklarationer

Boverket ska följa och analysera tillämpningen av lagen om energideklaration för byggnader. Därför genomförs årligen en validitetskontroll.⁴⁶ 2024 års validitetskontroll presenteras i rapporten Validitetskontroll av 2023 års energideklarationer.⁴⁷ Underlaget för denna studie inkluderar samtliga genomförda energideklarationer. Riksrevisionen har i en analys genomförd 2021 av energideklarationssystemet identifierat viss förbättringspotential. I regeringsuppdraget om implementeringen av EPBD avseende energideklarationssystemet kommer dessa förslag att tas omhand.

3.9.3 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats under året

- **Uppdrag att utreda och vid behov genomföra ändringar i regelverket för energideklarationer**

⁴⁴ Boverket (2024). Hämta energideklaration. <https://www.boverket.se/sv/energideklaration/sok-energideklaration/> Hämtad 2024-11-27.

⁴⁵ Boverket (2024). API för energideklarationer. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/publikt-api-for-energideklarationer/> Hämtad 2024-11-27.

⁴⁶ Validitetskontrollen regleras i artikel 18 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda, energiprestandadirektivet.

⁴⁷ Boverket (2024). Validitetskontroll. <https://www.boverket.se/sv/energideklaration/energideklaration/bakgrund/validitetskontroll/> Hämtad 2025-01-29.

Boverket (2023). Uppdrag att utreda och vid behov genomföra ändringar i regelverket för energideklarationer. <https://www.boverket.se/sv/byggande/uppdrag/uppdrag-att-utreda-och-vid-behov-genomfora-andringar-i-regelverket-for-energideklarationer/> Hämtad 2024-10-24.

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag till Boverket att fastställa metoder och definitioner enligt direktivet om byggnaders energiprestanda**
- **Uppdrag till Boverket att genomföra en översyn av systemet med energideklarationer enligt direktivet om byggnaders energiprestanda**
- **Uppdrag till Boverket att ta fram underlag för genomförandet av krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda**
- **Uppdrag till Boverket att ta fram underlag för genomförandet av krav inom hållbar mobilitet i direktivet om byggnaders energiprestanda**

I juni fick Boverket ovanstående fyra uppdrag av regeringen att ta fram vissa underlag för Sveriges genomförande av EPBD samt att utreda hur systemet med energideklarationer kan utvecklas för att bli ett mer effektivt styrmedel. Tillsammans spänner de fyra uppdragen över merparten av EPBD:s kravområden och fokuserar på att analysera och lämna förslag på genomförande av direktivet. Förslagen ska utformas så att de på en övergripande nivå bidrar till ett ändamålsenligt och samhällsekonomiskt effektivt genomförande av direktivet.

Under året har Boverket analyserat direktivet och dess konsekvenser för Sverige samt utrett olika alternativ för genomförande. Boverket har också deltagit i dialog- och informationsmöten med företag och organisationer som berörs av direktivet. Vidare har avstämningar gjorts i fokusgrupper kopplade till uppdraget att genomföra en översyn av systemet med energideklarationer enligt EPBD.

Inom ramen för uppdraget att fastställa metoder och definitioner enligt EPBD lämnades 15 oktober en delredovisning med preliminära beräkningar av gränsvärden för energiprestanda i befintliga lokalbyggnader (MEPS). Boverket ska delredovisa samtliga uppdrag avseende författningsförslag på lag- och förordningsnivå 1 mars 2025.

Uppdrag att inrätta och förvalta ett informationscentrum för hållbart byggande med fokus på energieffektiviserande renovering

I arbetet med regeringsuppdraget har Boverket skapat Energiguiden – för hållbar renovering, som är en digital guide på Boverkets

webbplats⁴⁸. Energiguiden innehåller information i både text, bild- och videoform och är ett svar på uppdraget att inrätta ett informationscenter som syftar till att underlätta för fastighetsägare att effektivisera energianvändningen i sina hus och samtidigt beakta andra viktiga hållbarhetsaspekter.

Under 2024 har Energiguiden utvecklats med ett informationsinnehåll riktat till bostadsrättsföreningar och fastighetsägare av mindre flerbostadshusbestånd. I syfte att öka kännedomen om Energigidens webbinnehåll för energieffektivisering i flerbostadshus har marknadsföring skett i flera olika kanaler, både till den primära målgruppen och till vidareförmedlare så som kommunernas energi- och klimatrådgivare och bransch- och intresseorganisationer. Projektet har under året samverkat med Energimyndigheten, vilket har resulterat både i en förbättrad synkronisering och länkning mellan Energiguiden, den nationella webbplatsen för energi- och klimatrådgivningen och relevanta webbsidor på Energimyndighetens webbplats samt i spridning av information om Energiguiden i några av Energimyndighetens kanaler.

- **Uppdrag till Boverket att delta i gemensamma åtgärder avseende direktivet 2002/91/EG om byggnaders energiprestanda**

Boverket deltar som Sveriges representant i projektet CA EPBD⁴⁹, som är ett europeiskt samordningsprojekt för genomförande och utveckling av EPBD. Två ordinarie möten är genomförda. I år innehöll det första mötet mycket värdefullt information med högt deltagande från EU-kommissionen, som presenterade och förklarade det omarbetade direktivet. Det har också funnits möjlighet till diskussioner med och frågor till EU-kommissionen. Andra mötet innehöll en blandning av ytterligare förtydligande av direktivet, från kommissionen och information från medlemsländer som sedan tidigare redan infört vissa delar av det omarbetade direktivet. I anslutning till andra mötet hölls ett nordiskt möte med inriktningen, harmonisering vid implementeringen av direktivet, där kontakter knöts för vidare nordiskt samarbete

3.9.4 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Boverket bedömer att målen inom verksamhetsområdet har uppnåtts väl. Boverket har arbetat med att förbereda införlivandet av EPBD. Boverket har bistått regeringen med analyser och utredningar under förhandlingstiden och i det efterföljande kommittéarbetet samt även aktivt deltagit i samarbetet inom Concerted action enligt Boverkets instruktion. Våra medarbetare har ökat kunnandet om EU:s processer och hur man aktivt medverkar i dessa tillsammans med Regeringskansliet. Boverket har

⁴⁸ Länk till: Webbplats www.boverket.se/sv/energiguiden/ Hämtad 2025-01-29.

⁴⁹ Concerted Action Energy Performance of Buildings Directive.

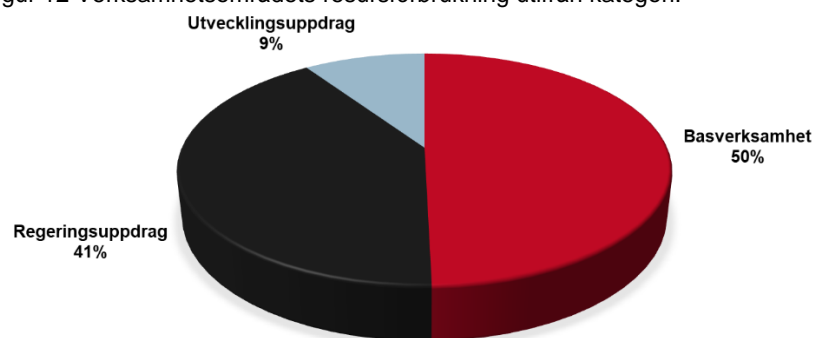
därför under året utvecklat arbetsmetoder inom området för att efterleva regeringens målsättning att myndigheter mer aktivt ska delta i EU-arbetet. De underlag Boverket bidragit med bedöms ha kommit till god användning och att det har varit värdefullt att Boverkets sakkunniga deltagit i EU-expertgrupper. Arbetet med Energiguiden har innefattat både god samverkan med andra myndigheter och har bidragit till ökad spridning av kunskap om hur man energieffektiviserar med hänsyn till byggnadens värden och en god inomhusmiljö.

Tillsyn av energideklarationerna har pågått enligt instruktion. Bedömningen är att det svenska energideklarationssystemet fungerar väl men att anpassningar till nytt EU-direktiv kan förbättra systemet ytterligare. Samverkan med andra länders myndigheter som hanterar byggnaders energiprestanda har utvecklats under året och Boverket har tagit en mer aktiv roll för att förbättra det nordiska utvecklingssamarbetet i enlighet med Nordiska ministerrådets deklaration.

3.10 Bidrag

Verksamhetsområdet innefattar uppgifter och uppdrag gällande Boverkets utbetalningar av statliga stöd och bidrag. Här redogörs för samordning, utveckling, uppföljning och utvärdering av de statliga stöd och bidrag som myndigheten har ett centralt administrationsansvar för. Även resultat för fördelning när det gäller stöden och bidragen samt information om dem redogörs här.

Figur 12 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

3.10.1 Stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer

Stödet lämnas för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer.⁵⁰ Det kan dröja flera år från det att ett ärende beviljas fram till dess att utbetalning sker. Under året beviljades 543 nya ansökningar

⁵⁰ Förordningen (2016:848) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer.

motsvarande 546 miljoner kronor. Av de beviljande ärendena uppgick åtgärder för anpassning av gemensamma utrymmen till 79 miljoner kronor, uppförande av hyresbostäder på den ordinarie bostadsmarknaden till 93 miljoner kronor och uppförande av särskilda boendeformer för äldre och biståndsbedömt trygghetsboende till 374 miljoner kronor.

Tabell 5 Stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer.

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	509	523	380
Utbetalt belopp miljoner kronor	485,6	607,5	597,9

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.2 Stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

Detta stöd⁵¹ fortsätter vara efterfrågat, under år 2024 kom 31 ansökningar in motsvarande 46 miljoner kronor. Av ansökningarna beviljades 12 bidrag med totalt 10,1 miljoner kronor, varav läns museerna beviljades 9,4 miljoner kronor utifrån att projekt som avser lokaler för läns museer ska prioriteras.

De vanligast förekommande åtgärderna som beviljats bidrag är utbyte eller komplettering av inventarier och standardhöjande reparationer, men även tillgänglighetsskapande åtgärder för personer med funktionsnedsättning och ombyggnader.

Tabell 6 Stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	12	16	14
Utbetalt belopp miljoner kronor	7,8	7,2	9,0

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.3 Bidrag till allmänna samlingslokaler

För investeringsbidraget år 2024 kom 200 ansökningar in motsvarande 71 miljoner kronor. Av dessa beviljades 85 ansökningar bidrag motsvarande 33 miljoner kronor. För verksamhetsutvecklingsbidraget år 2024 kom 55 ansökningar in motsvarande 65 miljoner kronor. Av dessa beviljades 15 ansökningar bidrag med sammanlagt 18 miljoner kronor.

Ansökningar som gäller allmänna samlingslokaler för ungdomar och allmänna samlingslokaler i områden med socioekonomiska utmaningar ska prioriteras, vilket återspeglas i ansökningarna till verksamhetsutvecklingsbidraget i högre grad än i ansökningar till investeringsbidraget.

Organisationsbidrag på totalt 5 miljoner kronor har fördelats till de tre riksorganisationerna Våra Gårdar, Bygdegårdarnas Riksförbund och

⁵¹ Förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler.

Folkets Hus och Parker.⁵²

Tabell 7 Bidrag till allmänna samlingslokaler

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	173	166	328
Utbetalt belopp miljoner kronor	51,2	49,5	107,3
- varav investeringsbidrag	27,9	27,0	26,5
- varav bidrag för verksamhetsutveckling	18,3	17,5	17,3
- varav organisationsbidrag	5	5,0	63,5

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.4 Stöd till kommuner för ökat småhusbyggande och omvandlingsåtgärder

Den 2 april 2024 infördes ett nytt stöd⁵³ till kommuner som antar detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse eller omvandling av lokaler till bostäder. Under året beviljades 32 ansökningar från 26 kommuner. Totalt har stöd beviljats och utbetalats för 38 detaljplaner. Av dessa avsåg 84 procent småhusbebyggelse, 9 procent avsåg omvandlingsåtgärder och 6 procent avsåg en kombination av småhusbebyggelse och omvandlingsåtgärder. Av de detaljplaner som beviljats stöd har 31 vunnit laga kraft.

Det svaga intresset för stödet bedöms bero på den relativt låga stödnivån kombinerat med tidsåtgången för detaljplaneprocessen som kan ta flera år. Då stödet endast är sökbart fram till 1 oktober 2026 kan ansökningsperioden vara för kort för att stimulera till en uppstart av nya detaljplaneprocesser.

Tabell 8 Stöd till kommuner för ökat småhusbyggande och omvandlingsåtgärder

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	32	-	-
Utbetalt belopp miljoner kronor	26,3	-	-

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.5 Stöd till omstrukturering av kommunala bostadsföretag

Ända sedan nuvarande stöd⁵⁴ trädde i kraft 2018 har det inte kommit in någon ansökan. Boverket har tidigare påtalat att det finns en efterfrågan på stödet men att ansökningsförfarandet, där EU-kommissionens godkännande krävs för stöd till undsättning av det kommunala bostadsföretaget, är för svårhanterligt för den enskilda kommunen. Boverkets uppfattning är att stödet i sin nuvarande utformning bör avvecklas.

⁵² Förordningen (2016:1367) om statsbidrag till allmänna samlingslokaler. Förordningen omfattar samtliga bidrag.

⁵³ Förordningen (2023:903) om stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder.

⁵⁴ Förordningen (2018:111) om statsbidrag till kommuner med svag bostadsmarknad.

Tabell 9 Stöd till omstrukturering av kommunala bostadsföretag

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	0	0	0
Utbetalt belopp miljoner kronor	0	0	0

Källa: Agresso.

3.10.6 Stöd ordna bostad

Under 2024 beviljade Boverket bidrag för 109 hyresgarantier till 14 kommuner.⁵⁵ Bidraget har under 2024 därmed utnyttjats av kommunerna till en lägre grad än förra året. Det innebär att färre hushåll har blivit hjälpta till en hyresbostad genom en hyresgaranti än föregående år. Utnyttjandegraden är alltså väldigt låg i förhållande till tilldelade medel.

Tabell 10 Stöd ordna bostad

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	32	31	24
Utbetalt belopp miljoner kronor	0,5	0,7	0,4

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.7 Stöd till byggemskaper

Under år 2024 kom en ny ansökan in om stöd till byggemskaper.⁵⁶ Under året skickade två byggemskaper in sina slutredovisningar. Byggemskaperna har fokuserat på social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet och har haft en nära dialog med kommunen, bland annat om markanvisningsavtal. Stödet har huvudsakligen använts till externa tjänster såsom projektledning, konsultstöd och arkitekt.

Tabell 11 Stöd till byggemskaper

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	1	0	3
Utbetalt belopp miljoner kronor	0,4	-0,2	1,0

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.8 Stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden

Detta stöd är under avveckling. Det som återstår är utbetalningar av stöd i ärenden som beviljats före 1 januari 2019.

⁵⁵ Förordningen (2007:623) om statligt bidrag för kommunala hyresgarantier.

⁵⁶ Förordningen (2019:676) om stöd till byggemskaper.

Tabell 12 Stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	23	5	23
Utbetalt belopp miljoner kronor	7,7	4,1	13,3

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.9 Stöd för energieffektivisering av flerbostadshus

Energieffektiviseringsstödet är under avveckling och stöd får bara lämnas till den som har fått ett beslut om beviljande före utgången av 2022.

Tabell 13 Stöd för renovering och energieffektivisering av flerbostadshus

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	444	505	1 550
Utbetalt belopp miljoner kronor	380	236	1 083,2

Källa: Bofinc och Agresso

3.10.10 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studenter

Investeringsstödet är under avveckling och stöd får bara lämnas till den som fått ett beslut om beviljande före utgången av 2022. Årets utbetalningar motsvarar 7 131 lägenheter, varav 299 lägenheter för studerande.

Tabell 14 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studenter.

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	121	211	338
Utbetalt belopp miljoner kronor	2 736,6	4 280,7	5 215,5

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.11 Statlig skrotningspremie för äldre bilar

Den 20 augusti 2024 infördes en tillfällig skrotningspremie till privatpersoner som skrotar en äldre bil med förbränningsmotor och köper eller leasar en elbil.⁵⁷ Intresset för premien har varit begränsat. Under hösten 2024 kom totalt 350 ansökningar in, varav cirka 63 procent beviljades.

Bilarna som skrotades var i genomsnitt cirka 20 år gamla. Fördelningen mellan inköpta och leasade elbilar var 78 respektive 22 procent. För att säkerställa att stödmottagaren har elbilen kvar i minst ett år ska Boverket genomföra efterkontroller. En första efterkontroll genomfördes den 22 november 2024, varvid det kunde konstateras att samtliga stödmottagare då hade sina elbilar kvar.

⁵⁷Förordningen (2024:627) om skrotningspremie till privatpersoner vid köp eller leasing av elbil.

Tabell 15 Statlig skrotningspremie för äldre bilar

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	207	-	-
Utbetalt belopp miljoner kronor	7,0	-	-

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.12 Investeringsbidrag för energieffektivisering

Under 2024 inkom 12 889 ansökningar gällande energieffektiviseringsåtgärder i el- eller gasuppvärmda småhus.⁵⁸ Andelen avslag är fortsatt hög och uppgick under 2024 till 51 procent. Ett beviljat ärende kan innehålla flera olika åtgärder. Exempel på åtgärder för vilka bidrag beviljats är:

- installation av styrbara värmepumpar, vilket förekommer i 67 procent av årets beviljade ärenden
- installation av vatten- eller luftburet värmedistributionssystem, vilket förekommer i 32 procent av årets beviljade ärenden
- installation av bibränsleanordning, vilket förekommer i 2 procent av årets beviljade ärenden
- anslutning till fjärrvärmenät, vilket förekommer i 4 procent av årets beviljade ärenden
- klimatskärmsåtgärder, vilket förekommer i 13 procent av årets beviljade ärenden.

Sammanlagt har 758 beslut överklagats till Boverket sedan förordningen trädde i kraft 2023, varav 14 fått bifall, 352 avslagits, 64 återförvisats till länsstyrelsen medan resterande inväntar beslut.

Tabell 16 Investeringsbidrag för energieffektivisering

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	9 121	1 442	-
Utbetalt belopp miljoner kronor	287,7	44,8	-

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.13 Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare

Detta stöd infördes för att kompensera enskilda näringsidkare vars nettoomsättning minskade på grund av pandemin. Stödet gällde till och med februari 2022. Boverket begärde inför 2023 och 2024 att få anslagsspara ett mindre belopp för att möjliggöra utbetalningar till överklagade ärenden som eventuellt skulle få rätt till ersättning i efterhand.

⁵⁸ Förordningen (2023:402) om bidrag för energieffektivisering i småhus.

Tabell 17 Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	0	4	7 604
Utbetalt belopp miljoner kronor	0	-0,3	276,0

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.14 Omsättningsstöd till handelsbolag

Detta stöd infördes för att kompensera handels- och kommanditbolag vars nettoomsättning minskade på grund av pandemin. Stödet gällde till och med februari 2022. Boverket begärde inför 2023 och 2024 att få anslagsspara ett mindre belopp för att möjliggöra utbetalningar till överklagade ärenden som eventuellt skulle få rätt till ersättning i efterhand.

Tabell 18 Omsättningsstöd till handelsbolag

	2024	2023	2022
Antal utbetalningar	0	0	565
Utbetalt belopp miljoner kronor	0	0	41,1

Källa: Bofinc och Agresso.

3.10.15 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag till Boverket att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan, avseende åtgärderna stöd till energieffektivisering av flerbostadshus och investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande**

Uppdraget gäller till och med år 2026 och innebär huvudsakligen att Boverket löpande ska rapportera om uppfyllande av mål och delmål till Regeringskansliet och Ekonomistyrningsverket. Myndigheterna och i detta fall Boverket ska vidta lämpliga åtgärder för att förebygga, upptäcka och åtgärda bedrägerier, korruption, och intressekonflikter som skadar unionens ekonomiska intressen. Myndigheter ska även kontrollera att den tillhandahållna finansieringen har använts korrekt i enlighet med tillämpliga regler, och vidta rättsliga åtgärder för att återkräva medel som använts felaktigt. Boverket har under året levererat underlag om genomförandet av återhämtningsplanen till Regeringskansliet och ESV enligt plan. Två delleveranser har skett. Dels redovisning avseende Boverkets deltagande i informationsinsatser, översyn av ärendehandläggning och stärkande av förfaranden till Regeringskansliet. Dels analys av hur Boverket kan använda Europeiska kommissionens riskbedömningsverktyg Arachne.

3.10.16 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Boverket bedömer att vi haft en effektiv handläggning och tagit vårt ansvar för den centrala administrationen av statliga stöd och bidrag på ett

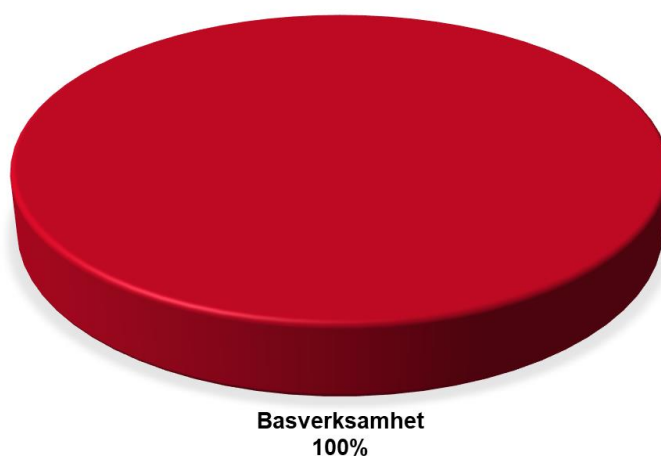
tillfredsställande och kostnadseffektivt sätt. Sammantaget bedömer vi att vi nått målen för verksamhetsområdet.

Under året har Boverket hanterat statliga bidrag både inom och utom vårt verksamhetsområde. Två nya stöd har under året införts och byggts upp. Ett av dessa är den nya skrotningspremien, där efterfrågan på stödet varit mycket lägre än vad anslaget medger. Vidare har flera informations- och vägledningsinsatser har genomförts för att synliggöra och sprida kännedomen om våra olika stöd och bidrag. Arbetet har även fortgått med att avveckla investeringsstödet för hyresbostäder samt bidrag till energieffektivisering i flerbostadshus, samtidigt som dessa båda stöd ingår i EU:s facilitet för återhämtning och resiliens och därmed är föremål för en särskild rapportering. Arbetet med att utveckla vårt bidragssystem har fortsatt med syftet att förbättra och förvalta befintliga bidra samt möta kommande. Detta för att upprätthålla en god informations- och rättssäkerhet samtidigt som vi gör det på ett så effektivt sätt som möjligt.

3.11 Garantier

Verksamhetsområdet innefattar uppgifter och uppdrag gällande Boverkets utbetalning av kreditgarantier för att främja fler bostäder genom att underlätta finansiering för byggherrar. Det innefattar även bevakningen av att kreditförsörjningen vid ny- och ombyggnad samt vid förvärv av bostäder stöd i tillräcklig omfattning av statliga kreditgarantier. Området beskriver även Boverkets initiativ som behövs i detta syfte, och att erbjuda marknadskompletterande rådgivning kring finansiering av bostäder till mindre och medelstora byggherrar.

Figur 13 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori.

3.11.1 Kreditgarantier för lån till bostadsbyggande

Antal nya kreditgarantier

Boverket får lämna statlig kreditgaranti för lån till nybyggnad och anordnande av bostäder.⁵⁹ Kreditgaranti kan lämnas både under byggtid och efter färdigställande till de kreditinstitut som har ramavtal om statlig kreditgaranti med Boverket.

Antalet nya kreditgarantier under år 2024 innebär en dubbling mot år 2023 och det är främst kreditgarantier efter färdigställande som är tecknade av mindre kreditgivare som ökat. Av det totala antalet lägenheter var endast nio bostadsrätter och resterande utgörs av hyresrätter, varav vissa är uppförda med hjälp av investeringsstöd.

Garanterat belopp visar det belopp som var garanterat vid årsskiftet. Maximalt garanterat belopp avser det belopp som garantin maximalt medger under kreditgarantins löptid.

⁵⁹ Förordningen (2020:255) om statlig kreditgaranti för lån för bostadsbyggande.

Tabell 19 Antal nya kreditgarantier under år 2024, belopp i miljoner kronor

	Antal kreditgarantier	Antal lägenheter	Garanterat belopp	Maximalt garanterat belopp
Kreditgarantier under byggtid	17	1 398	1 391	2 279
Kreditgarantier efter färdigställande	11	624	883	883
Totalt	28	2 022	2 274	3 162

Källa: Kreditgarantisystemet Gamen.

Omvärdering av kreditgarantistocken

Omvärderingen för år 2024 visar på en ökning av antalet skador, vilket i sin tur ger en ökning av den förväntade förlusten. Under året har sex kreditgarantier under byggtiden övergått till skadeärenden då låntagaren antingen försatts i konkurs eller att kreditgivaren sagt upp lånet mot låntagaren. Detta är troligtvis till stor del orsakat av tidigare års leveransproblem och kostnadsökningar av byggnadsmaterial samt försvårade finansieringsmöjligheter för vissa bostadsprojekt.

Under året avslutades två skadeärenden där respektive kreditgaranti tecknats för hela byggnadslånet. Boverkets ersättning för förluster för kapitalfordran uppgick till sex respektive tio miljoner kronor vilket motsvarande 60 respektive 26 procent av garanterat belopp.

Tabell 20 Omvärdering av kreditgarantistocken per 2024-12-31

	2024	2023	2022
Antal kreditgarantier	81	79	120
- varav antal skador	5	1	0
Garanterat belopp, miljoner kronor	4 299	3 411	5 553
- varav under byggtiden	2 781	2 910	5 143
- varav efter färdigställande	1 019	491	410
- varav skador	499	10	0
Förväntad förlust, miljoner kronor	202	65	103
Förväntad förlust av garanterat belopp	4,69 %	1,91 %	1,85 %
Avsättning, miljoner kronor	202	65	103

Källa: Kreditgarantisystemet Gamen.

Beviljanderamen var under år 2024 åtta miljarder kronor.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Kreditgarantiverksamheten finansieras med marknadsmässiga avgifter som ska täcka statens förväntade förlust och Boverkets administrationskostnader. Den administrativa reserven disponeras av Boverket och ska täcka hantering av både äldre kreditgarantiformer såväl som nya kreditgarantier under dess löptid. Boverket har för avsikt att kontrollerat över tid

minska det ackumulerade överskottet, och underskottet år 2024 är i linje med detta.

Tabell 21 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)

	Budget 2024	2024	2023	2022
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad samt avlösen av kommunal borgen				
Tidigare års över-/underskott	37 163	35 075	37 807	37 202
Intäkter	3 798	3 259	3 148	4 705
Kostnader	4 765	4 236	5 880	4 099
Utfall	-967	-977	-2 732	605
Ackumulerat över-/underskott	36 196	34 098	35 075	37 807

Källa: Agresso.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

Kreditgarantiavgiften innehåller även ett marknadsmässigt påslag där Boverket inte disponerar intäkterna.

Tabell 22 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras (tkr)

	Budget 2024	2024	2023	2022
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad samt avlösen av kommunal borgen				
Tidigare års över-/underskott	0	0	0	0
Intäkter	900	1 117	900	1 056
Kostnader	900	1 117	900	1 056
Utfall	0	0	0	0
Ackumulerat över-/underskott	0	0	0	0

Källa: Agresso.

3.11.2 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Boverket bedömer att vi nått målen för verksamhetsområdet.

Under år 2024 har Boverket bjudit in samtliga kreditgivare med ramavtal till informationsmöte om kreditgarantier. Vid dessa möten har kreditgivarna haft möjlighet att lyfta synpunkter och möjlig utvecklingspotential av kreditgarantiverksamheten. Utifrån en föränderlig kreditmarknad tar Boverket även löpande ställning till om kreditgarantiansökningar med nya finansieringsupplägg är i enlighet med gällande regelverk. Boverket har under 2024 lämnat 58 preliminära bedömningar motsvarande 3 657 bostäder. I november 2024 beslutade Boverket att upphöra med preliminära bedömningar från och med 1 januari 2025.

3.12 Internationellt arbete

Boverkets uppgifter sträcker sig även internationellt där vi ska samverka med andra länder och delta i arbete som regeringen bedriver inom både EU och internationellt. Vi bidrar med underlag och expertkunskap inom vårt verksamhetsområde. Därutöver följer vi löpande hur fysisk samhällsplanering och bebyggelseutveckling, bostadsfrågor och förutsättningarna för den nationella bostadspolitiken utvecklas inom EU. Vi följer särskilt bostadsmarknader och byggande i ett nordiskt perspektiv och analyserar skillnader mellan de nordiska ländernas utveckling när det gäller bostadsbyggande och orsaker till eventuella skillnader.

3.12.1 Nordiskt samarbete

Boverkets nordiska samarbete sker dels med koppling till Nordiska ministerrådet, dels som samarbete med systemmyndigheter i våra nordiska grannländer.

Nordic Sustainable Construction⁶⁰

Det nordiska samarbetet inom byggfrågor Nordic Sustainable Construction har under året slutfört de fem arbetspaket som ingått i programperioden 2021–2024: klimat, cirkularitet, hållbara material och arkitektur, utsläppsfria byggarbetsplatser samt kunskapsspridning. Boverket har deltagit i såväl arbetsgrupper som referens- och styrgrupp. Bland annat har vi deltagit i ett arbetspaket om nordisk harmonisering av livscykelanalyser (LCA). En ansökan om nya programmedel för perioden 2025–2027 förberetts på temana: klimat, cirkularitet, digitalisering och nya EU-initiativ som berör byggsektorn. Sverige har förklarat sig villigt att leda arbetspaketet som koordinerar informationsinhämtning och analys av nya EU-initiativ som berör den byggda miljön.

Nordic Network for Circular Construction

Nordic Network for Circular Construction är ett finskt ordförandeskapsprojekt inom Nordiska ministerrådet. På slutkonferensen redovisades de olika arbetspaketen. Arbetspaketet som handlar om hinder och möjligheter för cirkulärt byggande har letts av Boverket.

Nordic Ventilation Forum

Nordic Ventilation Forum är ett projekt med Nordic Climate Forum som förebild. Det startades på initiativ av Boverket och finska miljöministeriet. Forumet samlar tre grupper, en med myndigheter, en grupp med industriföreträdare, samt en grupp med forskare. Detta samarbete har ett årligt forum, där alla deltar och utbyter erfarenheter.

⁶⁰ Länk till: Webbplats: www.nordicsustainableconstruction.com Hämtad 2025-01-29.

Nordiska plan-, bygg- och bostadsmyndigheternas samarbete

De nordiska plan-, bygg- och bostadsmyndigheterna träffas en gång årligen för att informera varandra om utveckling och pågående arbeten. Vid det nordiska planmyndighetsmötet skedde informationsutbyte om pågående arbeten och det fokuserades på hur beredskap hanteras i den fysiska planeringen. Temat för det nordiska bostadsmyndighetsmötet var hur bostadsbyggandet och goda livsmiljöer kan tillskapas i snabbt växande städer i en tid med svårt konjunkturläge. Samtidigt hölls det nordiska byggmyndighetsmötet i Finland. Där bestämdes att de nordiska länderna ska ha gemensamma möten om implementeringen av energiprestandadirektivet för byggnader i anslutning till möten som hålls inom EU Concerted Action. Vidare utsågs en nordisk arbetsgrupp för samarbete om teknisk byggnadskontroll. Båda dessa aktiviteter har inletts.

3.12.2 EU-samarbete

Enligt Boverkets instruktion ska vi bland annat stödja det svenska EU-samarbetet och uppmärksamma förslag till nya och ändrade EU-regler, rättsutvecklingen i övrigt och följa annan utveckling inom EU som kan ha betydelse för den svenska bostadssektorn. EU-samarbete pågår kontinuerligt i många sakfrågor och beskrivs i anslutning till respektive verksamhet. I detta avsnitt berättar vi om Boverkets mer övergripande arbete som sker i samarbete med Regeringskansliet och som syftar till att tidigt fånga upp frågor som är på gång för att kunna påverka tidigt i processerna.

Tidig information om nya initiativ

Under året har arbetsgrupper med inriktning på 55-procentpaketet och nya EU-initiativ genomfört besök i Bryssel för att inhämta information tidigt i beslutsprocesserna och för att utveckla personkontakter. Vi fick bland annat information om utvecklingen av hållbart byggande och pilotfunktionen för nya kommissionsinitiativ samt om New European Bauhaus.

De så kallade Mission Letters till kommissionärerna i den nyttillträdande EU-kommissionen ger en framåtsyftande överblick, och Boverket noterar bland annat uppdraget till energi- och bostadskommissionären att utveckla en plan för prisrimliga bostäder med strategi för byggkostnadsstöd och förstärkt kompetens och konkurrenskraft i byggsektorn. EU-kommissionens arbetsprogram för 2025 och Regionkommitténs remisser på nya förslag är exempel på dokument som Boverket tar del av.

New European Bauhaus

Hösten 2020 lanserade EU-kommissionen New European Bauhaus (NEB). Det är ett initiativ som lyfter fram betydelsen av estetiska, sociala och kulturella värden i den gröna omställningen av samhället. Initiativet bidrar till EU:s klimatmål om en klimatneutral union senast år 2050.

Boverket har under året löpande följt utvecklingen av NEB och arbetat med kunskapsspridning samt främjat nationell, nordisk och europeisk samverkan. Detta har gjorts i samarbete med offentliga aktörer, civilsamhälle, akademi och näringsliv. I sin roll som Sveriges kontaktpunkt kan Boverket, inte minst genom Rådet för hållbara städer, fortsatt bidra till att svenska aktörer ökar sin synlighet, utökar sina nätverk och drar nytta av de ekonomiska satsningar som görs inom EU kopplat till NEB. Detta främjar utvecklingen av hållbara, berikande och inkluderande livsmiljöer samt främjar svensk innovation inom området. Under året har Boverket deltagit i de bilaterala avstämningarna med EU-kommissionen gällande kommande finansieringsverktyg NEB Facility.

3.12.3 Övrigt internationellt samarbete

Ministerdelegation från Grönland på besök

I mars tog Boverket emot en ministerdelegation med 14 personer från Grönland. Träbyggande i Malmö Hyllie, stadsutveckling och återbruk i Malmö Västra hamnen/Varvsstaden samt utveckling av regionala energiförsörjningssystem i Lund var några av temana. Tillsammans andra myndigheter informerades om statlig fastighetsförvaltning, samhällsomvandlingen i Norrbotten och Västerbotten, prefabricerade småbostäder av trä, kulturarv i ett förändrat klimat, och ett bostadssocialt projekt i Farsta.

Besök från Storbritannien

National Housing Maintenance Forum är ett forum för innovation och utveckling av fastighetsförvaltning av sociala hyresbostäder i Storbritannien. Ett fyrtiotal besökare fick bland annat information om bostadssocial utveckling i Sverige samt besök i Skärholmen och Norra Djurgårdsstaden.

Samverkan med USA

Boverket har under 2024 upprätthållit den kontakt med amerikanska aktörer som påbörjats under 2023 och som huvudsakligen avser kunskapsutbyte om stimulering av prefabricerade produktionsmetoder för bostadsbyggande. I början av 2024 deltog Boverket på en workshop hos den amerikanska federala myndigheten U.S. Department of Housing and Urban Development. Ett studiebesök vid produktionsanläggningar för prefabricering genomfördes. Besöket bidrog i hög grad till en fördjupad förståelse för den amerikanska byggsektorn och de regelverk som omgärdar den och hade på så sätt en omvärldsbevakande funktion. Under sommaren 2024 deltog Boverket även vid en amerikanskt arrangerad studierunda av produktionsanläggningar för prefabricering i Italien, Österrike, Schweiz och Tyskland. Resan gav en god inblick i likheter och skillnader mellan centraleuropeisk och svensk prefabindustri, exempelvis hur tillämpning av de europeiska konstruktionsstandarderna eurokoder skiljer sig åt. Ett annat exempel var hur man i dessa länder arbetar med

kolinlagring genom användning av träbaserad isolering. Erfarenheterna bedöms kunna komma till nytta i framtida arbete med utveckling av byggregler.

3.12.4 Resultatbedömning av Internationellt arbete

Sammanfattningsvis bedömer vi att målen för Boverkets internationella ansvarsområde har uppnåtts.

När det gäller omvärldens intresse för svenskt kunnande inom Boverkets verksamhetsområde så ligger fokus på byggfrågor: regelverksutveckling, prefabricering, träbyggande, teknisk kontroll och klimatdeklarationer. En stor delegation från danska Social- och boligstyrelsen besökte oss i november för att få del av svenska erfarenheter om byggregelförändringar inför ett fyraårigt danskt regeländringsarbete. USA har riktat intresset mot svenska erfarenheter kring byggregler, prefabricering, träbyggande, samt energi- och klimatfrågor. Boverket har bistått med information. I samtliga nordiska länder finns ett behov av ökat samarbete kring teknisk byggnadskontroll och det finns stort intresse kring svenska utredningar och Boverkets kunskaper inom området. OECD har bjudit in en expert från Boverket för att tala om Boverkets arbete med klimatdeklarationer.

För oss på Boverket är fokus tydligt riktat mot EU-samarbete. Det är även fallet inom ramen för nordiskt samarbete och här har Boverket under året drivit på för ett ökat samarbete mellan de nordiska länderna, eftersom det är svårt för varje land enskilt att ständigt ha aktuell information tidigt i processerna och framför allt att ensamt kunna påverka utvecklingen av olika initiativ. Under året har medarbetare ökat kunnandet om EU:s processer och hur man aktivt medverkar i dessa tillsammans med Regeringskansliet.

3.13 Sektorsövergripande verksamhet

Boverket ska verka för ökad kunskap om hela vårt område hos kommuner, regioner, statliga myndigheter med flera. Många av Boverkets frågor spannar över hela myndighetens ansvarsområde och samhällsbyggnadssektorn. Oftast innebär det att samverka med andra myndigheter är en förutsättning för att lösa frågorna. Övergripande verksamhet innebär även att det inte finns en självklar tillhörighet i den interna verksamhetsområdesindelningen eftersom verksamheten platsar inom flera områden. Redovisningsmässigt är ändå varje verksamhet placerat inom ett verksamhetsområde i tabellerna under avsnitt 3.1.2. I detta avsnitt presenteras ett urval av årets sektorsövergripande verksamhet.

3.13.1 Miljömålsarbete och Agenda 2030

Boverket har ett brett ansvar för miljöarbete och miljömålsarbete. En del är att samordna uppföljning, utvärdering och rapportering av det nationella miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö, som är ett av 16

miljökvalitetsmål som antagits av riksdagen. Boverket ska därutöver verka för att generationsmålet för miljöarbetet och miljökvalitetsmålen nås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling.

Deltagande i Miljömålsrådet

Regeringen har inrättat ett Miljömålsråd med uppgift att utgöra en plattform för att ta fram åtgärder och intensifiera arbetet för att nå Sveriges miljömål. Boverket är en av de 19 myndigheter som är utsedda att delta i rådet och representeras av vår generaldirektör.

Miljömålsrådet arbetar utifrån sitt uppdrag genom programområden och under året har Boverket arbetat i tre av dessa. I programområdet Hälsa som drivkraft för miljömålen och hållbar utveckling bidrog Boverket med kunskap om förutsättningar och processen för fysisk planering i förhållande till sociala konsekvensanalyser med syftet att öka kunskapen hos de myndigheter som ingår i arbetet. Boverket har även bidragit med inspel och synpunkter vid framtagning av underlag till intervjuer med kommunala samhällsplanerare som Folkhälsomyndigheten avser att genomföra. Boverket har också lämnat underlag och synpunkter om att synliggöra samband, tillgängliggöra och samordna all den miljödata som finns på ett överskådligt sätt, genom ökad samverkan och genom bättre kommunikation. Syftet är att ge bättre förutsättningar för beslutsfattare att fatta data-drivna beslut om förbättringar av miljön som påverkar hälsan. Inom programområdet Kolinlagring och biologisk mångfald i landbaserade ekosystem bidrog Boverket med texter till ett myndighetsgemensamt PM med inspel som lämnades över till Miljömålsberedningen i april 2024. Boverket leder arbetet med programområdet Ramverk för nationell planering. Årets genomförda verksamhet beskrivs i avsnitt 3.6.2.

Uppföljning av miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö

Under våren rapporterade Boverket den årliga uppföljningen av miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö till Naturvårdsverket. Sammantaget visar uppföljningen att utvecklingen för målet är oklar. Kunskapshöjande satsningar inom områdena cirkulär ekonomi, energieffektivisering och klimatanpassning som har genomförts, kan på sikt bidra positivt till målet. Nya underlag och data kan ge kommuner och andra aktörer bättre förutsättningar för att arbeta med planering och förvaltning av tätortsnära natur- och grönområden. Resultat av satsningar följs upp i begränsad utsträckning. Utvecklingen i omvärlden ökar osäkerheten i bedömningen av målets utvecklingsinriktning.

Även bedömningen för etappmålet om integrering av stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer är osäker. Det finns förutsättningar i form av befintliga styrmedel för att nå etappmålet. Huruvida målet nås beror på hur dessa styrmedel tillämpas, vilka prioriteringar som görs vid avvägningar och beslut för fysisk planering och förvaltning av urbana

miljöer. Det är många intressen som möts på en relativt liten yta i urbana miljöer, och konkurrensen om marken och ekonomiska resurser är stor.

Agenda 2030

Boverket har genomfört en kartläggning av hur Boverkets verksamhet bidrar till att uppnå hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Vi har också tagit fram ett kunskapsmaterial om hållbarhetsmålen med koppling till Boverkets verksamhet. Underlagen är en del i Boverkets utredning om hur vi kan utveckla det strategiska arbetet för att bidra till hållbarhetsmålen.

3.13.2 Mänskliga rättigheter och universell utformning

Under 2024 har Boverkets arbete med frågor om mänskliga rättigheter omfattat sektorsansvaret för funktionshinderspolitiken samt regeringsuppdraget Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031. Frågorna genomsyrar även Boverkets ordinarie processer för att bland annat genomföra projekt, ta fram eller ändra regler och kommunicera. Boverket har hållit regelbundna samrådsmöten och dialoger med funktionshinderförbunden samt presentationer för offentliga och privata aktörer. För att bidra till genomförandet av funktionshinderspolitiken har Boverket och åtta andra myndigheter tilldelats ett särskilt sektorsansvar. Sektorsansvaret medför en betydande potential att kunna bidra till att hela samhällsområden rör sig i riktning mot de mål som regeringen tar fram.

Riksrevisionen har under året granskat myndigheternas roll att vara samlande, stödjande och pådrivande. Riksrevisionens övergripande slutsats är att sektorsansvariga myndigheter med ett proaktivt förhållningssätt har kommit längst i arbetet. Riksrevisionen bedömer att Boverket är en av de myndigheter som kommit avsevärt längre än andra

Arbetet med Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031 redovisas i bilaga 2.

3.14 Samverkan med andra myndigheter och organisationer

Samverkan och samarbete med andra aktörer inom samhällsbyggnadssektorn är ett viktigt arbete dels för att öka kunskapen om vårt verksamhetsområde hos kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra berörda, dels för att fånga upp behov och krav från myndighetens intressenter så vi tillsammans kan hitta bra lösningar. Under året har Boverket samverkat inom flera områden samt deltagit och arrangerat konferenser och möten för samverkan och samsyn.

Nedan följer några exempel.

Expertstöd till Regeringskansliet

- Boverket har varit expertstöd i frågor gällande omarbetning av energiprestandadirektivet. Under året har särskild uppmärksamhet getts till förhandlingarna under Sveriges ordförandeskap och underlag till förhandlingar under det spanska ordförandeskapet. Läs mer i avsnitt 3.9.1.
- Boverket har ingått i Regeringskansliets team som förhandlade byggproduktförordningen under det svenska ordförandeskapet samt utgjort expertstöd under fortsatta förhandlingar.
- Boverket har en sakkunnig representant inom bygg och kolinlagring. Syftet är att bidra till minskat klimatavtryck inom byggsektorn. Det är ett arbete som pågår inom EU.
- Boverket bistår med representant från Sverige i nordisk TEAMS-grupp för teknisk byggnadskontroll.
- Boverket medverkar i expertgrupp kopplat till nationell klimat- och sårbarhetsanalys.

Expertstöd till särskilda utredningar

Boverket har under året bidragit med experter och underlag i följande utredningar:

- En ordnad prövning av havsbaserad vindkraft, dir. 2023:61.
- Åtgärder för stärkt trygghet i den byggda miljön, dir. 2023:99.
- Enklare privatuthyrning och ändring av presumtionshyror, dir. 2023:92.
- Fler vägar till att äga sitt boende, dir. 2023:62.
- Översyn av låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder, dir. 2023:53.
- En ny förköpslag, dir. 2022:48 m.fl.
- Klimatanpassningsutredningen, dir.2024:31.

Boverkets byggråd

Boverkets byggråd fungerar som ett rådgivande stöd inom byggområdet. Samarbete med andra aktörer inom samhällsbyggnadssektorn är en viktig del av arbetet, både för att öka kunskapen om verksamhetsområdet och för att främja utveckling. Syftet är att ge aktörer inom bygg- och fastighetssektorn möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på Boverkets arbete samt att agera som vidareinformatörer och bidra till kunskapsspridning. Byggrådet består av cirka 25 ledamöter och sammanträder två gånger per år.

Rådet för hållbara städer

Rådet för hållbara städer är ett forum för Boverket och elva andra myndigheter, SKR och länsstyrelserna för frågor om hållbar stads- och samhällsutveckling. Under 2024 har Boverket bidragit i exempelvis rådets uppdrag om målkonflikter i planering och i detta arbete tagit fram en gemensam skrivning om nationell planering, som lyfts till regeringen i samband med rådets årsrapport.

Boverket har även i ett regeringsuppdrag att ha ett kansli för rådet som kontinuerligt arbetat med möteskoordinering och planering för rådets verksamhet under året, se avsnitt 3.7.2.

Boverkets samverkan i andras uppdrag

Boverket är en viktig samverkanspart och har en mängd åtaganden i olika sammanhang. Under året har Boverket varit samverkanspart i flera regeringsuppdrag som andra myndigheter ansvarar för. Boverket har även en aktiv roll i andra sammanhang och grupperingar i specifika frågor.

Deltagande i andra myndigheters uppdrag, råd eller grupper

- Boverket medverkar i nationella samordningsgruppen för dricksvatten. Samordningsgruppens syfte är att verka för en trygg och säker dricksvattenförsörjning, ge regeringen en aktuell lägesbild samt att identifiera olika insatsbehov för att säkra dricksvattentillgången i nationellt perspektiv.
- Representant i Rättsinformationsrådet. Domstolsverket är samordningsmyndighet för rättsinformationssystemet enligt rättsinformationsförordningen (1999:175). Rättsinformationssystemet ska bland annat innehålla de gällande författningar som offentliga myndigheter är skyldiga att tillhandahålla. Enligt förordningen ska det finnas ett råd, Rättsinformationsrådet. Boverkets rättschef är representant i rådet.
- Boverket deltar i Energieffektiviseringsrådet som drivs av Energimyndigheten.
- Boverket delar i samverkan med flera myndigheter om nya Dricksvattendirektivet som leds av Livsmedelsverket.
- Boverket har medverkat i Naturvårdsverkets regeringsuppdrag att ta fram en nationell strategi och handlingsplan för det globala ramverket för biologisk mångfald.
- Boverket har medverkat som arrangör i hybridkonferensen IPCC-resultaten i ett svenskt perspektiv.
- Boverket deltar i myndighetsnätverket för klimatanpassning och har bland annat ingått i en arbetsgrupp med fokus på värme.

- Boverket ingår i MSB:s arbetsgrupp mot naturolyckor och deltar i arbetsgruppens möten och aktiviteter.
- Boverket är medlem och deltar i Geodatarådet där vi har en rådgivande roll i frågor som rör Lantmäteriets samordnande roll inom området för geografisk information och fastighetsinformation.
- Boverket har samverkat med Upphandlingsmyndigheten kring att ta fram upphandlingskriterier för en god projektkultur inom bygg i syfte att minska byggfelen.
- Boverket har medverkat i MSB:s regeringsuppdrag för gemensam information om vägledning för laddinfrastruktur.
- Boverket har samrådsmöten med Arbetsmiljöverket löpande under året om aktuella gemensamma frågor och uppdrag.
- Boverket har under året deltagit i arbetet inom den nationella samordningen av omgivningsbuller.

3.15 Övergripande kommunikation

Boverket har ett övergripande ansvar att öka kunskapen hos kommuner, regioner statliga myndigheter och andra berörda och kommunikation är ett viktigt redskap i detta arbete. Vår kommunikation ska stärka förtroendet och att Boverket uppfattas som en myndighet med kompetens, engagemang, öppenhet och respekt.

Prioriterade områden i Boverkets kommunikation 2024 har bland annat varit

- förslag på nya byggregler
- EU:s rättsakter som energiprestandadirektivet, byggproduktförordningen och dricksvattendirektivet
- kunskapsunderlag i form av Boverkets byggprognos, behovet av bostadsbyggande, bedömning av bostadsbrist och segregationsbarometern som ett verktyg för platsdata.

Webbplatsen är vår primära kommunikationskanal och en viktig kunskapsbank för många som arbetar med Boverkets frågor. Webbplatsen är navet i vår externa kommunikation och det är hit vi hänvisar våra målgrupper i andra kanaler vi använder. Webbplatsen har som syfte att ge vägledning, information och erbjuda tjänster inom Boverkets område.

Boverket har ett uppdrag i instruktionen att tillhandahålla information till utländska byggherrar och byggföretag om de svenska bostads- och byggmarknaderna. Buildinginsweden.se är en del av de engelska sidorna på boverket.se som ska underlätta för utländska byggherrar och byggföretag som vill bedriva verksamhet i Sverige. Våra besökare på webbsidorna kommer från hela världen och de allra flesta hittar dit genom sökmotorer.

Innehållet har funnits på webbplatsen i sex år och vi ser nu att intresset för dem har sjunkit då sidorna inte besöks i samma utsträckning som tidigare.

Boverksdagen 2024 – Från Bryssel till Boden

Boverksdagarna är en återkommande konferens med fokus på framtidsfrågor inom planering, byggande och boende för ett hållbart samhällsbyggande. Syftet är att bidra med Boverkets breda kunskap och erbjuda våra målgrupper ett forum för dialog. I år prioriterade vi det fysiska mötet för att underlätta för dialog och samtal och närmare 200 personer deltog i Stockholm. Dagen tog avstamp i EU och de kommande krav som ska genomföras på nationell nivå. Ämnen som nationell planering och beredskap, regelförenkling och framtidens bostäder diskuterades också. Av dem som svarade på utvärderingen var 80 procent nöjda eller mycket nöjda med dagen.

3.16 Resultatindikatorer

Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter⁶¹ till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten ta fram resultatindikatorer och redovisa dessa i sin årsredovisning. Boverket har fem resultatindikatorer som följs löpande

Mått på nöjdhet och upplevd nytta av det digitala vägledningspaketet "Ny på jobbet"

En överväldigande majoritet av respondenterna, 87 procent, instämmer i påståendet att de kommer att ha nytta av utbildningen i sitt arbete. Medelvärdet för svaren är 4,3 och medianen är 4,4, vilket indikerar ett starkt positivt mottagande bland respondenterna.

Tabell 23 Mått på nöjdhet och upplevd nytta av det digitala utbildningspaketet "Ny på jobbet"

	2024	2023	2022
Snittbetyg	4,3	4,5	4,5

Antal nya eller förbättrade digitala tjänster

Nyckeltalet omfattar externa publiceringar av nya eller förbättrade digitala tjänster, exempelvis e-tjänster, API:er och öppna data. Målvärdet är minst tre tjänster. Boverket har under 2024 bland annat publicerat följande nya digitala tjänster:

- stöd till kommuner för ökat småhusbyggande och omvandlingsåtgärder
- statlig skrotningspremie för äldre bilar

⁶¹ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag.

- investeringsbidrag för allmänna samlingslokaler.

Boverket har under 2024 publicerat förbättringar i bland annat följande digitala tjänster:

- boverket.se
- mina sidor
- energideklarationsregistret
- sök och beställ energideklaration.

Tabell 24 Antal nya eller förbättrade tjänster

	2024	2023	2022
Antal	21	6	13

Andel arrangerade konferenser och seminarier som innehåller moment för dialog

Utgångspunkt för resultatindikatorn är att Boverket i samförstånd med myndigheter, kommuner och andra aktörer ska hitta helhetslösningar på komplexa problem. Där ser vi en möjlighet att i större utsträckning, och på ett mer medvetet och strukturerat sätt, använda dialog som ett verktyg i olika möten som konferenser och seminarier. Med dialog menar vi att alla deltagare i ett forum har fått möjlighet att utbyta tankar och idéer och resonera kring en specifik fråga. Dialogen bör ske i mindre grupper för att möjliggöra för alla deltagare att komma till tals. Mätningen avgränsas till att gälla större konferenser och seminarier där Boverket är arrangör eller delarrangör. Arbetsmöten och referensgruppsmöten ingår inte i mätningen.

Boverket har arrangerat eller delarrangerat elva konferenser och seminarier under året. Vid alla tillfällen hade deltagarna möjlighet att komma till tals och föra dialog, ofta i mindre grupper. Målvärdet är att minst 70 procent av Boverkets konferenser, seminarier och hearings ska innehålla moment för dialog. Det är tredje året i rad som samtliga tillfällen innehåller dialog. Däremot har vi inte kunnat erbjuda samma delaktighet för dem som har deltagit digitalt vid hybridmötena.

Tabell 25 Andel arrangerade konferenser och seminarier som innehåller moment för dialog

	2024	2023	2022
Andel %	100 %	93 %	100 %

Upprätthålla en certifierbar nivå på Boverkets ledningssystem

Boverkets integrerade ledningssystem omfattar de fyra perspektiven kvalitet, miljö, arbetsmiljö och informationssäkerhet. Ledningssystemet för miljö är certifierat. Målet är att hålla en certifierbar nivå för ledningssystemets fyra perspektiv. Boverket arbetar aktivt för att hantera de avvikelser som uppstår och arbetar systematiskt med ständiga förbättringar.

Bedömningen är att Boverket ligger på en certifierbar nivå för perspektivet arbetsmiljö samt närmar sig målet att nå en certifierbar nivå för kvalitet och informationssäkerhet.

Tabell 26 Certifierbar nivå på Boverkets ledningssystem

	2024	2023	2022
Antal	2	2	3

Mått på vårt informationssäkerhetsarbete

Ett konsultföretag har utfört en säkerhetsanalys, Security Health Check, av Boverkets it-miljö baserad på Center for Internet Security (CIS) Controls. Analysen har berört Boverkets it-miljö inklusive klient, server, nätverk och applikation samt tillhörande organisation och regelverk.

CIS är en internationell organisation⁶² som har tagit fram och förvaltat ett it-säkerhetsramverk lämpligt för företag och verksamheter att följa. Syftet att ge riktlinjer inom vilka områden man ska eller bör fokusera på för att höja eller bibehålla en hög säkerhetsnivå inom sin it-verksamhet.

Värdet efter genomförd säkerhetsanalys vid årets slut blev 2,44 vilket innebär en ökning av värdet från 2023.

Tabell 27 Mått på Boverkets informationssäkerhetsarbete

	2024	2023	2022
Mognadsgrad	2,44	2,30	2,47

Källa: CIS.

⁶² Länk till: Webbplats <https://www.cisecurity.org/controls> Hämtad 25-01-31.

4 Övrig återrapportering

4.1 Kompetensförsörjning och personalstatistik

Boverket ska vara en attraktiv arbetsplats där vi trivs, mår bra och utvecklas. Individer såväl som grupper ska kunna använda sin fulla potential. Våra kärnvärden – kompetens, engagemang samt öppenhet och respekt – utgör basen för arbetet med att skapa goda interna förutsättningar för medarbetare och chefer. Detta bidrar till goda leveranser, utveckling och innovation.

Vår kompetensförsörjning

Boverket är en kunskapsintensiv organisation med många olika befattningar och kompetenser. Vårt arbete med kompetensförsörjning innebär att skapa bra förutsättningar för att kunna attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare för att säkra vår kompetensförsörjning både på kort och lång sikt.

Året inleddes med en ny och förhandlad organisation med minskad personalram till 215 tillsvidareanställda medarbetare mot bakgrund av att fleråriga stora regeringsuppdrag med särskild finansiering avslutats i kombination med minskade anslag. För att möta efterfrågan och nya regeringsuppdrag har vi behövt prioritera och använda oss av tillfälliga lösningar som konsulter och tidsbegränsade anställningar. Under året har tio nya tillsvidareanställda medarbetare börjat. På egen begäran har 13 tillsvidareanställda slutat sin anställning varav fem med anledning av pension. Under året har också anställningar avslutats för medarbetare som sades upp på grund av arbetsbrist 2024

Vi arbetar aktivt för att säkerställa att vi har rätt kompetens men ser att vi liksom många andra har utmaningar att säkerställa viss kompetens inom vissa områden. Främst kompetens kopplat till it-området och erfarna jurister har varit utmanande att rekrytera. Vi har under året konstaterat att tillfälliga lösningar inte varit gynnsamma ur kompetensförsörjnings- och arbetsmiljöperspektiv. För att säkra kompetensförsörjningen och skapa bra förutsättningar för ett hållbart arbetsliv har förhandlingar genomförts för att åter öka personalramen. Den strategiska kompetensförsörjningsplanen ligger till grund för att säkerställa att de nya kompetenserna som rekryteras går i linje med de långsiktiga behoven. Året avslutades därför med en utökning av vår personalram till 230 tillsvidareanställda från 1 januari 2025.

Vår bedömning är att vi har en relativt god kompetensförsörjning men ser ett behov att fortsätta säkerställa kompetensförsörjningen på längre sikt och arbeta vidare med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Vårt medarbetarskap och ledarskap

Boverkets ledare och medarbetare samarbetar för att utvecklas tillsammans och lösa organisationens uppdrag och nå uppsatta mål. Ett inkluderande och tillitsfullt ledarskap skapar förutsättningar för att utveckla trygga och engagerade medarbetare som bidrar till utveckling av både verksamheten och varandra.

Medarbetarskapet och ledarskapet har under året präglats av flexibilitet och fokus på förberedelser inför flytten till vårt nya aktivitetsbaserade kontor. Vi har genom olika insatser fokuserat på att öka vår kunskap om aktivitetsbaserat arbetssätt och nya sätt att arbeta i en föränderlig värld. Vårt kontinuerliga arbete med att vidareutveckla vår matrisorganisation har fokuset för året varit på beställarrollen.

Vår samverkansmodell bidrar till bra dialoger och samarbete både genom direkt och indirekt samverkan. I våra återkommande korta medarbetarundersökningar, som i år har genomförts fyra gånger, visas en bild med högt förtroende för närmaste chef.

Vår arbetsmiljö och hälsa

Boverket arbetar aktivt med att förebygga ohälsa och att skapa goda förutsättningar för en hälsosam arbetsplats med hållbar arbetsmiljö. Det innebär att vår arbetsmiljö kännetecknas av säkra och hälsosamma organisatoriska, sociala och fysiska arbetsförhållanden, där ingen riskerar ohälsa eller skada på grund av arbetet. Arbetsmiljöåret 2024 har präglats av förändring, utveckling och omprioritering. Korta medarbetarundersökningar har genomförts och blivit ett viktigt verktyg för dialog och uppföljning av arbetsmiljön. Det som upplevs utmanande är möjlighet till återhämtning efter intensiva arbetsperioder och arbetsbelastning. Mätningarna visar även att vi är motiverade och trivs på jobbet.

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet visar att nödvändig dokumentation och rutiner finns på plats och uppfyller de krav som ställs på verksamheten. Dock behöver området digital arbetsmiljö lyftas och prioriteras. Sjukfrånvaron följs upp månadsvis och tertialvis och den totala nivån för Boverket är fortsatt stabil. Utvecklingen av sjukfrånvaron följer mönstret i samhället i övrigt, det vill säga att sjukfrånvaron är högre för kvinnor än för män.

Vår arbetsplats

Genom allas delaktighet och engagemang och ett öppet, inkluderande, respektfullt och stödjande arbetsklimat skapar vi en grund för arbetsglädje och möjlighet till utveckling.

Under året har Boverkets chefer och medarbetare börjat förberedas inför huvudkontorets flytt till nybyggda lokaler som ska ske under 2025. Förberedelserna har under året bestått av föreläsningar och workshoppar med syfte att förbereda oss inför nya arbetssätt i samband med flytten och det

har även funnits möjligheter att besöka kontoret.

Möjligheterna till distansarbete ger en efterfrågad flexibilitet i vardagen och förändringen till ett aktivitetsbaserat kontor är mindre komplex då flertalet arbetar på distans en del av arbetstiden. Det pågår en ständig utveckling av våra arbetssätt för att möta nya behov och utmaningar. Under året har vi trots distansmöjligheter sett en ökad efterfrågan på fysiska möten.

Personalstatistik

Tabell 28 Antal anställda, medeltal och årsarbetskrafter

	2024	2023	2022
Kvinnor	142	144	160
Män	92	99	108
Medeltal	234	243	268
Årsarbetskrafter	214	225	250

Källa: Arbetsgivarverkets tidsanvändningsstatistik. Medeltal inkluderar tjänstlediga medarbetare. Årsarbetskrafter avser antal anställda omräknat till heltidsarbete. Andel män och kvinnor redovisas utifrån årsarbetskrafter. Medeltalen för kvinnor och män 2022 har rättats upp i jämförelse med Årsredovisning 2022.

Tabell 29 Frisktal

	2024	2023	2022
Kvinnor	67,2	66,8	65,1
Män	74,7	78,3	70,7
Totalt	70,2	71,5	67,3

Källa: Primula. Frisktalet är andelen friska personer av den totala tillgängliga arbetstiden på myndigheten. Med frisk avses en person som har haft 0 till maximalt 40 sjukfrånvarotimmar och maximalt 3 sjuktilfällen under året.

Tabell 30 Sjuktal

	2024	2023	2022
Kvinnor	4,0	3,6	4,1
Män	1,8	1,5	2,3
<29 år	2,5	0,7	1,2
30 - 49 år	2,8	2,6	3,3
>50 år	3,4	3,0	3,6
Total sjukfrånvaro	3,1	2,8	3,4
Långtidssjukfrånvaro	51,6	42,2	47,0

Källa: Arbetsgivarverkets tidsanvändningsstatistik. Sjuktalet redovisas i procent av arbetstiden och visar den totala sjukfrånvaron fördelat på kön och ålder. Långtidssjukfrånvaro avser sjukfrånvaro längre än 60 kalenderdagar och redovisas som andel av den totala sjukfrånvaron.

4.2 Intern styrning och kontroll

4.2.1 Kontinuitetshantering

Boverket har under året bedrivit arbete med kontinuitetshantering för samhällsviktig verksamhet inom organisationen för att stärka Boverkets förmåga att upprätthålla verksamheten på en tolererbar nivå vid händelse av störningar och kriser. Kontinuitetsplaner har tagits fram för identifierade kritiska processer och resurser. Kontinuitetsplanerna beskriver vilka reserv- och återgångsrutiner som ska aktiveras och upprätthållas samt vilka tidskrav ska vara gällande för att säkerställa upprätthållandet av verksamheten på en tolererbar nivå och för att hantera återställning av verksamheten så snabbt som möjligt.

4.2.2 Verksamhetsstyrning

Boverkets arbetsordning⁶³ utgör grunden för arbetsfördelning och delegering av beslutanderätt. Arbetsordningen tillsammans med verksamhetsplanen är grunden för att bedriva och styra vår verksamhet och är också utgångspunkten för vår uppföljning.

Ledningssystem

En viktig del i den interna styrningen av Boverket är vårt ledningssystem som är ett redskap för ledningen att säkerställa planering, genomförande, uppföljning och att vi arbetar med förbättringar. Boverket har ett integrerat ledningssystem som omfattar perspektiven arbetsmiljö, miljö, kvalitet och informationssäkerhet. För perspektivet miljö är vi certifierade enligt ISO 14001. Målet på myndigheten är att hålla en certifierbar nivå för hela det integrerade ledningssystemet. Att hålla en certifierbar nivå innebär att Boverket arbetar strategiskt och systematiskt med dessa perspektiv och med ständiga förbättringar. Ledningen har under året haft en genomgång av ledningssystemet för att säkerställa att systemet stödjer verksamheten på rätt sätt.

Avvikelse, incidenter, tillbud och förbättringsförslag

Boverket har ett system för rapportering av avvikelser, it-incidenter, riskobservationer, tillbud, arbetsskador och förbättringsförslag. Systemet ska underlätta rapporteringen och hanteringen av de händelser som inträffat samt förhindra att problem och olyckor uppstår samt skydda mot ohälsa. Anställda hjälps åt att förbättra och utveckla verksamheten och delar med sig av förbättringsförslag via systemet.

⁶³ Boverkets föreskrifter (2023:1) med arbetsordning för Boverket.

Riskhantering

Riskhantering på Boverket utgår också från de fyra perspektiven. Boverkets riskhantering genomförs inom flera områden av verksamheten som exempelvis:

- integrerat i verksamhetsplaneringen
- vid förändringar och krissituationer i verksamheten
- pågående verksamhet
- arbetsmiljö.

Alla identifierade risker utgör en grund för den övergripande riskanalysen för Boverket där fem väsentliga risker har identifierats. Inom följande områden har åtgärder genomförts för att begränsa eller eliminera riskerna:

- korruption
- mängden lagkrav att efterleva
- ökad beredskap
- informationspåverkan
- driftavbrott.

Under året har särskilda insatser genomförts för att ännu bättre arbeta på ett säkert och effektivt sätt med Boverkets riskhantering.

4.2.3 Grund för bedömning av intern styrning och kontroll

Inom organisationen ansvarar chefer med personalansvar på olika nivåer för intern styrning och kontroll inom sitt ansvarsområde i enlighet med arbetsordningen. Cheferna har för sitt ansvarsområde lämnat ett intygande om att den interna styrningen och kontrollen varit betryggande under året. Intygandet baseras på deras egna värderingar av hur den interna styrningen och kontrollen bedrivits under året. Varje chef har signerat sina intyganden.

Områdena som värderas är:

- intern miljö
- riskhantering
- korruption och oegentligheter
- kontrollåtgärder
- information och kommunikation
- uppföljning och utvärdering.

De samlade intygen hanteras av överordnad chef som ger en samlad grund för bedömning till generaldirektör inför dennes intygande. I

samband med att chefer gör sin bedömning finns möjligheten att kommentera om det funnits hinder för att bedriva arbetet med den interna styrningen och kontrollen och hur dessa eventuella hinder kan hanteras eller överbryggas. Även goda erfarenheter och exempel uppmuntras för att fortsatt kunna utveckla verksamheten.

4.2.4 Internrevisionens uppdrag och resultat

Internrevisionen bedrivs enligt internrevisionsförordningen (2006:1228), Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd samt The Institute of Internal Auditors (IIA:s) internationella riktlinjer för yrkesmässigt utförande av internrevisionen (International Professional Practises Framework, IPPF) och IIA:s yrkesetiska kod. Internrevisionens uppdrag är att, utifrån analys av verksamhetens risker, självständigt granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens arbete med intern styrning och kontroll så att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Vidare ger internrevisionen råd och stöd till verksamheten.

Internrevisionen har under verksamhetsåret granskat Boverkets hantering av allmänna handlingar samt konsultanvändning. Resultatet av slutförda granskningar redovisas i revisionsrapporter samt i internrevisionens årsrapport. Generaldirektören har med anledning av internrevisionens granskningar beslutat om åtgärder för lämnade rekommendationer.

4.2.5 Boverkets arbete mot korruption och andra oegentligheter

Under 2024 har Boverket genomfört flera åtgärder som identifierats genom riskanalys för att bredda kunskapen inom myndigheten kring att förebygga och motverka korruption och andra oegentligheter. Samtidigt har Boverket, som en av de myndigheterna som ansvarar för åtgärder inom Sveriges återhämtningsplan⁶⁴, också prioriterat detta arbete. Fram till 2026 kommer Sverige att ta emot cirka 35,5 miljarder kronor om man uppfyller alla mål och delmål. Boverket redovisar uppgifter direkt till Ekonomistyrningsverket, ESV, i systemet Hermes.

ESV har kontinuerligt granskat och bedömt om inrättade system och processer bidrar till en tillförlitlig förvaltning i enlighet med gällande regelverk. ESV har också kontrollerat att åtgärder har vidtagits för att förebygga och hantera bedrägerier, intressekonflikter och dubbelfinansiering. Slutligen har de sett över om redovisade resultat är tillförlitliga. Boverket har vidtagit en rad åtgärder under 2024 som svar på rekommendationer från ESV:s revisionsrapporter. Myndigheten har låtit alla anställda genomgå Statskontorets utbildning för nyanställda, en utbildningssatsning

⁶⁴ Sveriges återhämtningsplan. <https://www.regeringen.se/sveriges-regering/finansdepartementet/sveriges-aterhamtningsplan/> Hämtad 2025-01-09.

som avslutas under 2025. Vi har också informerat om förebyggande, upptäckt och förhindrande av korruption, intressekonflikter och dubbelfinansiering på intranät. Myndigheten har tagit fram en anmälningsrutin som även publicerats som gott exempel på ESV Forum. En jävsdeklaration har införts för kommande upphandlingar.

ESV:s avdelning för EU-revision har gjort bedömningen att Boverket både har genomfört samt kommer att genomföra åtgärder utifrån lämnade rekommendationer. De åtgärder som beskrivs i Boverkets underlag bedöms bidra till att de brister som ledde till rekommendationerna nu rättas till. Tidplanen som Boverket tagit fram bedöms också som rimlig. ESV kommer att följa upp rekommendationerna de kommande åren.

4.3 Anpassning till ökad digitalisering och fler lagkrav

Boverket arbetar ständigt med att förbättra och effektivisera all verksamhet inom myndighetens ansvarsområde, både ur ett kvalitetsperspektiv och ett ekonomiskt perspektiv. Med antalet ökade krav på myndigheten har allt fler resurser krävts för anpassning och lagefterlevnad av dessa krav och en effektiv leverans blir svår att upprätthålla under längre tid.

Anpassningen till den ökade digitaliseringen har inneburit att mer resurser har lagts på långsiktig förvaltning för att upprätthålla aktuell och relevant information. Digitaliseringen har även inneburit utökade krav på upphandling och inköp av system, förvaltning av system samt drift och underhåll av dessa system. Fler lagkrav påverkar myndigheten så som exempelvis GDPR⁶⁵ och lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service⁶⁶. För att kunna efterleva de ökade lagkraven har resursbehovet av både administration och stödverksamhet väsentligt ökat under året.

Både anpassningen till digitalisering och efterlevnad av fler lagar har lett till att minskade resurser har kunnat läggas på myndighetens kärnverksamhet och därmed påverkat en effektiv leverans negativt.

⁶⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) samt kompletterande nationell lag, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

⁶⁶ Bakomliggande direktiv: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 av den 26 oktober 2016 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer.

5 Finansiell redovisning

5.1 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)

	not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	345 578	326 612
Intäkter i garantiverksamhet	2	35 966	62 814
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3	2 201	1 012
Intäkter av bidrag	4	16 375	13 619
Finansiella intäkter	5	99 093	90 347
Summa Verksamhetens intäkter		499 213	494 403
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	6	-220 658	-223 648
Kostnader för lokaler		-16 299	-15 293
Kostnader i garantiverksamhet	7	-144 922	-2 098
Övriga driftskostnader		-127 563	-103 196
Finansiella kostnader	8	-882	-620
Avskrivningar		-4 921	-30 563
Summa Verksamhetens kostnader		-515 246	-375 417
Verksamhetsutfall		-16 033	118 985
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	9	14 764	7 327
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-14 764	-7 327
Saldo Uppbördsverksamhet		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		3 972 912	5 230 171
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	10	-44	883
Lämnade bidrag	11	-3 972 869	-5 230 905
Saldo Transfereringar		0	149
Årets kapitalförändring	12	-16 033	119 134

5.2 Balansräkning

Balansräkning (tkr)

	not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	13		
Balanserade utgifter för utveckling		28 863	18 857
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		373	818
Summa Immateriella anläggningstillgångar		29 236	19 675
Materiella anläggningstillgångar	14		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		0	102
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		610	362
Summa Materiella anläggningstillgångar		610	464
Finansiella anläggningstillgångar	15		
Andra långfristiga fordringar		23 417	11 051
Summa Finansiella anläggningstillgångar		23 417	11 051
Kortfristiga fordringar	16		
Kundfordringar		420	1 474
Fordringar hos andra myndigheter		10 131	7 674
Övriga kortfristiga fordringar		4 195	4 263
Summa Fordringar		14 747	13 411
Periodavgränsningsposter	17		
Förutbetalda kostnader		9 342	10 701
Upplupna bidragsintäkter		1 714	1 150
Summa Periodavgränsningsposter		11 057	11 851
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	18	256	-4 319
Summa Avräkning med statsverket		256	-4 319
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		89 774	90 386
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		2 654 188	2 544 518
Summa Kassa och bank		2 743 962	2 634 903
SUMMA TILLGÅNGAR		2 823 284	2 687 037
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	19		
Statskapital		0	24 400
Balanserad kapitalförändring		2 531 000	2 387 466
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-16 033	119 134
Summa Myndighetskapital		2 514 966	2 531 000
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	163	117
Avsättningar för garantier	21	201 816	65 026
Övriga avsättningar	22	2 010	2 556
Summa Avsättningar		203 989	67 699
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	28 417	19 076
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		9 843	7 202
Leverantörsskulder		40 561	28 641
Övriga kortfristiga skulder	24	3 602	3 623
Summa Skulder m.m.		82 423	58 542
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	25	20 113	24 820
Oförbrukade bidrag	26	1 793	4 976
Summa Periodavgränsningsposter		21 906	29 796
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 823 284	2 687 037
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser		inga	inga

5.3 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr), se not 27

Anslag (ramanslag)	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 1/1 - 31/12 2024	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg							
09 4:5 ap 10 Invstöd, äldreområdet	382 050	492 500		-382 050	492 500	-485 585	6 915
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering							
13 4:1 ap 6 Åtgärder segregation	269	7 000		-269	7 000	-6 998	2
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid							
17 1:5 ap 1 Icke-statliga kulturlokaler	2 406	9 753		-2 406	9 753	-7 827	1 926
17 13:2 ap 1 Organisationsbidrag		4 980			4 980	-4 980	
17 13:2 ap 4 Allmänna samlingslokaler	258	28 382		-258	28 382	-27 888	494
17 13:2 ap 5 Verksamhetsutveckling	50	18 802		-50	18 802	-18 326	476
Summa utgiftsområde 17	2 715	61 917		-2 715	61 917	-59 021	2 896
Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik							
18 1:1 ap 2 Bostadspolitisk utveck. - del till Boverket	138	77 000		-138	77 000	-26 325	50 675
18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag	5 527	12 500		-5 527	12 500	-606	11 894
18 1:3 ap 1 Stöd ordna bostad	24 270	39 000		-24 270	39 000	-545	38 455
18 1:3 ap 2 Stöd till byggemaskiner	4 209	4 000		-4 209	4 000	-398	3 602
18 1:4 ap 1 Förvaltningskostnader	7 658	295 056			302 714	-298 266	4 447
18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus	19 096	31 565			50 661	-7 731	42 930
18 1:7 ap 4 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus, RRF	40 403	610 000			650 403	-356 342	294 061
18 1:7 ap 5 Energieffektivisering av flerbostadshus	40 969	193 435			234 404	-23 666	210 738
18 1:8 ap 2 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande RRF	1 934	1 200 000			1 201 934	-1 149 817	52 117
18 1:8 ap 3 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande	5 045	2 485 000			2 490 045	-1 583 539	906 506
Summa utgiftsområde 18	149 249	4 947 556		-34 144	5 062 661	-3 447 236	1 615 426
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård							
20 1:17 ap 4 Klimatpremier - Skrotningspremie		250 000			250 000	-7 003	242 997
Utgiftsområde 21 Energi							
21 1:2 ap 3 Investeringsbidrag för energieffektivisering	255 643	325 000	-4 000	-255 643	321 000	-287 652	33 348
21 1:2 ap 4 Byggnaders energiprestanda		25 000			25 000	-24 996	4
Summa utgiftsområde 21	255 643	350 000	-4 000	-255 643	346 000	-312 648	33 352
Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel							
23 1:17 ap 8 Landsbygdstöd - Krisstöd	4			-4			
Utgiftsområde 24 Näringsliv							
24 1:23 ap 1 (2021) Stöd till enskilda näringsidkare	150 000			-150 000			
24 1:25 ap 1 (2022) Stöd till enskilda näringsidkare	244 316			-244 316			
24 1:26 ap 1 (2022) Omsättningsstöd till handelsbolag	38 921			-38 921			
24 1:26 ap 1 (2021) Stöd till handelsbolag	20 000			-20 000			
24 1:27 ap 3 (2021) Tillfälligt stöd hyreskostnader vissa företag	4 083			-4 083			
Summa utgiftsområde 24	457 319			-457 319			
Summa Anslag	1 247 248	6 108 973	-4 000	-1 132 143	6 220 078	-4 318 490	1 901 588

Redovisning mot inkomsttitlar (tkr), se not 28

Inkomsttitel	Inkomster
Övriga inkomster, 2811 113	12 852
Inkomster, 2127 005	1 045
Inkomster, 2511 040	866
Summa inkomsttitlar	14 764

Anslagsredovisning (forts.)

Redovisning av beställningsbemyndigande (tkr), se not 29

Anslag	Tilldelat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Nya ekonomiska åtaganden	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt för redovisning mot anslag				
							2025	2026	2027	2028-	Slutår
09 4:5 ap 10 Invstöd, äldreområdet	1 962 000	851 503	490 490	4 12 031	-71 277	858 685	458 906	308 260	59 485	32 034	2028
17 1:5 ap 1 Icke-statliga kulturlokaler	11 000	10 338	4 150	2 546	-942	11 000	5 341	5 659			2026
17 13:2 ap 4 Allmänna samlingslokaler	30 000	25 195	21 755	15 675	-1 677	29 598	22 773	6 825			2026
17 13:2 ap 5 Verksamhetsutveckling	10 000	10 000	4 203	3 802	-401	10 000	5 091	3 213	1 696		2027
18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag	12 500										2027
21 1:2 ap 3 Investeringsbidrag för energieffektivisering	320 000	16 096	23 808	1 320		38 584	38 584				2025
Summa bemyndigande	2 345 500	913 132	544 406	435 374	-74 296	947 867	530 695	323 956	61 181	32 034	

Redovisning av äldre beställningsbemyndigande (tkr), se not 30

Anslag	Beslutat för budgetår	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt för redovisning mot anslag					
						2025	2026	2027	2028-	Slutår	
18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus	År 2018	46 544	17 031	3 721	33 234	20 614		12 620			2027
18 1:7 ap 4 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus, RRF	År 2022	575 600	343 915	97 376	329 061	329 061					2025
18 1:7 ap 5 Energieffektivisering av flerbostadshus	År 2022	350 617	45 464	-33 509	271 644	208 238	63 104	302			2027
<i>Summa 18 1:7 ap 4 och 5 Energieffektivisering av flerbostadshus</i>	<i>År 2022</i>	<i>926 217</i>	<i>389 380</i>	<i>63 867</i>	<i>600 705</i>	<i>537 299</i>	<i>63 104</i>	<i>302</i>			
18 1:8 ap 2 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande RRF	År 2022	1 200 000	1 153 797	705 914	752 117	752 117					2025
18 1:8 ap 3 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande	År 2022	3 512 452	1 582 309	-977 651	952 492	556 670	207 958	187 864			2027
<i>Summa 18 1:8 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande</i>	<i>År 2022</i>	<i>4 712 452</i>	<i>2 736 106</i>	<i>-271 737</i>	<i>1 704 609</i>	<i>1 308 787</i>	<i>207 958</i>	<i>187 864</i>			
Summa äldre bemyndigande		5 685 214	3 142 516	-204 149	2 338 548	1 866 700	271 062	200 786			
Totalt beställningsbemyndigande		2 345 500	6 598 345	544 406	3 577 890	-278 445	3 286 415	2 397 395	595 018	261 966	32 034

Anslagsredovisning (forts.)

Finansiella villkor (tkr)

Anslag	Finansiella villkor	Villkor	Utfall
09 4:5 ap 10 Invstöd. äldreområdet			
	2 000 tkr får användas för handläggning av ärenden	2 000	945
17 1:5 ap 1 Icke-statliga kulturlokaler			
	Högst 300 tkr får användas för administrativa kostnader	300	150
17 13:2 ap 4 Allmänna samlingslokaler			
	Högst 1 170 tkr får användas för administrativa kostnader	1 170	685
17 13:2 ap 5 Verksamhetsutveckling			
	Högst 1 250 tkr får användas för administrativa kostnader	1 250	774
18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag			
	Högst 1 000 tkr får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.	1 000	606
18 1:4 ap 1 Förvaltningskostnader			
	Disponibel anslagskredit.	8 761	
	Disponibel räntekontokredit.	6 000	
	Disponibel låneram.	40 000	28 417
	2 000 tkr får användas för administration av omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag	2 000	
	3 000 tkr får användas för administration av stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandling från lokaler till bostäder	3 000	2 803
18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus			
	Högst 4 500 tkr av ap 1, 4 och 5 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.	225	60
18 1:7 ap 4 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus, RRF			
	Högst 4 500 tkr av ap 1, 4 och 5 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.	3 825	1 577
18 1:7 ap 5 Energieffektivisering av flerbostadshus			
	Högst 4 500 tkr av ap 1, 4 och 5 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.	450	225
18 1:8 ap 2 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande RRF			
	Högst 7 500 tkr av ap 2 och 3 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.	3 150	1 626
18 1:8 ap 3 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande			
	Högst 7 500 tkr av ap 2 och 3 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.	4 350	2 143
20 1:17 ap 4 Klimatpremier - Skrotningspremie			
	Högst 16 000 tkr får användas för administrativa kostnader	16 000	4 933
21 1:2 ap 3 Investeringsbidrag för energieffektivisering			
	Disponibel anslagskredit.	17 500	
	Högst 4 000 tkr får användas för Boverkets administrativa kostnader.	4 000	2 246

5.4 Tilläggsupplysningar och noter

Tilläggsupplysningar och noter (tkr)

Upplysningar för jämförelseändamål

Efter en längre period av omställningsarbete 2022–2023 gick Boverket in i 2024 med en minskad personalram om 215 tillsvidare tjänster. I december 2024 gjorde myndigheten bedömningen att med hjälp av framtida konsultväxling och eventuellt fördröjd återbesättning av tjänster, kunna utöka personalramen till 230 befattningar från och med första kvartalet 2025.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag förutom vad gäller resultaträkningens uppställningsform. Intäkter och kostnader i garantiverksamhet har fått egna poster och dess belopp har dragits bort från posterna Intäkter av avgifter och andra ersättningar respektive Övriga driftkostnader. Beloppen är inte justerade efter tusenkronorsavrundning.

Avgiftsintäkter

Enligt regeringsbeslut N95/2193 den 30 november 1995 bemyndigar regeringen Boverket att ta ut avgifter för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket avgiftsförordningen utan hinder av andra stycket samma paragraf.

Garantiverksamheten regleras av Förordning om utlåning och garantier (2011:211). Intäkterna disponeras av Boverket. Även ett marknadsmässigt påslag tas ut. Intäkterna disponeras inte av Boverket.

Boverket ska enligt 3 kap. 3 a § bostadsrättslagen (1991:614) godkänna föreningens val av intygsgivare. Intäkterna disponeras inte av Boverket.

Undantag från ekonomiska administrativa regelverket

Boverket har i regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Boverket (LI2024/01374, LI2024/01301 (delvis)) undantag från ekonomiska administrativa regelverket. Det innebär att Boverket inte ska tillämpa 25 a § avgiftsförordningen (1992:191) inom verksamheten med kreditgarantier.

Likvida medel/betalningar

Boverket har två betalningsflöden, räntebärande och icke räntebärande. Anslagsposterna inom anslaget 1:4 Boverket för utgiftsområde 18 är räntebärande. Övriga anslag är icke räntebärande.

Värdering av fordringar och skulder

Värdering av fordringar och skulder görs till bokfört belopp. Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningsposter bokförs belopp på minst 50 tkr.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.

Objekt som har ett naturligt samband och vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till minst 25 tkr klassificeras även de som en anläggningstillgång.

Egenutvecklade IT-system bokförs som immateriella anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet uppgår till minst 500 tkr.

Förbättringsutgifter på annans fastighet bokförs som anläggningstillgång om utgiften uppgår till minst 250 tkr.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Egenutvecklade programvaror (IT-system)	5 år
Övriga programvaror	3 år
Förbättringsutgifter annans fastighet	5 år
Datorer	3 år
Maskiner och Bilar	5 år
Möbler	5 år

Sjukfrånvaro

Uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i resultatredovisningen under 4.1.5 Personalstatistik.

Uppgifter om rådsledamöter och ledande befattningshavare

Utbetald ersättning till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller i svenska eller utländska aktiebolag, enligt 7 kapitlet 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

	(tkr)
Anders Sjelvgren, GD	1 440
Alireza Akhondi	0
Charlotte Brogren	0
- Rådsledamot i Bolagsverkets insynsråd	- Styrelseordförande i OO Software AB
- Styrelseordförande i HMS Networks AB	- Styrelseledamot i Alimak Group Management AB
- Styrelseordförande i Avassa Systems AB	- Styrelseordförande i Bipon AB
- Styrelseledamot i OrganoClick AB	- Styrelseordförande i Seven District AB
Mikael Eskilandersson	4
Anders Holmestig	4
- Styrelsesuppleant i Lena Holmestig Kommunikation AB	- Styrelseledamot i Fastighetsägarna Sverige AB
- Styrelseledamot i Högskolan Kristianstad	
David Josefsson	2
- Styrelsesuppleant i Göteborgs Hamn AB	- Styrelsesuppleant i Scandinavian Distripoint AB
Marie Linder	4
- Styrelseordförande i Råd och Rön AB	
Lena Neij	2
- Styrelsesuppleant i Neij & Lindberg AB	- Styrelsesuppleant i Dr Hans Neij Patentbyrå AB
Anders Nordstrand	4
- Styrelsesuppleant i Utvecklingsstrategerna i Stockholm AB	- Styrelseordförande i SABO Förlags AB
- Styrelseordförande i AFF Service AB	- Styrelsesuppleant i Madeleine Sjöstrand AB
- Styrelseledamot i Fastigo AB	
Jakob Olofsgård	2
- Rådsledamot i Folkhälsomyndighetens insynsråd	- Styrelsesuppleant i HSB Gambrinus AB
- Styrelseledamot i HSB FastighetsFörvaltning AB	
Tobias Olsson	4
- Styrelseledamot i Sveriges Arkitekters ArkitektService AB	- Styrelseledamot i Arkitektur Förlag AB
Larry Söder	2
- Rådsledamot i Statens energimyndighets insynsråd	- Styrelseledamot i Pertinax Holding AB

Not 1 Intäkter av anslag

	2024	2023
Redovisat mot anslag under året enligt anslagsutfall	345 578	326 612
Summa anslag	345 578	326 612

Not 2 Intäkter i garantiverksamhet

	2024	2023
Fakturerade garantiavgifter/premier	35 987	20 476
- varav riskpremie	33 933	18 557
Ofakturerade garantiavgifter/premier	10 711	1 953
Förändring av risker i garantier	-10 731	40 385
Summa intäkter i garantiverksamhet	35 966	62 814

Fakturerade garantiavgifter har ökat jämfört med föregående år pga att antalet nya kreditgarantier har ökat. Ofakturerade garantiavgifter har ökat då ett antal större kreditgarantier aktiverades precis innan årsskiftet och var därmed ofakturerade vid årsskiftet. Avsättningar för risker ökade med 10 731 tkr, se not 21.

Not 3 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2024	2023
Enligt 4 § avgiftsförordningen		
Kurs- och konferensavgifter	289	10
Konsultuppdrag	533	78
	822	88
Övriga intäkter		
Övrigt	1 379	924
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	2 201	1 012

Boverket har under 2024 arrangerat två större betalkonferenser. Intäkter av konsultuppdrag utgörs till största delen av inomstatligt utlånad personal. Försäljning av inventarier inför flytt har medfört att övriga intäkter har ökat.

Not 4 Intäkter av bidrag

	2024	2023
Statliga myndigheter	15 943	12 568
Övriga	431	1 051
Summa intäkter av bidrag	16 375	13 619

Not 5 Finansiella intäkter

	2024	2023
Ränteintäkter avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	3 250	3 022
Ränteintäkter avseende tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	95 821	87 307
Övriga finansiella intäkter	22	18
Summa finansiella intäkter	99 093	90 347

Not 6 Kostnader för personal

	2024	2023
Boverkets lönekostnader	-135 275	-140 840
- varav arvoderade	-79	-78
Avgifter enligt lag och avtal	-81 489	-78 824
Övriga personalkostnader	-3 895	-3 985
Summa kostnader för personal	-220 658	-223 648

Beloppet för Övriga personalkostnader är rättat jämfört med uppgift i Boverkets årsredovisning 2023.

Not 7 Kostnader i garantiverksamhet

	2024	2023
Infrianden/skadeersättningar	-22 297	
Återvunna förluster regresser	1 778	2 530
Förändring skade- och regressfordringar	-100 120	16 832
- varav förändring Oreglerade skador	-126 059	-2 500
Konstaterade förluster	-5 421	-21 863
Förändring befarade förluster	-18 864	402
- varav återförd nedskrivning vid konstaterad förlust	5 421	21 962
Summa kostnader i garantiverksamhet	-144 922	-2 098

Under året övergick sex kreditgarantiärenden till skadeärenden motsvarande ett belopp på 128 559 tkr, vilket påverkar Förändring skade- och regressfordringar. Av dessa var fem pågående vid årsskiftet. Beloppet för återförd nedskrivning vid konstaterad förlust är rättat jämfört med uppgift i Boverkets årsredovisning 2023.

Not 8 Finansiella kostnader

	2024	2023
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	-873	-606
Övriga räntekostnader	-2	-29
Övriga finansiella kostnader	-8	16
Summa finansiella kostnader	-882	-620

Skillnaden beror på högre räntekostnader under 2024.

Not 9 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras

	2024	2023
Återkrav av lämnade bidrag där anslaget är avslutat	12 398	6 153
Ränta på återkrav av lämnade bidrag		169
Marknadsmässig avgift kreditgarantier	1 045	900
Byggsanktionsavgift	454	105
Anvisning av intygsgivare	866	
Summa intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	14 764	7 327

Anvisning av intygsgivare är en avgift som har tillkommit 2024.

Not 10 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag

Inga utbetalningar till Statens energimyndighets solcellsstöd har gjort under 2024. Beloppet består av en återbetalning.

Not 11 Lämnade bidrag

	2024	2023
Statliga myndigheter	-150	-240
Kommuner och regioner	-112 288	-73 264
Övriga länder och internationella organisationer	-501	-251
Ideella organisationer och stiftelser	-54 192	-58 448
Privata företag	-3 138 545	-4 403 124
Enskilda personer	-287 476	-45 238
Allmännyttan	-379 717	-650 341
Summa lämnade bidrag	-3 972 869	-5 230 905

Minskningen av lämnade bidrag beror främst på att utbetalningarna till Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande har minskat från 4 280,7 mnkr till 2 736,6 mnkr under 2024.

Not 12 Årets kapitalförändring

	2024	2023
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad, inkl Avlösen av kommunal borgen	-16 153	143 385
Avskrivningar anläggningar utan lån		-24 400
Avslutade erhållna bidrag	120	-371
Återkrav av lämnade bidrag där anslaget inte är avslutat		149
Summa årets kapitalförändring	-16 033	119 134

Minskningen av årets kapitalförändring avseende *Kreditgarantier för ny- och ombyggnad* beror till största delen på förändring av oreglerade skador.

Not 13 Immateriella anläggningstillgångar

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Balanserade utgifter för utveckling</i>		
Ingående anskaffningsvärde	72 687	63 705
Tillkommande tillgångar	14 083	8 981
Ackumulerat anskaffningsvärde	86 769	72 687
Ingående avskrivningar	-53 830	-26 321
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-4 077	-27 508
Ackumulerade avskrivningar	-57 906	-53 830
Bokfört värde	28 863	18 857
<i>Rättigheter och andra immateriella tillgångar</i>		
Ingående anskaffningsvärde	20 775	20 714
Tillkommande tillgångar		60
Ackumulerat anskaffningsvärde	20 775	20 775
Ingående avskrivningar	-19 957	-18 234
Årets avskrivningar	-445	-1 723
Ackumulerade avskrivningar	-20 402	-19 957
Bokfört värde	373	818

2023 års avskrivningar och nedskrivningar uppgick till 27 508 tkr, där nedskrivning av anläggningen *Nytt bidragssystem* stod för 24 000 tkr.

Not 14 Materiella anläggningstillgångar

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>		
Ingående anskaffningsvärde	8 099	8 099
Ackumulerat anskaffningsvärde	8 099	8 099
Ingående avskrivningar	-7 997	-7 729
Årets avskrivningar	-102	-268
Ackumulerade avskrivningar	-8 099	-7 997
Bokfört värde	0	102
<i>Maskiner, inventarier, installationer m.m.</i>		
Ingående anskaffningsvärde	21 467	22 230
Tillkommande tillgångar	546	
Utrangering och försäljning	-1 362	-763
Ackumulerat anskaffningsvärde	20 651	21 467
Ingående avskrivningar	-21 105	-20 804
Årets avskrivningar	-298	-1 064
Utrangering och försäljning	1 362	763
Ackumulerade avskrivningar	-20 040	-21 105
Bokfört värde	610	362

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar

	2024-12-31	2023-12-31
Ofakturerade garantiavgifter/premier	20 226	9 515
- varav förväntas regleras nästa år	5 739	1 682
Regress Kreditgarantier, ack skador	95 495	101 519
Regress Kreditgarantier, årets skador	22 297	
Regress Kreditgarantier, ack återbetalningar	-35 268	-34 094
Regress Kreditgarantier, ack avskrivning	-4 124	-4 124
Regress Kreditgarantier, ack värdereglering	-75 209	-61 766
Saldo Regress Kreditgarantier	3 190	1 536
Bokfört värde	23 417	11 051

Det aktiverades ett antal större kreditgarantier precis innan årsskiftet, som därmed var ofakturerade vid årsskiftet. Under 2024 reglerades och avslutades två skador där respektive kreditgaranti tecknats för hela byggnadslånet. Dessa har övergått till regressfordringar.

Not 16 Kortfristiga fordringar

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Kundfordringar</i>	420	1 474
Kundfordringar, inhemska kunder	399	1 060
Kundfordringar, utländska kunder	21	415
<i>Fordringar hos andra myndigheter</i>	10 131	7 674
Kundfordringar, statliga	403	351
Övriga fordringar	462	21
Mervärdeskattfordran	9 266	7 301
<i>Övriga kortfristiga fordringar</i>	4 195	4 263
Uppbördsfordringar	389	389
Återkrav lämnade bidrag	3 784	3 784
Negativ lön	0	90
Bokfört värde	14 747	13 411

Not 17 Periodavgränsningsposter

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Förutbetalda kostnader</i>	9 342	10 701
Förutbetalda hyror	3 634	3 583
Övriga förutbetalda kostnader	5 708	7 118
<i>Upplupna bidragsintäkter</i>	1 714	1 150
Bokfört värde	11 057	11 851

Not 18 Avräkning med statsverket

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Uppbörd</i>		
<i>Ingående balans</i>	-389	-389
Redovisat mot inkomsttitel 2811 113	-12 852	-6 427
Redovisat mot inkomsttitel 2127 005	-1 045	-900
Uppbördsmedel som betalats i icke räntebärande flöde	14 764	7 327
<i>Fordringar avseende uppbörd</i>	-389	-389
<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
<i>Ingående balans</i>	23 106 414	17 836 252
Redovisat mot anslag	4 020 224	5 268 922
Transfereringar m.m. som betalats i icke räntebärande flöde	4 902	1 241
<i>Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>	27 131 541	23 106 414
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
<i>Ingående balans</i>	-7 658	-9 686
Redovisat mot anslag	298 266	287 861
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-295 056	-286 029
Återbetalning av anslagsmedel		196
<i>Skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	-4 447	-7 658
<i>Övriga fordringar på statens centralkonto</i>		
<i>Ingående balans</i>	-23 102 686	-17 834 111
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	97 959	87 524
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-4 102 054	-5 347 531
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-19 666	-8 568
<i>Övriga fordringar på statens centralkonto</i>	-27 126 448	-23 102 686
Summa Avräkning med statsverket	256	-4 319

Not 19 Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2023	24 400	4 395	2 383 070	119 134	2 531 000
Ingående balans 2024	24 400	4 395	2 383 070	119 134	2 531 000
Föregående års kapitalförändring	-24 400	149	143 385	-119 134	0
Årets kapitalförändring				-16 033	-16 033
Summa årets förändring	-24 400	149	143 385	-135 167	-16 033
Utgående balans 2024		4 544	2 526 456	-16 033	2 514 966

Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Ingående pensionsavsättning</i>	117	241
Årets pensionskostnad	209	18
Årets pensionsutbetalning	-163	-141
<i>Utgående pensionsavsättning</i>	163	117

Avsättningen avser delpension för en medarbetare.

Not 21 Avsättningar för garantier

	2024-12-31	2023-12-31
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	73 258	62 526
Oreglerade skador	128 559	2 500
Utgående avsättningar för garantier	201 816	65 026

Garantistocken bestod av 81 ärenden med ett garanterat belopp på 4 299 057 tkr den 31/12 2024 jämfört med 79 ärenden med ett garanterat belopp på 3 410 719 tkr den 31/12 2023. Under året övergick sex kreditgarantiärenden till skadeärenden varav fem var pågående vid årsskiftet, vilket kraftigt ökat de oreglerade skadorna.

Not 22 Övriga avsättningar

	2024-12-31	2023-12-31
<i>Avsättningar för omstruktureringsåtgärder</i>		
Ingående avsättning omstruktureringsåtgärder	312	
Årets upplösning		312
Årets avsättning	-312	
<i>Utgående avsättning omstruktureringsåtgärder</i>		312
<i>Avsättningar för lokalt omställningsarbete</i>		
Ingående avsättning lokalt omställningsarbete	2 243	2 177
Årets avsättning	278	412
Årets upplösning	-511	-346
<i>Utgående avsättning lokalt omställningsarbete</i>	<i>2 010</i>	<i>2 243</i>
Utgående övriga avsättningar	2 010	2 556

2023 års avsättning för omstruktureringsåtgärder avsåg engångspremie till SPV för en medarbetare.

Not 23 Lån i Riksgäldskontoret

	2024-12-31	2023-12-31
Beviljad låneram	40 000	35 000
Ingående balans	19 076	21 035
Årets nya lån	14 261	4 204
Årets amorteringar	-4 921	-6 163
Utnyttjad låneram	28 417	19 076

Avser lån för finansiering av anläggningstillgångar.

Not 24 Övriga kortfristiga skulder

	2024-12-31	2023-12-31
Personalens källskatt	3 601	3 623
Övriga skulder	1	0
Summa Övriga kortfristiga skulder	3 602	3 623

Not 25 Upplupna kostnader

	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna löner och semesterlöneskuld samt avgifter enligt lag och avtal	18 186	23 987
Övriga upplupna kostnader	1 928	833
Summa Upplupna kostnader	20 113	24 820

I 2023 års upplupna löner uppgår kostnader för arbetsbefriade under 2024 till 6 232 tkr.

Not 26 Oförbrukade bidrag

	2024-12-31	2023-12-31
Bidrag från andra myndigheter	1 793	4 900
- varav beräknas tas i anspråk inom tre månader	250	1 059
inom ett år	787	3 666
inom ett till tre år		
efter tre år		
- varav ska återbetalas	756	175
Bidrag från icke statliga organisationer		76
Summa Oförbrukade bidrag	1 793	4 976

Not 27 Redovisning mot anslag

Inga anslag eller anslagsposter har fått ändrade beteckningar 2024 jämfört med 2023.

17 1:5 ap 1 Icke-statliga kulturlokaler

Flera stödmottagare genomförde inte alla de åtgärder som de blivit beviljade, vilket minskade utbetalningarna från anslaget.

18 1:1 ap 2 Bostadspolitisk utveckl. - del till Boverket

Det var ett svagt intresse för stödet vilket bedöms bero på den relativt låga stödnivån kombinerat med tidsåtgången för detaljplaneprocessen.

18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag

Stödet är inte efterfrågat i dess nuvarande utformning och det har inte inkommit några ansökningar att göra utbetalningar till.

18 1:3 ap 1 Stöd ordna bostad

Efterfrågan på detta stöd understiger kraftigt anslagsnivån, liksom tidigare år.

18 1:3 ap 2 Stöd till byggemskaper

Efterfrågan på detta stöd har minskat och ansökningarna understiger anslagsnivån.

18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus

Stödet är under avveckling och många beviljade projekt återkallas av sökanden eller får avslag på grund av förseningar.

18 1:7 ap 4 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus, RRF

Stödet är under avveckling och många beviljade projekt återkallas av sökanden eller får avslag på grund av förseningar.

18 1:7 ap 5 Energieffektivisering av flerbostadshus

Stödet är under avveckling och många beviljade projekt återkallas av sökanden eller får avslag på grund av förseningar.

18 1:8 ap 3 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande

Stödet är under avveckling och många beviljade projekt återkallas av sökanden eller får avslag på grund av förseningar.

20 1:17 ap 4 Klimatpremier - Skrotningspremie

Intresset har varit mycket begränsat beroende på stödnivå och stödets förutsättningar.

21 1:2 ap 3 Investeringsbidrag för energieffektivisering

Stödet har haft en hög andel avslagsbeslut.

Not 28 Redovisning mot inkomsttitlar

Beloppet består till största delen av återbetalning av återkrav av lämnade bidrag, 12 398 tkr samt marknadsmässigt påslag för kreditgarantier, 1 045 tkr. Boverket tar från och med 2024 ut en ny avgift för att godkänna bostadsrättsföreningars val av intygsgivare. Dessa avgifter uppgår till 866 tkr.

Not 29 Redovisning mot bemyndiganden

09 4:5 ap 10 Invstöd. äldreområdet

Bemyndigandet höjdes kraftigt under år 2024 och efterfrågan motsvarade inte höjningen.

18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag

Stödet är inte efterfrågat i dess nuvarande utformning och det har inte inkommit några ansökningar att bevilja.

21 1:2 ap 3 Investeringsbidrag för energieffektivisering

Den tilldelade bemyndigandenivån för år 2024 översteg anslagsnivån år 2025. Många beviljade ansökningar utgjordes av redan genomförda åtgärder, där stödbeloppet betalas ut i anslutning till beviljandet.

Not 30 Redovisning mot äldre bemyndiganden

18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus

Slutåret för bemyndigandet är enligt regleringsbrev 2021 fastställt till år 2024. På grund av ändringar som medgetts i enlighet med bidragsförordningen, överskrids slutåret i och med det utestående åtagandet, vilket uppdagades redan vid tidigare års årsredovisningar. Ekonomiska åtaganden motsvarande 5 194 tkr kan komma att avslås under 2025.

18 1:7 Energieffektivisering av flerbostadshus

Utestående åtaganden är fördelat inom anslaget enligt villkor i regleringsbrev för 2022. Slutåret för bemyndigandet är enligt regleringsbrev fastställt till år 2025. På grund av ändringar som medgetts i enlighet med bidragsförordningen, överskrids slutåret i och med det utestående åtagandet, vilket uppdagades redan vid tidigare års årsredovisningar. Omfördelning av ekonomiska åtaganden har gjorts från anslagspost 5 till anslagspost 4 med 97 376 tkr i enlighet med villkor i regleringsbrevet och redovisas som en del av övriga förändringar.

18 1:8 Invstöd för anordn av hyresbostäder och bostäder för studerande

Utestående åtaganden är fördelat inom anslaget enligt villkor i regleringsbrev för 2022. Slutåret för bemyndigandet är enligt regleringsbrev fastställt till år 2025. På grund av ändringar som medgetts i enlighet med bidragsförordningen, överskrids slutåret i och med det utestående åtagandet, vilket uppdagades redan vid tidigare års årsredovisningar. Omfördelning av ekonomiska åtaganden har gjorts från anslagspost 3 till anslagspost 2 med 705 914 tkr i enlighet med villkor i regleringsbrevet och redovisas som en del av övriga förändringar.

5.5 Väsentliga uppgifter

Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad	40 000	35 000	35 000	30 000	45 000
Utnyttjad	28 417	19 076	21 035	14 586	10 832
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret					
Beviljad	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekontokredit SPECIAL i Riksgäldskontoret					
<i>Kreditgarantier för ny- och ombyggnad samt Avlösen av kommunal borgen</i>					
Beviljad	obegränsad	obegränsad	obegränsad	obegränsad	obegränsad
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	3 250	3 022	808		0
Räntekostnader	873	606	95	-50	4
Räntekonto SPECIAL					
<i>Kreditgarantier för ny- och ombyggnad samt Avlösen av kommunal borgen</i>					
Ränteintäkter	95 821	87 307	18 536	0	0
Räntekostnader	0	0	0	0	111
Avgiftsintäkter					
<i>Enligt 4 § avgiftsförordningen</i>					
Enligt regleringsbrev	-	-	-	-	-
Faktiskt utfall	822	88	266	51	197
<i>Garantiverksamhet (Boverket disponerar)</i>					
Enligt regleringsbrev	3 798	4 100	3 917	4 034	4 408
Faktiskt utfall	3 259	3 148	4 705	4 698	5 321
<i>Garantiverksamhet (Boverket disponerar inte)</i>					
Enligt regleringsbrev	1 000	1 000	600		
Faktiskt utfall	1 045	900	1 056		
<i>Anvisning av intygsgivare (Boverket disponerar inte)</i>					
Enligt regleringsbrev	1 430				
Faktiskt utfall	866				
Anslagskredit					
Beviljad	26 261	24 490	9 889	10 702	14 969
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagssparande					
Icke räntebärande anslag	1 897 141	1 239 591	3 662 751	22 752 152	7 047 022
Räntebärande anslag	4 447	7 658	9 686	32 376	23 669
Summa anslagssparande	1 901 588	1 247 248	3 672 437	22 784 528	7 070 692
Beställningsbemyndigande					
Totalt gjorda åtaganden ¹⁾	3 286 415	6 598 345	11 400 353	10 650 727	8 365 427
Bemyndiganderam	2 345 500	1 713 500	12 378 500	12 961 500	8 299 000
Personal					
Antalet årsarbetskrafter ²⁾	214	225	250	254	257
Medelantalet anställda	234	243	268	271	278
Driftkostnad per årsarbetskraft ³⁾	1 703	1 521	1 465	1 424	1 388
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-16 033	119 134	80 480	44 896	37 688
Balanserad kapitalförändring	2 531 000	2 387 466	2 301 386	2 256 490	2 218 802

1) Beloppen för åren 2020 till 2022 är rättade gentemot årsredovisningen 2022 och tidigare årsredovisningar.

2) Antalet årsarbetskrafter är från Arbetsgivarverkets statistik.

3) I beloppet för driftskostnad ingår inte kostnader i garantiverksamhet.

5.6 Garantiverksamhet

Sammanställning av garantiverksamhet (tkr)

1. Garantiram

	Utgiftsområde	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garantiutfästelser
Kreditgarantier	18	8 000 000	4 299 057	2 273 879	351 500

2. Finansiella redovisningen

	Ingående värde	Tillkommande	Avgående/infriade	Värdeförändring	Utgående värde
Tillgångar i garantiverksamhet					
Medel på konton i Riksgäldskontoret	2 544 518	131 967	-22 297		2 654 188
Ännu inte fakturerade garantiavgifter	9 515	16 027	10 711	-16 027	20 226
Regressfordringar	1 536	22 297	-1 778	-18 864	3 190
Summa garantitillgångar	2 555 569	170 291	-13 364	-34 890	2 677 605
Avsättningar för garantier					
Avsättningar för garantier	65 026	26 618	136 790	-26 618	201 816
Saldo (tillgångar och avsättningar för garantier)	2 490 542	143 673	-150 155	-8 272	2 475 788

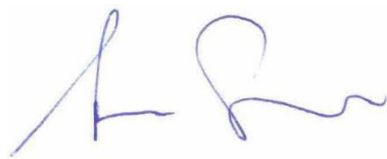
	Utfall
Finansiella flöden i garantiverksamhet	
Fakturerade garantiavgifter under året	33 933
- varav finansierade från anslag	
Skadeutbetalningar	22 297
Inbetalda återvinningar	1 778

6 Beslut om årsredovisning

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Karlskrona den 20 februari 2025

Anders Sjelvgren
generaldirektör för Boverket

7 Bilagor

7.1 Bilaga 1. Sammanställning över regeringsuppdrag

Avslutade uppdrag från regleringsbrev 2024

Uppdrag	Rapporterat till	Slutredovisningsdatum	Rapport (dnr)
Förenklingsarbete (återrapporteringskrav)	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	Redovisas i myndighetens årsredovisning 2024	7969/2023
Goda exempel på elektrifiering av sjöfart	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-05-31	7963/2023
Trygga och jämställda stads- och boendemiljöer	Arbetsmarknadsdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-12-15	7966/2023
Verktyg för statistik och analys på områdesnivå	Arbetsmarknadsdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-09-30 (nytt datum?)	7967/2023
Analys av hinder för nya och hållbara konstruktionslösningar	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet och Klimat- och näringslivsdepartementet	2024-12-15	7968/2023

Pågående uppdrag från regleringsbrev 2024

Uppdrag	Rapporterat till	Slutredovisningsdatum	Rapport (dnr)
Redovisning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2025-04-30	7964/2023
Stärka det sociala perspektivet i samhällsplaneringen	Socialdepartementet	2026-02-02	7965/2023
Bättre projektkultur genom upphandling	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	Redovisas i myndighetens årsredovisning 2025 samt 2025-02-02	7962/2023

Uppdrag enligt tidigare regleringsbrev (Rb) eller särskilt regeringsbeslut (R)

Avslutade uppdrag under året

R/Rb	Uppdrag	Rapporterat till	Slutredovisningsdatum	Rapport (dnr)
Rb	Uppdrag enligt regleringsbrev 2023, Redovisning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen	Finansdepartementet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)	2024-04-25	7609/2022
Rb	Uppdrag enligt regleringsbrev 2023, Utvärdering av systemet med avgiftsreduktion	Finansdepartementet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)	2024-04-26	7611/2022
R	Uppdrag till Boverket att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-04-30	1971/2023
R	Uppdrag att utreda och vid behov genomföra ändringar i regelverket för energideklarationer	Klimat- och näringslivsdepartementet	2024-06-27	2989/2023
R	Uppdrag att ta fram underlag för ökat småhusbyggande	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-02-07	5361/2023
R	Uppdrag att ta fram ett stöd för offentliga aktörer avseende byggnadsinformationsmodellering	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-02-27	5712/2023
R	Uppdrag att se över regelverket för ändring av detaljplaner och olagliga planbestämmelser	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-09-24	5713/2023
R	Uppdrag att ta fram en vägledning för arbete med exploateringsavtal	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-06-26	5714/2023
R	Uppdrag att förbättra prognoser och scenarier för byggande	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-02-16	6076/2023
R	Uppdrag att förbereda Sveriges arbete med revidering av EU:s byggproduktförordning och Sveriges arbete med CPR Acquis	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2024-02-06	3624/2021
R	Uppdrag att genomföra en fördjupad analys om utanförskap (SCB och Boverket)	Arbetsmarknadsdepartementet	2024-10-15	7763/2023
R	Uppdrag att utveckla arbetet med omställning till en cirkulär ekonomi i byggsektorn	Finansdepartementet	2024-12-20	1143/2022
R	Uppdrag att fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023	Finansdepartementet	2024-02-15	6883/2020
R	Uppdrag att fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023	Arbetsmarknadsdepartementet	2024-02-15	6824/2020

Pågående uppdrag

R/Rb	Uppdrag	Rapporterat till	Datum	Rapport (dnr)
Rb	Delta i genomförande av regional-fondsprogram under programperioden för 2021–2027	Finansdepartementet	2028-02-24	5481/2022
R	Uppdrag att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön	Miljödepartementet	Löpande arbete *	3952/2018
R	Uppdrag att bistå Miljömålsrådet i dess arbete, ställt till Boverket m.fl. myndigheter	Miljö- och energidepartementet	2026-05-06	2872/2023
R	Uppdrag att inrätta och förvalta ett informationscentrum för hållbart byggande med fokus på energieffektiviserande renovering	Finansdepartementet	Löpande arbete *	4739/2021
R	Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031	Finansdepartementet	Redovisas årligen i årsredovisning t.o.m. 2032	4741/2021
R	Uppdrag till Boverket att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan, avseende åtgärderna stöd till energieffektivisering av flerbostadshus och investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande	Finansdepartementet	2025-09-15	4839/2021
R	Uppdrag till Boverket att förstärka arbetet med arkitektur och gestaltad livsmiljö	Finansdepartementet	Löpande arbete *	541/2022
R	Ändring av uppdraget om inrättande av Rådet för hållbara städer och av anknytande uppdrag	Finansdepartementet	2030-12-31	3100/2023
R	Uppdrag att genomföra den nationella strategin för marknads kontroll	Utrikesdepartementet	2025-12-31	4331/2022
R	Uppdrag till Boverket att delta i gemensamma åtgärder avseende direktivet 2002/91/EG om byggnaders energiprestanda	Näringsdepartementet	Löpande arbete	7457/2022 4426/2007
R	Uppdrag till Boverket att nominera experter till undergrupper som bildas för Europeiska kommissionens arbete med att utveckla systemet med harmoniserade tekniska specifikationer för byggprodukter.	Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet	Löpande fram till 2028-06-30	7809/2023
R	Uppdrag att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken, ställt till Boverket mfl myndigheter	Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet	2027-01-31	1836/2024
R	Uppdrag till Boverket att informera om enkelt avhjälpta hinder	Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet	2025-02-28	3013/2024

R/Rb	Uppdrag	Rapporterat till	Datum	Rapport (dnr)
R	Uppdrag att erbjuda stöd om strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2028-02-21	3045/2024
R	Uppdrag till Boverket att fastställa metoder och definitioner enligt direktivet om byggnaders energiprestanda	Klimat- och näringslivsdepartementet	2025-06-01	3894/2024
R	Uppdrag till Boverket att genomföra en översyn av systemet med energideklarationer enligt direktivet om byggnaders energiprestanda	Klimat- och näringslivsdepartementet	2025-12-15	3895/2024
R	Uppdrag till Boverket att ta fram underlag för genomförandet av krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda	Klimat- och näringslivsdepartementet	2025-06-01	4198/2024
R	Uppdrag till Boverket att ta fram underlag för genomförandet av krav inom hållbar mobilitet i direktivet om byggnaders energiprestanda	Klimat- och näringslivsdepartementet	2025-06-01	4202/2024
R	Uppdrag att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2025-02-03	4269/2024
R	Uppdrag till Boverket att skapa en klassificeringsstruktur för och utreda förutsättningar för ett nationellt system för hantering av ärenden enligt plan- och bygglagen (2010:900)	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet	2025-09-30	4413/2024

* Pågående regeringsuppdrag utan slutdatum, återfinns även i Boverkets instruktion

7.2 Bilaga 2. Delrapportering av regeringsuppdraget Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderpolitiken 2021–2031

Enligt Boverkets regeringsuppdrag Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031 ska uppföljning och redovisning göras i årsredovisningen enligt instruktioner från Myndigheten för delaktighet. Flera av Boverkets funktioner är involverade i strategiarbetet såsom samrådet för funktionshinderspolitiken, arbetsgruppen för barnens rätt och samordningsgruppen för gestaltad livsmiljö.

Exempel på genomförda aktiviteter under 2024 är:

- Presentationer för bland andra Boverkets byggråd, utbildningsföretag och branschorganisationer, Boverkets samråd, Samverkansforums ledningsgrupp och nätverket Arkitektur och kulturmiljö.
- Medverkan i tjänstepersonsnätverket för Myndigheten för delaktighets samordningsarbete.
- Planering av Boverkets nya lokaler i Karlskrona med fokus på universell utformning.
- Fördjupning av frågorna i Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät.
- Förberedelser i samband med regeringens granskning av FN-kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- Arbete i samband med Riksrevisionens effektivitetsgranskning av sektorsmyndigheternas roll i funktionshinderspolitiken.

7.3 Bilaga 3. Förenklingsarbete, återrapportering i enlighet med regleringsbrev 2024

I enlighet med regleringsbrevet för 2024 ska Boverket återrapportera myndighetens förenklingsarbete. Boverket ska redovisa vilka åtgärder som myndigheten har vidtagit och planerar att vidta för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader samt vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att förbättra bemötande och service gentemot företagen. Boverket ska även redovisa vilka hinder som finns för att kunna påskynda förenklingsarbetet.

Boverket arbetar kontinuerligt med förenkling för företag. Nedan följer information om hur myndigheten arbetar och exempel på myndighetens åtgärder för att förenkla för företag.

Service och bemötande

Boverkets svarstjänst hanterar merparten av de frågor som kommer in till myndigheten via telefon och e-post. Myndigheten har även telefontid för energideklarationsfrågor, vilket är det område där det kommer in flest frågor. På myndighetens webbplats finns olika digitala verktyg för att lämna synpunkter och förslag. Under året har myndigheten genomfört ett projekt inom området klimatdeklarationer för att utreda möjligen att genom AI-lösningar effektivisera frågehanteringen och förenkla handläggningsprocessen. Gällande utlämnande av allmän handling från Boverkets registratur sker denna i huvudsak digitalt genom e-post eller fildelning, vilket leder till snabbare service och mindre kostnader för företag.

Digitala tjänster

De stöd Boverket hanterar går att söka digitalt. Detta gäller både befintliga och nya. Boverkets e-tjänster möjliggör bland annat automatisk inhämtning av information från andra myndigheter. Boverket är anslutet till tjänsten ”Mina ombud” i syfte att på sikt effektivisera ombudshanteringen för företag och organisationer. Myndigheten har även e-tjänster för klimatdeklarationer och energideklarationer. Boverket arbetar kontinuerligt med förenklingar och förbättringar inom ramen för förvaltningen av e-tjänster.

Boverket har under året beslutat om föreskrifter om översiktsplan. Föreskrifterna innehåller information om vilken information som ska finnas i digitala översiktsplaner och hur informationen ska identifieras digitalt. Boverket håller på att utveckla digitala tjänster som tillsammans med föreskrifterna ska stötta kommunerna i arbetet med att ta fram digitala översiktsplaner. I myndighetens referensgrupp ingår bland annat företag som tar fram denna typ av programvara.

Regelförenkling

Under ett flertal år har det pågått ett stort regelförenklingsarbete på myndigheten i form av en översyn av Boverkets byggregler. De nya reglerna

som beslutades under året, innehåller fortfarande krav på byggnader, men är inte längre så detaljerade om hur kraven ska tillämpas eller uppfyllas. De nya byggreglerna ska inte reglera mer än vad som är nödvändigt samt ge större möjlighet för aktörer inom samhällsbyggnadssektorn att hitta innovativa lösningar som uppfyller kraven i föreskrifterna. Boverket arbetar även med regelförenkling när det kommer till implementering av EU-direktiv så som direktivet för byggnaders energiprestanda.

Framtagande och tillgängliggörande av information

Under året har Boverket tagit fram vägledningar, exempelvis vägledning för arbetet med exploateringsavtal och vägledning till Boverkets nya byggregler. Vidare har Boverket uppdaterat handböcker och webbinformation. Energideklarationshandboken, Klimatdeklarationshandboken och Energi-guiden kan nämnas särskilt då dessa innehåller information som riktar sig till exempelvis flerbostadshusägare, bostadsrättsföreningar, byggnadsinspektörer och energiexperter. Under 2025 planerar Boverket uppdatera ytterligare handböcker samt genomföra en särskild klarspraksaktivitet inriktad på kommunikation med företag.

Boverket har under året publicerat sin första datamängd på Sveriges dataportal. Myndigheten tillgängliggör även öppen data via API inom en rad olika områden. Ett exempel är Boverkets API för energideklarationer som är utvecklad för att företag lättare ska få tillgång till uppgifter från energideklarationsregistret som behövs i deras verksamhet.

Hinder för påskyndandet av förenklingsarbetet

De hinder Boverket ser för påskyndandet av förenklingsarbetet berör främst området digitalisering. Myndighetsövergripande samverkan för att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen är i dagsläget avhängigt de enskilda myndigheternas prioriteringar. Ett sådant exempel är arbetet med en nationell specifikation för riksintressen. För få framdrift i utvecklingen av en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess behöver de myndigheter som deltar i arbetet med digitalisering och standardisering av information och processer, som går utanför den egna myndigheten, få särskilt ansvar för och mandat till detta arbete.

För utveckling och förvaltning av digitala tjänster och system behövs dessutom en långsiktig finansiering. För att nå en obruten digital samhällsbyggnadsprocess behövs det även regeländringar i överordnad lagstiftning.

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se